

UBWĪTE UBUKULUMBA

UKUKĪNDA-BOSA UBU

BULWĪGWÉMO SĪKU

 Ndaga ugwe, Nkundwe Orman. U Ntwa akusaye ugwe.

² Mugonile kanunu, binangu. Hobwike fiyo ukuya apa kangi ulubunju ulu, kangi mu luko lwa kisitakugūliligwa kunini, une ngusakikisya, kwa nimwene, kangi une nsisimikisye ikyene kikuyaga ku kilundilo. Kangi une itolo nābalāga kangi. . . Ndaga ugwe, kalumbu. Kangi u Ntwa itolo abonekaga ābīkīle akandukamo akanini pa ndumbula yangu, ukutwala ku Kipanga, kangi une nīnogonāga akene kāli kabalilo akākubóm̄ba ikyene. Kangi lilino iki. . .

³ Akabalilo kāko une nālisīle, kangi kisita kumanya uswe tukuyaga apa Pandungu ugu, une mfumwisye ukuti une ndinayo i—i Ndumi ku Kipanga. Kangi une ngulonda, linga Kyala ikwitikisya, ukutwala i Ndumi iyi Pandungu ugu gukwīsa. Kangi pisakuyapo naloli akabalilo akatali, polelo, ikyene kitisakusōka panja bo kakafika kalongo-na-kabili-na-sinda, isala yimo, lumo, linga ku kabalilo kala. Ikyene kītugesye pa ndumbula yangu akabalilo katali, kangi une ngumeleligwa ni kilundilo ilyāmúlo nongwa ya fiki une ngāli nsukulike pa ngūnda. Kangi une ndumbilīle mōsa ukusyungutula ikyene, lōli une nsisisimikīsyē ikyene itolo kikīsāmo kanunu siku kūko ikyene kibagilīle. Polelo une ngwinogona, u Ntwa itikisyēge, Pandungu ugu gukwīsa, une ngulonda itolo ukwega akabalilo kangi nu kwāla itolo panja, inongwa ni kifukwa, nukubaleka umwe mumanye, Mwamasimbo, iki kikubōmbīgwa, muketile, itolo nongwa ya fiki ikyene kyo fiki. Panongwa yakuti, une lumo ngubukaga ukukilania i nyanja pamo ubuyo bumo ukufuma palapala. Une ngugūlīla lilino ukukéta yo njilanki Umwene ikungōlelāga ukubuka. Pitāsi. . .

⁴ Kifuki ikilo itatu isi sikindīle, pamo ibili, une nāli nukukōlēla kwa foni kifuki nkilo nkati; kangi ukwene kwāli ko kwīputīla unkīkūlu yumo uyu āli nkīpatala. Kangi abēne bālingōlīle une, nukuti, “Ipūta.” Kangi une ngwībwa i ngamu iyi abēne bālimbēle, iyi. . . Bātīle umwene āli nnine kwa Nka. James Bell, u kalumbu gwitu pa kipanga, u kalumbu untitu, unsūbiligwa fiyo, unkīkūlu unnunu. Une ngusūbīla i ngamu āli Shepherd, yapēgīgwe kwa une. Popāpo une ndinkusōkāmo nkitala nukufugama, kangi—kangi nālimbulīle unkasi gwāngu.

I foni yikukúba, yālinsumwisye umwene. Kangi une ndinkuti, “Uswe tukufimbilisigwa ukwīputíla Nka. Shepherd, u kalumbu uyu akōlīle, uyu yo mwinake gwa Nka. James Bell.” Popāpo uswe twālimwīpūtīle umwene, ukugomokela nkitala.

⁵ Kangi polelo ukufwana kalongo pamo kalongo-na-yimo pa sala, kilabo kyāke, une ndinkwambilila ukukōlēla ukukungi. Umwene āli Billy. Kangi umwene āyobīle, umwene akāli Nka. Shepherd, alinkuti umwene āli Nka. Bell, mwene, komma u mwināke gwa Nka. Bell. “Umwene āli Nka. Bell, kangi umwene ali nkipatala, kisita nkino fiyo.” Kangi ukubopela kula ku kipatala, lōli umwene ākindīle. U Ntwa ālinkōlīle Nka. Bell, Kukāya.

⁶ Nka. Bell āli mbungane unsūbilígwa na uswe apa pa kipanga, ku fyinja. Undume, James, na une, ābombaga palikimo, na tāta, ifyinja fingi ifi fikindīle, panja, ukubopesya. . . Uswe twābopesyāga ifyakukāsyā ifi, ukufuma ku Pennsylvania, ukwingila mu buyo bwa Colgate apa, ifyinja fingi fikindilepo, une ngusakikisya ifyinja malongo matatu iyolo, pamo ukongelelāpo. Kangi uswe tunganile Kalumbu Bell. Umwene āli mundu unnunu.

⁷ Kangi une ngupilikisya umwene āli nu kutikigwa ukubībi kwa mfukogwānyongo, kangi abene. . . U ngānga gwāke, uyu āmenye ububine kanunu fiyo, āsokilēpo nkaya akabalilo kala. Kangi ungānga umpya ālisīle ukunkēta umwene, kangi—kangi āfūdīle ukuya nubupānje bwanakalinga, kangi umwene alinkusitaka kupona kubwene. Kangi—kangi umwene āli. . . Une ngwinogona iyāke. . . Injila une ngupilikila ikyene, ukuti u ngānga gwāke ugwabwila āngali akayōba isya—isya bupānje mma, panongwa yakuti umwene āli nsito-mo kangi umfukogwānyōngo gwāke gwāli mbībi. Kangi umwene āli na mabwe, une ngwinogona, pamo ikindukimo mu kyene, kangi—kangi u Ntwa āli ni kisa. Umwene āli nu butikígwe bo bula pabutāsi kangi u Ntwa āpākikīsyē ifyo, utubalilo twingi. Lōli itolo kwābonike ukuya kila. . . Ena, linga uswe tukutwāla ikyene kubupime ubwisusye, uswe tubagīle ukuyoba iki: Kyāla ākōlīle kuli Kalumbu Bell, kangi iyo yo njila ikyene kyafimbilisīgwāga ukwegelígwa, umwe muketile.

⁸ Kangi mūmo fikuti Umwene āpōndilwe. . . ātwēle ikyene ukusyungutula kwa une, ukuti une ninogonaga umwene āli Nka. . . u Ndindwana Shepherd. Une ngāliménye Ndindwana Shepherd. Unkīkīlu abagīle ukuti ali apa, kangi une mbagīle ukummanya umwene linga une ngunkēta ikisyo kyāke. Lōli, ikyene kyāyobīgwe umwene āli Nka. Shepherd. Kangi kali ikyene kyōsa kyābombīgwe bo ulu, ukuti linga ikyene. . . Linga une mmenye umwene āli Nka. Bell āli mbutolwe bula, une āngali lumo mbūkīle panja pala kangi ngumwitugasyila pakati umwene nakalinga itolo. Kangi, polelo, muketile, ukuti, Kyāla akālondága uswe ukubōmba ikyo, lumo. Popāpo, “Uswe

tumenye ukuti ifindu fyōsa fikubōmbela palikimo ku bununu ku bene aba bānganīle Kyāla.”

⁹ Kangi une nsisimikīsyē ukuti Kalumbu Bell ālingānīle u Ntwa gwītu. Umwene āli nkīkūlu nnunu. Lilino, umwene yo yumo gwa uswe. Nkati muno, uswe tukaya nasyo nasimo ingīndi silisyosa isya lāngi. Ikikolo kya Kyāla kitikusimba ingīndi sya lāngi. Kali uswe tuli bakesefu, bābulauni, batītu, pamo bāyēlo, kikānimbombo, abēlu. Kilikyosa ikyene kili, uswe twe bakundwe na balumbu mwa Kristi. Kangi popāpo uswe—uswe tunganīle umwene. Kangi uswe twisakumwīsyuka umwene, i kipanga. Mūmo une ngwisakumwīsyūka, ifya Kalumbu Bell, abakulumba bala, abanywamu, “aba ameni” abālāno kunyuma kula mu nguto. Kangi ukummwega umwene ku kāya, umwene āyobāga isya Ntwa Yeso.

¹⁰ Kangi linga une ngupilikīsyā ikyene kanunu, ngāmenyēmo siku mpaka itolo utubalilo tunīni tukīndile, lōli une ngwinogona ifwa yāke yikubōmbeligwāga munomuno muno nkipanga. [Nkundwe Neville ikuyoba, “Uko ko kutalusya.”—Nsimbi.] Pakibili iki kikwisa pa [“Isala yākwānda.”] isala yākwānda. Kangi une ngwinogona ugwe na une tukubōmbaga [“Uko ko kutalusya.”] mu bubombelo bwa nifwa iyi.

¹¹ Lōli, itolo mu kilundilo, ukuti uswe tuli yumoywene bonywapo ulubunju ulu, ku luyīndīko lwa Kalumbu gwītu Bell, unko uswe itolo twīme pa malundi gītu itolo ku kabalīlo, bo uswe tukwīnamīsyā imitu gītu.

¹² Kyāla gwa būmi, Yūyo ikupa kangi ikwēga u būmi, mūmo Jobu ugwaiyolo āyobīle, “U Ntwa ikupa kangi u Ntwa ikwēga; yisayigwēge i Ngamu ya Ntwa.” Ifyinja fimo ifi fikīndilepo, Ugwe gwātumīle Kalumbu Bell pakati pa uswe, ukuya mwenkaya mwīnitu na uswe, ikya kyumakyātwesta ikikulumba ikya Kyāla. Kangi uswe tukupālīsyā Ugwe panongwa ya kupakīgwa kulikosa uku umwene āli pankyeni pa uswe, mūmo fikuti umwene ākuganīle ukwimba nukupa ubukēti, kangi ayaga mwisusīgwe na Mbepo mpaka umwene ābagile ukukūta nukulāta. Kangi umwene akāli gwasoni ni Nongwainunu ya Yeso Kristi, kabuno, ku mwene, Iyene yāli Maka ga Kyāla ku bupokīgwe. Ukukēta ifyinja fyāke fikubalīgwa ukufwana, kangi akabalilo kakwīsa bo uswe tukufimbilīsigwa twesa ukwāmūla. Kangi Ugwe ummwēgīle umwene ukufuma kwa uswe, ulubunju ulu, ukuya mu Kuyapo Kwako. Kabuno, ikyene kyo kyābwanaloli ukuti, akabalilo kāko uswe tukusōkāpo apa, uswe tuli mu Kuyapo kwa Kyāla.

¹³ O Kyala, uswe tukupālīsyā Ugwe panongwa ya kyosa. Uswe tukwīpūta ukuti Ugwe kusayaga undume gwāke, umwinangu, James; umwanundumiana gwāke, abāna balīndwana bāke, bosa bala. Uswe tukupilikīsyā ukuti undumiana gwāke ukupuluka ukufuma ku Germany, ukufuma ku busikalī, ukwisa ku kāya,

ukubika uluyĩndíko ulwabumalikísyo umwene abagíle, pa kísu, kwa máma gwáke uyu asòkilépo. Mũmo fikuti i ndumbula ya ndumiana untubwa yula yibagíle ukutika ulubunju ulu. Une ngummwĩputíla umwene, Ntwa. Kyála, nsaya umwene. Nsaye Jimmy, kangí mũmo umwene yo. . . Ukumbona umwene ikubõmba panja pala, ni sala ingatasye, ukuti balye pa káya. Une ngwĩpúta ukuti ikikolo ikikulumba kitisa kupagukana mma, lóli ikigombela kya kikolo kitisa kukonyokaga mu Kísu kila ku lubafu ulungi.

¹⁴ Tuli uswe, Ntwa, lilino twĩpinye mfibega na mu nsana, nubufyenyepo panini, nukusòka panja ku bwíte lilino, ukulwa na yumoywene asyélépo ukukinda na mũmo uswe twáli undungu ugu gukĩndílepo. Uswe tukwĩpúta Ugwe kutukásyága uswe nukutupa maka uswe, nukututula uswe bo uswe tukukindilíla nkyeni, kangí ilisiku limo tuli uswe twesa tubunganége palikimo kangí ku lubafu ulungi. Kabuno uswe tukusuma ikylene mu Ngamu ya Yeso. Amení.

¹⁵ Lilino tukusuma u moyo gwa kalumbu gwitu uyu atulekile gutusye mu lutengano. Une ngulonda ukuyoba ukuti ifwa yáke—yáke yikulumbililigwága apa Pandungu, pamo Pakibili, kangí uswe tuku. . . Aligwesa ikwambililigwa ukwisa aba bikwisaga. Une ngusakikisya Nkundwe Neville apa ali ni mbátiko, kangí ugwe gwáli nasyo. Lilino, umwisyugu, une itolo. . .

¹⁶ Muketile, bakayapo bingi fiyo mma. Linga kyābagíle ukuyapo ikikota ku buyobumo kitwālígwe kuli Nkundwe na Kalumbu slaughter ku nyuma kula. Une nālyambilíle ukukóléla, Kalumbu Slaughter, kangí nābukíle ukummwĩputíla ugwāko. . . u Kalumbu Slaughter uyungi, Kalumbu Jean Slaughter ni sekema ya kalulu, tularemia. Umwene nalóli āli nu bubine ububibi bwa ikylene, lóli uswe tukusúbíla Kyála ukuti umwene ikuyaga kanunu mōsa.

¹⁷ Lilino uswe tukulonda ukubala mu Lisimbo. Kangí une itolo ngulonda ukumanyisya ulubunju ulu, ukwegwa akabalilo kángi, 'nongwa yakuti ukufuma pápo une ngomwike ukufuma panja, Arizona, ena, ummilo gwāngu go itolo guli mbísi paninini.

¹⁸ Kangí lilino, Pandungu gukwisa, komma ukwĩbwa, kangí une ngwinogona Billy atalíle atumíle panja i—i fumusyo. Kangí ubwene bukuyaga bulumbilili butalipo, uswe tukusúbila, polelo mwisege mwandanega mũmo umwe mubagíle. Uswe tukulonda ukwánda kifuki ihano-na-ina-nasinda, pamo une ngusanusya, i sala ya kalongo. Kangí lumo, kumbukila, kifuki isala yimo pamo yimo-. . . lumo, pamo kalongo-na-ibili-nasinda, i sala yimo, ikindukimo bo ikyo, isala itatu pamo sina, pamo ukongelelápó, une ngulonda nēge, kangí itolo ukwegwa a Masimbo. Twala ikyakusimbila kyāko na kalatasi, kangí itolo ukwála umwene panja. Lilipo ililálúsyó, ugwe lálusya—lálusya

ilyene, umwe muketile, kangi lumo uswe tubagile ukulingania ilyene, ukubomba iki uswe tubagile ukutūla.

¹⁹ Lilino unko uswe tubale a Masimbo gamo, ikyākwānda. Une ndi mabuyo matatu mu li Bāngéli, aga une ngulōnda ukubala. Kangi ubwākwānda ubwa ubwene, linga umwe mukulonda ukung'wala ikyene pási, kangi linga umwe muli ni kyakusimbila, une ngulōnda ukwāndísyapo, ulubunju ulu, ku busimbe bwingipo ubu une mbagile. . . pamo a Masimbo mingipo, ndigi, aga une ngulōnda ukwāndísyapo. Ilyākwānda lisakuyaga Peteri Gwākwānda 5:8-10, Baefesi 6:10-17, na Danieli 12:1-14. Lilino, mukubala, polepole ukwegwa kabalilo kitu.

²⁰ Kangi aligwesa naloli atugasigwe. Popāpo, banandi aba bakāli bimile, ku nyuma na palubafu. Lōli uswe tukubūkāga ukugela ukumālisya nakalinga mūmo tubagililile nukubalundusya umwe, polelo uswe tukubukāga ukwīputīla ababine.

²¹ Tunagwe unkīkūlu unnini alambalele apa ulubunju ulu uyu mbine fiyo. Une ngupilikisya ukuti umwene āli mbine fiyo, mmayolo. Kangi une—une nālonidaga umwene ukupilika, ulubunju ulu, ikyākwānda, bo une ngāli ngāmmwīputīla umwene. Kangi une mmenye mūmo ayīlile unkīkūlu unnini uyu. Kangi umwene mbine fiyo, lōli uswe tulinagwe unkulumba fiyo Tāta Gwakumwanya Yūyo akīndile pa kuponjola ububine bōsa. Kangi une ndinapo pa—pa nini. . .

²² Une nundālusise u Nka. Woods linga umwene abagile ukubala ilyene, loli umwene—umwene ilāmwāga panini isya— isya kubōmba lūlo. Inongwa, kūko u ngānga gwa mikota naloliloli āswīgīsigwe. Bo, umwene ali ndondabusobi pa bubumbuluso Bwakyala kangi alinkusita nukwitikisya ukuyoba isya ubwene mbubombelambombo bwāke; nu nāsi gwāke, yōpe. Popāpo, ikyene kyābonīke ukuti, twālinagwe u mbine uyu āli yo mbine gwa kansa, u kansa unnywamu. Umwene ālonidāga nakimo ukubombapo pa kila, popāpo umwene alinkutūma umwene ukukilania ku kapatala akāngi. Abēne bakālonidāga nakimo ukyākubōmba ni kyene ku bwa kula, popāpo abene balinkuntūma umwene ukungomokesya. Popāpo abēne. . . O, ikyene kyāli pa libēle, kangi ikyene kyāli mbwitugasye ububibi. Kangi ikipapa kyosa kyāligwe mōsa. Kangi u kansa, umwene ābukīle pási mu libēle, nkati mu mbafu. Une ngusakikisya umwe mukupilikisya iki une ngusanusya.

²³ Abene bāligwe u ngānga unnini umwinitu ugwakufuma ku Noroweyi itugesye na uswe ulubunju ulu.

²⁴ Kangi umwene alinkuya nu tōmbo twāke tōsa twītendekīsyē, kabuno āyobile umwene āmēnye ukuti—ukuti umwene unkīkūlu ālonidāga umwene ukupānja nukusōsyāpo ilibēle lila. Kangi iyene yāli mbombo yalilopa fiyo. Kangi—kangi umwene ālinfyo fyōsa ifyombo fyāke, filifyōsa. U nāsi alinkuntendekēsya u

nkíkúlu nukuntwala umwene nkyumba kya bupānjílo, kangi polelo umwene āgomokile ku fyombo uku...ifi fyābagile ukubōmbelígwa nu ngānga nu ntuli gwāke, ukusōsyapo ilibēle lyōsa lila. Kangi popāpo abēne bāli na myenda ni findu finiengígwe pa mwene. Kangi popāpo abene balinkwānda. . .

²⁵ Bo umwene ikwānda ukusyungutila, u ndume ālōndága ukumanya linga umwene ābāgíle ukwitugasya kunyuma kwa kyumba nukwīpúta. Umwene āli ndumbilili gwa bwikemo. Kangi umwene ālitugésye pa lubafu lwa kilundi kya kitala, kangi ikwīpúta. Ena, u ngānga akāhobwíke fiyo na ikyo, umwe mumenye, umwene undume ukuya nkati mula. Lōli pene pāpo umwene undume akākētága, kangi ikyene kitikumfulasyága umwe, fiki, “Une ngusakikisya ikyene kyāli kanunu kyōsa; akābagíle—akābagíle ukusilika.”

²⁶ Popāpo bo itugesye, ikwīpúta, pala palinkwīsa ukupululuka nkyumba mula. Kangi u ngānga ikusyumbutuka ukubūka ku. . . ni kyōmbo kyāke, ukwānda ukusōsyāpo i libēle. Umwene asyungutilaga ikyombo ukufuma pa kyombo. Likālipo ni likoko pa libēle; ni likoko limo mma. Umwene alinkuti, “Ngimba—ngimba ikyene. . .Ngimba ikyene kikwenda?” Kangi umwene alinkwānda. . .Kangi u nāsi āpéle ubukéti bwake unkíkúlu. Bōsa babili basōkile panja kangi bisíle ukuya bāpentekosti, bisusígwe nu Mbepo Mwikemo, bikūmbombéla u Ntwa. Ni likoko limo mma!

²⁷ U Ngānga Holbrook āyobíle ubukéti, mwene, āyobíle “Iminiti yimo pankyene pala, pala pāli u—u nkíkúlu alambalele pala, kangi u nāsi, kangi u kansa unkulumba unnywamu gwea agūtígwe panja pa libēle lyāke. Kangi iminiti yimo ukufuma apo, likālipo ni likoko pāpo ikyene kyāsōkilépo.” Uyo yo yumo mwa bagānga bītu abanunu kuno kwa America. Umwene āyobíle umwene āpilikísye palapala polelo. Kangi umwene, lōli, umwene āli ndiakoni nkipanga. Muketile?

²⁸ Muketile, a bāndu itolo bikwinogona ikipanga kyo kindukimo ugwe itolo kubūkáko kangi ikyene kyo, “Ó, ugwe kubūka kula ukumanyila ukuya mnunu, pamo ikindukimo bo ikyo.” Ikyo kikaya ikyo, mwināngu. Umma. Kyāla yo Kyāla. Umwene yo itolo nkulumba umwisyugu mūmo Umwene āli, ālímó siku. Kangi Umwene ikuyaga lulalula akabalilo kōsa. Kangi Umwene yo. . .Uswe itolo tunganíle Umwene.

²⁹ Lilino, uswe tukulōnda ukubala lilino ukufuma kwa Peteri Gwākwānda, unto gwa 5, ilinandi lya 8 kangi lya 10, ukwanda itolo.

Muyeye bwima, . . .ngenge; kabuno undugu gwīnu u mōhési, . . .i ngalamu iyi yikubúna, ikwembela, ikulondalonda yuyo umwene abagíle ukundasulania:

Yūyo mwītotokege nubukafu mu . . lwītiko, tumenye ukuti ingubilwo silasila syo sikufwanikisigwa mbakundwe binu aba bāli nkīsu.

Lōli u Kyāla gwa lipyana lyōsa, yūyo abombile atukōlile uswe ku lwīmiko lwāke uhwasyēpwa ukwisila mwa Yeso Kristi, ukufuma ukuti umwe mukubilwe pakabalilo, ukubapēla umwe bapelelesye, ukubakasya, ukubapa amaka, nu kubatoteka umwe.

³⁰ Mūmo Kyāla atūfyugwēge! Lilino mwa Būku gwa Baefesi. Uswe tukulonda ukusanuka apa kwa Būku gwa Baefesi, unto gwa 6, kangi ngulōnda ukubala ilinandi lya 10 ukufika ku lya 17, une ng'wālile mōsa.

Kubumalikisyo, bakundwe bāngu, yaga bakafu mwa Ntwa, na mu maka ga bwenemaka bwāke.

Fwalaga ifilwilo fyōsa ifya Kyāla, ukuti umwe mubagile ukwimikana nu bukomu bwa mōhēsi.

Namanga uswe tutikulwana nu mbili ni lilopa mma, lōli ukulwana nu bwapamwanya, ukulwana ni mimaka, ukulwana na balagili ba mu ngisi ya i kīsu—iya kīsu iki, ukulwana ni būbibi bwamwambepo mmabuyo agapamwanya.

Bunobuno iyegelaga kwa mwibene ifilwilo fyosa ifya Kyāla, ukuti umwe mubagile ukwīma mu lisiku ilībibi, . . . bo mubōmbile fyōsa, ukwīma.

Amwimege lelo, ukuya ni misana gyinu gipinyigwe nu buanaloli, . . . mufwele ikyēlakyakipambaga kya bugolofu;

Kangi amalundi ginu gafwikigwe ni bwitendeko bwa nongwainunu ya lutengano;

Pamwanya pa fyosa ifindu, . . . ingulu ya lwītiko, muli iyi umwe mwisa kubagilaga ukusimisya syosa ingwebo syamoto isya mbibi yula.

Kangi egaga i kitili kya bupoki, nu lūbo lwa Mbepo, iki kyo lisyu lya Kyāla:

³¹ Lilino mwa Buku gwa Danieli, une ngulonda ukubala gamo agākōngelelāpo. Lilino, Daniele unto gwa 12. Une ngulonda ukwānda pa lwa 1, kangi ukubala naloli i—i kiyabo ikitalipo kya iki, amanandi kalongo na mana.

Kangi akabalilo kala . . . Mikaeli ikusumuka, umwanagwamwalafyale unkulumba uyu ikubīmīlila a bāna ba bāndu bāko: kangi pala pisakuyako . . . akabalilo ka butolwe, uluko ulu lukayamo siku ukufuma pāpo kyaliko ikikolo kope ku kabalilo kalakala: kangi ku kabalilo kala abāndu bāko bisakuponesigwe, aligwesa uyu isakwagigwa asimbīgwe mwa būku.

*Kangi bingi ba abēne aba bisakugona ndufumbi
lwa kisu bisakusumuka, kangi bamo ku būmi
bwa bwilanabwila, . . . bamo ku bukosityasoni kangi
buywelufu ubwa bwilanabwila.*

*Kangi abēne aba bikuyaga bāmahala bisakumulikaga
nu bwēlu bwa kumwanya; kangi abene aba bikusanusya
ukusōkako—ukusanusya ukusōkako bingi ku bugolofu
ukuya bo ndondwa kwa bwila na bwila.*

*Lōli ugwe, O Danieli, kupilila u—kupilila u . . . būku,
kope ku kabalilo ka kubumalikisyo: bingi bisakubopaga
ukubūka nu kwisa, kangi ubumanyi bwisa kuya bwīngi.*

*Kangi une Danieli ndinkukéta, kangi, kéta, pala
palinkwima abangi babili, . . . yumo kulubafu ulwakuno
kwa kiloboko kya kisōko, kangi yumo pa u . . . ulubafu
lula ulwa kiloboko kya kisōko.*

*Kangi yumo alinkuyoba ku nnyambala uyu āfwéle
ifyēlu, uyu āli pa misi ga lusōko, Kabalilo katali
kaki ikylene kikuyaga ku bumalikisyo bwa ifi fyāli . . .
ifiswigo?*

*Kangi une nālimpilike unnyambala uyu āfwéle ifyēlu,
uyu āli pa misi gwa kisōko, akabalilo kāko umwene
alinkwinusya ikiboko kyāke ikililo ni kiboko kyāke
ikīmama ku mwanya, nukulapa mwa mwene uyu mūmi
kwa bwila ukuti ukwene kwisakuyaga ku kabalilo,
kabalilo, kangi sinda; kangi bo umwene abombile
amalisisye ukupalagania a maka ga bāndu abikémo, . . .
ifindu ifi fisakumalisigwa.*

³² Une ngusūbila une ngwīmága palapala pala. Une ngulonda ukwega untu, linga ugwene gubagile ukukōlélígwa ntu ukufuma mula, ukufuma mu ikyo, ukutwāla ubutumulo bwa: *Ubwite Ubukulumba Ukukinda-bosa Ubu Bulwígwémo Siku*. Ikyo kyo une ngulonda ukubōmbéla imbombo ukuya ntu.

³³ Lilino, bulebule une nisile ukuya nu ntu ugu ku lubunju ulu: Uswe tugomokile itolo; babili ba bakyungakyuma, apa pa kipanga, na nimwene, twāli panja mu Arizona. Kangi uswe twābūkile panja, naloliloli, ukuya nu lukōmāno ku Phoenix, nu Nkundwe Sharrit, ku kipanga kyāke. Lōli akabalilo kāko une nāsyāgénie ukuti u—u nkundwe āli nkaya, ikuya ni ngōmāno nkihēma, ena, polelo une ndinkwīpilika ukwīlāmwa panini isya kuya nu lukōmāno. Une nīnogonága lumo une nguyaga nulwene pa Ndungu pamūsi, ukuti nayumo ikutamisigwaga mfipanga fyābo. Lōli, kusyāgānia, ukuti umwene āli ni ngōmāno sya Ndungu pamūsi, pōpe. Kangi une nāli pa—panini panandi gwakupasya ukufwana nukuya nu lukōmāno.

³⁴ Kangi popāpo uswe bakundwe, mbuyo bwa kukindilila pisiku lila, namanga uswe twāli panja ukufwīma, uswe tulinkubūka nkāya, ukukindilila nukwītendekésya, nukubūka

ku ngōmáno sya Nkundwe Allen. Nkundwe A. A. Allen āyaga ni ngōmáno. Popāpo uswe twābūkile ku ngōmáno, kangī Nkundwe Allen ālumbilīle ubulumbilili bwamaka. Uswe twāli na—na kabalilo, akabalilo kanunu, ukupilikisya kwa Nkundwe Allen, ukupilika a—a bĩmbi, na fyosa bo ifyo, mūmo abene bĩmbilāga, nukulāta, kangī bāli nu lukōmáno ulukulumba.

³⁵ Kangī polelo uswe twākētīle, mosa mu nsebwe, ikiboko kya Ntwa. Kulikosa kūko uswe twābūkāga, u Ntwa Yeso āgānāga na uswe. Kangī kilipo kimo ukufwana nukuya panja kwa gwimwene, panja ndulangalanga. Kilipo kimo ikya ikyene, ukuti linga ugwe ulimo siku gwimwene mu njila yila, kilipo kimo iki kikūkwāba ugwe. Iyo yo, une ngusakikisya, yo nongwa une ngaganile ama buyo agāpanja-kubutāli. Ugwe kusōkapo ukufuma ku maka ga ndugu, fiyo mūmo uswe tulinago kuno.

³⁶ U mōhēsī yo kifuki nsitakukabibi pene pāpo umwene abagīle ukuya ni kindukimo ikyakubōmbelāmo. Umwene ikufimbilisigwa uku. . . Umwe mukukumbukila abōhēsī bala aba bakāgīgwe ukufuma mwa Legion? Aben bāli. . . abene bālongdaga ukubomba ingilano isyakōngelelāpo, popāpo abene bālongdāga ukubuka mu ngulube. Popāpo, abōhēsī bikufimbilisigwa ukuya ni kindukimo ukubōmbelāmo, umundu yumo ukubombelāmo.

³⁷ Kangī iyo yo njila iyi Kyāla ikubōmbēla, yōpe. Umwene ikufimbilisigwa ukuya na uswe. Umwene ikusūbila pa uswe, ukubōmbelamo mwa uswe.

³⁸ Kangī bingī bālīsīle akabalilo kāko uswe twāli pa njila, ni njosi. Kangī u Ntwa Yeso akātologwēmo siku lōli āpēle ulusanusyo nubutalusyo, kangī itolo ukuya ikyo, itolo katikati injila yila.

³⁹ Kangī polelo Umwene āli nnunu kwa uswe, ukutulungosya uswe ku finyamana nukutubūla uswe kūko ifyene fyāli. Kangī, umwe mumenye, itolo ukuyapo pala bo lūla, ikyene kyo kinunu itolo. Ukwitugasya ukusyungutīla, pa kilo, ku moto, kubutali kwa aligwesa, ku mamailosi na mamailosi na mamailosi, nukukētēsya u—u moto gukumulika ukusyungutila ingēnge syamabwe. Kangī, o, ukwene kwāli kununu!

⁴⁰ Yumo unkundwe pala, uyu āyaga nu lutamio nu nkasi gwāke, uyu ābombīle. . . Ifyinja ifi fikindilepo, umwene unkīkūlu asumwisyē untu gwāke ndukōmáno, kūko fikuti une nāyāga nu lukōmáno. Kangī une nābasūmīle abene ukūmilīsya ukubīka imitu gyābo pāsī; alinkuya ni mbepo nyali iyi yikāsōkaga ngamo mu—mu nkīkūlu yula, pa kigemo. Kangī u nkīkūlu, itolo kisitaluyīndīko, alinkusumusya untu gwāke mulimōsa. Kangī i mbepo yāsokilēmo mu nkīkūlu yumo, pa kigemo, nukubūku ku mwene. Kangī iki kyo kifuki ifyinja kalongo—na—fina, kangī u nkīkūlu āyāga mbwitugasye ububibi; fiyo mpaka, mōpe mminogono, mpaka umwene itolo ikubomba ifindu ifi fikaya

nukuya fitalusye mma. Nukwegelela itolo, ālindekile undume gwāke mwene, ukubuka nukwakwegigwa ku nnyambala uyungi akabalilo kāko umwene itugasyāga nu ndume gwāke; ikwiyobēla umwene akāmenye umwene ābombile icyene. Kangi popāpa abēne—abēne bāgelile ukumpima umwene ku iki. . . Ngimba icyene kyo fiki iki umwe mukukōlēla kila, bo ugwe. . . Ikībwa? Ikyene. . . Mwe, kilikyosa iki ingamu yila yili. Une ngusakikisya ikyo kyo kotalusya, ngānga. Lōli icyene kikāli ikyo. Ikyene yāli mbepo yimo. Kangi umwene. . . Kangi u nkikūlu āli mwinangu gwa une unnunu. Lōli ukufuma ikilo kila, ukukindilila, umwene alinnkumbenga une matingo matupu. Ena, umwe mubagile ukukēta nongwa ya fiki icyene kyāli.

⁴¹ Lōli polelo akabalilo kāko undume ālisile, kangi uswe twāfugēme nkyumba ukwīpūta, polelo Mbepo Mwikemo alinkusuluka. Kila kyāli bumalikisyo. Polelo Umwene alinkuboneka ku ndume gwāke ikilo kila mu njosi. Umwene alinkugomokela ni njosi yimo, umwene inogonāga iyene yāli sūnga. Ukwisa kusyāgānia, yila yāli lilyāmulo lilalila ku bubumbulusyo bwa nkasi. Mūmo fikuti Mbepo Mwikemo nalōli ābōmbile!

⁴² Ukukindilila mu Tucson, nu Nkundwe Norman na bala, kangi kula u Ntwa alinkwānda ukubōmba kāngi ni findu ifikulumba, ifyāmaka nukusetula ifindu.

⁴³ Ikilo kimo, iki kyālingwābile une ku butumula ubu, une nālīmīle nu Nkundwe Wood nu Nkundwe Sothmann. Kangi uswe twāli. . . Iyene yāli sala ya kalongo nkilo, kangi une nāketelāga mmwanya, kangi ulutende ulukulumba lulinkwisa pa une. Kangi une ndinkuti, “Itolo kēta! Ifilundilo fyosa ifikulumba, ifyākumwanya!” Kangi une ndinkuti, “Kilikyosa kili nubupelelesye mu Iwitikano.”

⁴⁴ Kangi Nkundwe Wood alinkuti, “Ikukēta ku ndondwa ibili isi syali kifuki palikimo, ukuti, icyene kyāpelilile ulwene ukuboneka ngati lumuli lumu.”

⁴⁵ Une ndinkuti, “Lōli, umwe mumenye, Nkundwe Wood ukufwana na sayansi, mu Kinegelo yula, u Kinegelo Kinini, u Kinegelo Kinywamu, i ndondwa sila sitikuboneka ukukinda kifuki ama inchi mabili ukutapukana; kangi isyene sili pabutali ukufuma yimo ku nini ukukinda uswe tuli ukufuma ku syēne. Kangi linga isyene sikwāndāga ukwisa ku kisu, icyene kibagile ukwēga, pa mamailosi maelifu pa sala yimo, icyene kibagile ukwega abamia kangi abamia ba fyina ukuti isyene sifike pa kisu.” Kangi une ndinkuti, “Mu bōsa ububātiko ubukulumba, ubupapate ubu apa, kangi pōpe abēne bikutubūla uswe ukuti abēne bikikukētēla ukwisila amandalasi, babāgile ukukēta ifyinja fya kabalilo ka bwēlu amaelifu-elifu mia-yumona-malongo-mabili; gikāli gilipo imyesi ni ndondwa. Kangi—

une, lōli, Kyāla āpelīle kalikōsa aka ifyēne. Kangi Umwene ikwītugāsya pakati pa ifyene.”

⁴⁶ Kangi une ndinkuti, “Pabuyo bumo nkati mula, une nāsosolīle panja kwa une, akabalilo kamo mu nkyumba-kwabukētélo, i zodiyaiki; ukwanda nu Mfunde, ukwisa ukukilania ukukinda i Ngulilo ya Kansa, kangi nkyeni ukusuluka mpaka ikyābumalikísyo yāli ngalamu, Leo i ngalamu. Ukwisa kwākwānda kwa Kristi, ukwisila mu mfunde; ukwisa kwakibili, ukwisila mu Ngalamu ya kikolo kya Yuda.” Kangi une ndinkuti, “Une ngelile nubununu bwāngu bosa ukuyibona i zodiyaiki yila, kangi une ngabagila ukuyibona iyene. Lōli, pópe, iyene yiliko kula. Bala bābo bikumanyisigwa, bamēnye iyene yiliko kula. Yōbu āyibwéne iyene. Abanyāmbála bālisibile ukuyibona iyene. Iyēne yāli i Bāngéli, ilisiku limo. Lōli nkati mula mu kyōsa ikulundiko kya maelifu-elifu na ma biliyoni ga—ga fyinja fyābwelu, Kyāla ikwītugasya pakati pa kyōsa ikyene, kangi Umwene ikukéta pāsi. Pauli ali nkati mula. U māma gwāngu ali nkati mula, kubuyo bumo, ikukētéla pāsi.”

⁴⁷ Kangi une ndinkwinogona isya lwībatīko lwa filundilo fyākumwanya fila, nakimo mwa ifyene kisōkilepo pa buyo. Kilikyosa kikūmīlīsa nkabalilo kāke, nubupelelesye. Ikulundilo kya Kyāla ikikulumba! Une ndikwinogona isya basikali; mūmo sikuti linga u mwēsi gula gwabagile ukuboneka ukusōkápo pa lwībatīko, i kīsu kisakukupililīgwa na mīsi kāngi, itolo mmaminiti manandi. I kīsu āngali kili itolo bo ikyēne kyāyilīle akabalilo kāko Kyāla ālinogwine ukukibombela imbombo ikyene, ukuti ukuya na uswe apa pamwanya pakyene. “Ikyēne kisita bubumbe, kangi ngelebuno, kangi ingisi, kangi a mīsi gāli pamwanya pa bupapate bwa kīsu.” Kangi linga u mwēsi gula gukwepukangamo siku, ikyene kikubombaga ikindu kilakila. Akabalilo kāko u mwesi gukusenyendeka panini ukufuma ku kīsu, amayiga gikwisa. Akabalilo kāko ugwene gukwingila, itolo gukukōngésya amayiga. Ikyene kyo kilundilo kya Kyāla ikikulumba. Kangi akabalilo kāko une nālinogwīne isya. . . kila ukuya kilundilo kya bābwīte ba Kyāla ikikulumba pala. . .

⁴⁸ Lilino, uswe tulinkubuka kukugon’utulo. Kangi polelo une ndinkwanda ukwinogona ukuti nakimo kya ifyene fikusōkápo ukufuma pa buyo bwābo. Ifyene fyōsa fikwītugāsya mbuyo. Kangi linga kulipo ukusāma, palipōsa, kwa ifyene, ikyene kyo nogwa ya kīmo, kangi kysisakupilikigwa pa kīsu. Uswe tukukéta ifisapanyūma fya ikyene lilino, ukufuma ku fimo mwa ifyene ukusōkápa ukubuka ntubuyo utungi. Ikyene kikupilikigwa. Ikyene kīkwīpilikisya filifyōsa.

⁴⁹ Kangi une ndinkwinogona, polelo, linga ikulundilo ikikulumba ikyākumwanya, bo lula, kikufimbilisigwa ukukyunga ubuyo bwāke, ukupela kilikyosa ukuya mu lwībatīko, ngimba bule isya kufuganika isya kilundilo kyāpāsi?

Mũmo, akabalilo kãko kimo kikusõkãpo pa lwĩbãtĩko, mũmo ikyene kikusõpa ikindu kyosa ukusõkãpo pa bukyũngĩgwe! Ulubambiko lõsa ulwa Kyala lukufuganika akabalilo kãko imbakasya yimoyene yikusõkãpo pa lwĩbãtĩko. Uswe tukufimbilisĩgwa kingikingi ukugõla ukukyunga u lwĩbãtĩko lwa Mbepo.

⁵⁰ Kangi une ngusuma, kwa Kyãla, ulubunju ulu, ukuti uswe tubagĩle ukutwala iki ku bubombelo bwa bubumbulusyo ubwanaloliloli, ukuti uswe tubagĩle ukukyunga ikiyabo iki. . . ikibugutĩla iki uswe tubungẽnie pasi pa buyelẽke ulubunju ulu, mu lwikano ulwalũko, mpaka Mbepo Mwikemo isakubĩkãga u mbakasya aligwesa ugwa Mbili, aba bali apa ulubunju ulu, mu lwikãno ulwalũko, mpaka kukuyangapo ububumbulusyo ubwa pãpo-na-pãpo ubwa mõyo nu mbili, linga uswe itolo tukukolesyaga utubuyo twitu.

⁵¹ Lilino, mũmo une njõbile kubwandilo, u nkĩkũlu uyu yũyo ãli na kansa uyu Dokotala Holbrook egile. . . ãyaga pakusõsyãpo. Lilino, u Kyãla uyu ãpelĩle akõgo akakupululuka ukwisa mu kiliniki yila, nukusõsyãpo u kansa yula kisita kulekãpo ilikoko, ngimba umwe mukamanya yula yo Kyãla yulayula uyu ali apa? Kangi ikindu kyene iki Umwene ikugũlĩla, kyo ababwĩte Bãke—Bãke ukuya mbuyo bwãbo, bo si ndondwa, sikuya mbuyo.

⁵² Lilino, ngimba umwe mumenye, uswe twafuma pakuya nu bwĩte ukufuma pa bwĩte, kangi uluheho lwa bwĩte? Kangi linga i kĩsu kikwĩma, uswe tukuya ni mibwĩte gi mingi. Lõli ngimba umwe mukusyãgãnia ukuti galipo naloliloli a maka gene mabili mmwanya mosa? Ukufuma mu ngindano syõsa pakati pa fĩsu, kangi ingĩndãno pakati pa yumo nu nnine, na filifyosa, ikyene kyosa kikufyukila ku maka mabili. Galipo a maka mabili gẽne, kangi filipo ifitakangala fyene fibili; a maka mabili, kangi i fitangalala fibili. Fyõsa ifingi, ifindu ifinini ifinandi, filũngisĩgwe na limo mwa maka gala. Kangi a maka gala go maka ga Kyãla kangi maka ga Sõtãno. Ikyo kyo iki. . . Ubwĩte bulibõsa, ukufuluganika kulikõsa, kilikyõsa iki kikwisamo mula, ikyene pamo kikulagililĩgwa na maka ga Kyãla pamo maka ga Sõtãno, 'nongwa yakuti ago go gene maka aga galĩko. Kangi ago go maka ga bũmi kangi maka ga bufwe. Lilino, ago go maka mabili gẽne.

⁵³ Kangi Sõtãno abagĩle itolo. . . A maka gãke, umwene alinago, go maka ga Kyala amaniongafu. Agene gakãya maka ganaloliloli mma. Ikyene kyo buniongafu bwa maka ga Kyãla, kilikyosa iki Sõtãno alinakyo. Ubũfwe bo itolo bũmi buniongãsyẽ. U busyõbi bo itolo bwãnalõli buyobĩgwe nubusõbi. Muketile? Ubulogwe bo ku—kugonana kubombĩgwe mbubibi, akabombela akagolofu kabõmbelĩgwe mbusõbi. Muketile? Kilikyõsa iki Sõtãno alinakyo kyo kindukimo iki kyaniongasĩgwe, lõli agene go maka.

54 Kangi uswe twe, umwisyugu, twītugésye apa, kangi limo pamo ilingi ilimaka lisakutulagilága uswe. Polelo unko uswe tukáge ilibibi lila. Unko uswe twēge u buyo bo sindondwa sya mmyanya.

55 Mũmo i Bāngéli likuyoba, “Indondwa isyakwendendeka,” ukukilania mula mwa Bũku gwa Yuda, “sikutotofula panja isoni syābo syēne.” Kangi uswe tutikulonda ukuya ndondwa syakwēmbéla; nguswīga linga *iki* kyo kitalusye, nguswīga linga *kila* kyo kitalusye, nguswīga linga *ikyene kisa* kubōmbígwa, nguswīga linga...mũmo *ikyene kibagile* ukuya. Komma ukwēmbéla. Itugasya bo indondwa sila isya kumwanya, bo u nsikali ugwanaloli pa buyo bwāke ubwa mbombo. Ima pala, kwitika! Bũmi nu bufwe.

56 Lilino, abābwíte, akabalilo kāko abābwíte, ikĩsu kikwītendekésya ukubũka kukulwana ni kĩsu ikingi, *ikyene kikufimbilisígwa ikyākwānda ukwitugasya pāsi nukukétésya iki* kyo kitalusye pamo kisobi, kangi kali abene babagile ukubũka kukulwana ni kĩsu ikikonge pamo mma. U yeso āmanyisye ikyo. Kangi linga a bāndu bābombága ikyo, linga ifisu bi—bitugāsýága pāsi, nukwĩma nukwinogóma ifindu ifyo, imbafu syōsa-ibili, uswe āngáli tutikuya nu bwíte mma.

57 Lilino, uswe tukusyagania, linga u nnyāmbála atikubōmba ikyo, linga abakulumba bābwíte aba kĩsu batikwītugásya pāsi, *ikyākwānda*, kangi ukwinogonela nukukéta ukuti abene batalwĩsye, kangi ifyakulonda ni fundo syābo sikutalusya, kangi linga abēne bali nu bukafu nu maka ukubatóla abābwíte abangi, polelo abēne basisimikisye ukutoligwa.

58 Apo po pāpo u Nkulumba-gwābwíte Custer ābombile ubusōbi bwāke ububĩbi. Unkulumba-gwābwíte Custer, mũmo une ngupilikisya, āli ni ndagilo ukufuma ku sikali, komma ukubũka nkĩsu kya Sioux, panongwa yakuti akene káli kabalilo kālwpúto kuli abēne. Akene káli kabalilo ka nyĩpúto. Abene bāyága u lusekelo. Lōli Custer alinkugāla, kangi umwene ālinogwĩne ukuti umwene āyága pa kubomba *ikyene mulimosa*. Umwene āyága pakukilania, kali *ikyene kyāli ndagilo* pamo sikāli ndagilo. Kangi polelo abēne naloli balinkuntusulila abanyāmbála abasitabusóbi bamo, ukutusulila ku bene. Une ngwinogona abene balinkutika bamo mwa bēne. Abene bali bafwimi, panja, bikufwima ifyākulya, ukulyesya ababo—ababo abāndu akabalilo kāko abene bipūtága. Kangi Custer, ukuloboka, ābabwene abēne, nukwĩnogona abēne bāfwimaga ulubafu lwābo, kangi popāpo abene balinkutusulila nkati mbafwimi aba. Kangi abafwimi aba balinkubopa, ukugomokéla. Ngimba abene balinkubomba fiki? Abene balinkwifwika bene ifilwilo, kangi kuno abēne bikwisa. Kangi bula bwāli bo bumalikisyo bwa Nkulumba-gwābwíte Custer, panongwa yakuti umwene akālitugésye pāsi nukwinogona, *ikyākwānda*.

⁵⁹ Umwene akāli ni mbombo kula. Umwene akāli nu bwābūke ukuya kula. Umwene abagutīle a Bamwenye ukufuma ku Kiloboko kya Kubusōkel’ilisuba, mosa ukukilania Kubwingili’ilisuba, mulimōsa. Kangi abene bāli nu lwītikāno, lōli umwene ābongotwīle u lwītikāno lula. Kangi akabalilo kāko umwene abongotwīle u lwītikāno, polelo umwene alinkutoligwa mbwīte.

⁶⁰ Kangi popāpo abābwīte, icyāk wānda, mukwitendekesya ku bwīte, icyāk wānda kubagīle ukuyapo abasaligwa, abasikali bamo. Abene babagīle ukufwālīla ku bulwīlo. Abene babagīle ukumanyisigwa ku bulwīlo.

⁶¹ Kangi une ngwitika ukuti ubwīte ubukulumba fiyo ubu bulwīg wēmo siku, bo lilino bwītendekisye ukubūka nkambombo. Une ngwitika ukuti Kyāla āsalāga abasikali Bāke. Une ngwitika Umwene ābafwikāga abēne, ukubamanyisya abēne. Kangi nkyeni-gwābwīte lilino abīkīgwe, ukwitendekesya ukwānda.

⁶² Ubwīte ubukulumba, ubwāk wānda ubu būbo bwāl wīg wēmo siku, bwalyāndīle ku Mwanya, bo Mikaeli na Bāndūmi Bāke bāl wīle na Lucifara na bāndūmi bāke. Ubwene icyāk wānda bwalyāndīle, ubwīte ubwāk wānda bwāli ku Mwanya. Popāpo, ubutulwanongwa bukālyāndīle pa kīsu mma, ubwene bwalyāndīle ku Mwanya.

⁶³ Kangi polelo icyene kyāsopīgwe pāsi ukufuma ku Mwanya, ukutāgīgwa ukufuma ku Mwanya, ku kīsu, kangi kilinkugwa pa būndu. Polelo u bwīte, ukufumu ku bāndūmi, buli nkuya bwīte bwabūndu. Kangi Sētāno īsīle ukōnānga ikipeligwa kya Kyala, iki Kyāla āpelīle ukuya kya Yumwene. Umwene ābombīle, Sētāno, alīsīle ukōnānga iki. Ikyo kyo iki ifūndo yāke yāli, kwāli kokōnānga icyene. Polelo u bwīte bulinkwānda apa pa kīsu, kangi bulinkwanda mwa uswe, kangi bwakināga ukufumila palapala.

⁶⁴ Lilino, bo ubwīte bulibōsa bukāli bukabīkīgwa mbubāmbē, abene tāsi babagīle ukusala ubuyo bwakwaganīlapo, pamo u buyo kūko u bwīte bubagīe ukulwīgwa, u buyo ubusaligwa.

⁶⁵ Mu Bwīte Bwakīsu Bwāk wānda, ubwēne bwābīkīgwe fiyo, mbuyo-bwa-busita-mundu kangi amabuyo kūko abene balwilāga. Kangi abēne bikufimbilisigwa ukuya nu buyo busalīgwe.

⁶⁶ Kifwene bo Israel ābukaga ku bwīte na Bafilisti, kyālīpo i—i—i kyāmba ku lubafu lulilōsa ulu abēne bābunganāga. Kangi uko ko kūko Goliati āsōkāga panja nukukōlēla ku babwīte ba Israeli. Uko ko kūko Davidi alyāgéne nu mwene, mu likōga, akabalilo kāko umwene ākilēnie akasōko akanini aka kēndāga pakati pa twāmba tubili, umwene āsalīle utubwe.

⁶⁷ Pabagile ukuyapo u buyo busalīgwe. Kangi mu iki, bulipo u—u buyo ubwakwitikisānia, ubuyo-busita-mundu, kangi abene

bikulwa *apa* pa buyo ubu. Abene itolo batikubomba, yumo ukulwa kubwa *kuno*, kangi yumo pāsi *kuno*, kangi yumo ukubópa kubwa *kuno*. Kukuyapo kunyeni kwa bwite kūko abēne bikwaganako nukugela a maka gābo, kūko ikilundilo kili kyosa kikugéla a maka gāke ukulwana ni kulundilo ikingi, ubuyo ubwākwāgāna ubwitikisigwe. Lilino, komma (ukwaga) mupondilwe iki.

⁶⁸ Akabalilo kākō u bwite ubukulumba ubu bwalyāndīle pa kīsu, palinkufimbilisigwa ukuyapo u buyo ubwākwāgānapo ubwitikisigwe. Bulinkufimbilisigwa ukuyapo u buyo busaligwe ukuti u bwite bwāndéko, kangi ukuti ubwite bukine. Kangi u buyobwabwite bula bwāndīle mu minogono ga būndu. Kula ko kūko u bwite bukwānda. Aminogonelo ga būndu gāsāligwe ukuya buyo bwa bwite, kūko ubwēne bwalyāndīle, kangi iyo yo nongwa ukuti indumulo sya nongwa sikupelegwa ukufuma mminogono, untu. Lilino, abene bakālyandilēmo siku mu kibugutila kimo. Abene bakālyandilēmo siku ubwene ukufuma nkapanganio kamo. Ubuyo bukāndāmo siku ukufuma kula. Polelo, ikibugutila kila kikabagilāmo siku, siku ukubomba imbombo ya Kyāla, panongwa yakuti u buyobwabwite, kūko umwe mukufimbilisigwa ukwāgāna undugu gwinu, mo mminogono. Ugwe kufimbilisigwa ukutendeka u lusalo. Ubwene bukwagana na ugwe.

⁶⁹ Une ngulonda undindwana unnini apa, uyu mbine fiyo, ukuya nsisimikisye ukupilikisya lilino ku iki, naloliloli kifuki.

⁷⁰ Ubutumulo bukutendekigwa mminogono, u ntu. Mula mo mūmo Sētāno ikwāgāna na ugwe, kangi i ndumulo sikuya, panongwa yakuti Kyāla ālintendike u mundu ukuya njila yila.

⁷¹ Lilino, une ndinakyo (linga ugwe gwākētāga pa busimbe bwangu apa) aka māpu kanini nsimbile mosa. Une nāli nako akene apa pakaya pātali mma, pa... nābombīle imbombo i bolodi. Ū mundu apeligwe itolo ukuyo bo kilombe kya ngano. Iyene yo mbeyu. Kangi u mundu yo mbeyu. Mbupalamasye, ugwe gwe mbeyu ya tāta na māma gwāko; kangi u būmi bukufumila kwa tāta, umbili kukufumila kwa māma. Polelo, babili bala, palikimo, ilifumbi ni—ni lilopa, fikwisa palikimo. Kangi mu mbakasya ya lilopa bo būmi. Kangi nkati mula iyene yikwānda, ukwiyandusya, ukutendeka u—u mwāna. Lilino, i mbeyu yiliyōsa yili ni kikalang’asa panja; nkati lyo litapa; kangi nkati mwa litapa lyo lilimo akambakasya ka būmi. Ena, iyo yo njila uswe tutendekigwe. Uswe twe mbili, moyo, kangi mbepo. Ikyāpanja, u mbili, ikikalang’asila; nkati mwa kila, amabyebye na fyosa bo ifyo, go mōyo; kangi nkati mwa mōyo, yo mbepo. Kangi i mbepo yikulagila fyosa ifingi.

⁷² Lilino, linga umwe mukwitugasyāga pāsi akabalilo kākō mukufika ku kāya, nukusimba utusyungutisyo utunini tutatu. Umwe mwisakusyagania ukuti u mbili gwa panja uli ni

fyākŵipilikila fihano fikulungisania ukwisila, kangi ikyo kyo ukukéta, ukōnja, ukupalamasya, ukunungisya, ukupilika. Ifyo fyo fyākŵipilikila ifi fikulagila u mbili gwa bündu.

⁷³ Nkati mu mbili go mōyo, kangi u mbili gula gukulamulilígwa nu kwinogonela, amabyebye, ukukumbukila, ukwinogona, kangi ifinyonywo. Ikyo kyo kindu iki kikulagila u mōyo.

⁷⁴ Lōli, u mbepo, umwene ali itolo ni kyākŵipilikila kimokyene. U mbepo . . . O, unko uswe tukyāge ikyene. U mbepo ali ni kyākŵipilikila kimokyene, kangi ikyākŵipilikila kila kyo, pamo kikulamula ikyene, lo lwítíko pamo ukwílámwa. Uko ko katikati. Kangi yilipo injila yimoyene ku mwene, ikyo kyo ntuli gwa bwábúke bwa lwiho. Ugwe ubagíle ukwitikisya ukwílámwa pamo ukwitikisya u lwítíko, kilikyosa mwa fibili iki ugwe kubombela. Polelo, Sétano ikwānda pa kayabo akakulumba, ukubombesya u mbepo gwa mundu ukwílámwa i Lisyu lya Kyāla. Kyāla ikwānda pa kayabo akakulumba, ukwāla i Lisyu Lyāke mwa mbepo yula. Mwaketa umwe lelo. Ikyo kyo iki kikubomba ikyene.

⁷⁵ Linga i kipanga iki, lululu ulu kyābagíle ukubíkígwa palikimo, kangi ukulukígwa palikimo na kimo mpaka umundu aligwesa ikuyaga mbumobwene, kisita nsyungulu gumogwene ugwakwílámwa paliposa, āngáli kukayako nu mundu nayumoywene umonywa pakati pitu, mu maminiti agangi mahano. Ángáli pakaya nu mundu nayumo apa ikunyonywa u Mbepo Mwikemo lôlu bene aba bisakwambibilága Umwene, linga umwe mwābagíle itolo ukutendekesya ikindu kimo. Lilino, apo po pāpo u bwíte bukwanda, mulamula mminogono gāko, kali umwe mwiganile.

⁷⁶ Lilino kumbukilaga, ikyene kikaya Christian Science, lilino, aminogono pa findu. Ikyo kikaya . . . A minogono gikwitikisya u Būmi, ubu bo Lisyu lya Kyāla, kangi pala gikutwāla u Būmi. Itolo aminogono gāko gatikubomba ikyene. Lōli, i Lisyu lya Kyāla, lyātwele mu mfwōlo gwa minogono gāke. Muketile? Agene gakaya minogono, mūmo Christian Science yikupela ikyene, minogono pamwanya pa findu. Umma. Ikyo kyo kikaya mma.

⁷⁷ Lōli, ilinogono lyāko likwitikisya Ilyene. Ilyene likukōla Ilyene. Ngimba ilinogono lyāko likulagilígwa na fiki? U mbepo gwāko. Kangi u mbepo gwāko ikukōla i Lisyu lya Kyāla, kangi ikyo kyo kindu iki kili nu Būmi mu Kyene. Ikyene kikutwala u Būmi mwa ugwe. O, nkundwe! Akabalilo kāko ikyo kikuboneka pa buyo, akabalilo kāko u Būmi bukusuluka pāsi mu mfwōlo gūla, mwa ugwe, i Lisyu lya Kyāla likuboneka mwa ugwe. “Linga ugwe kwitugasya mwa Une, kangi a Masyu Gangu mwa ugwe, polelo sūma aka ugwe kulondesya kangi akene kisakubombeligwaga kwa ugwe.”

⁷⁸ Polelo ngimba fiki ikyo kikubomba? Ukufuma pakati pa ndumbula, ugu go mōyo, ukufuma pala ukubuka panja,

ukulyēsya umfwōlo guligōsa. Ulutamio lya ikylene lolwakuti, uswe twīmīle nkati *muno* nu kwīlāmwa kwingi, ukugela ukwitikisya iki kili panja *pala*. Umwe mukufimbilisigwa ukuleka ikyo; kangi ukusuluka pāsi umfwōlo gūla ni Lisyu ilyabwanaloli ilya Kyāla, kangi polelo ikylene kikusōka panja, kyene, kyene-ne-kyene. Ikyene kyo iki kili nkati. Ikyo kyo kindu iki kikubalīgwa, kyo kyankati.

Ukwisila kwa Sētāno ko nkati.

⁷⁹ Lilino, ugwe kuyoba, “Une ndikuhiya mma. Une ndikunwa mma. Une ndikubomba ifindu ifyo mma.” Ikyo kikaya nakimo ikyakubomba ni kyene.

⁸⁰ Muketile, ikylene kyo nkati. Kali ugwe uli nnunu bulebule, mūmo uyīlīle gwalwiho, mūmo uyīlīle ubwabwanaloli, ifindu ifyo fikuyīndikīgwa. Lōli Yeso āyobīle, “Pene pāpo u mundu ikupāpīgwa kābubīli.” Muketile? Kikufimbilisigwa ukuyapo ikindu kimo kikuboneka nkati. Linga ugwe utikubōmba, ikyo kyo kyakufwala-pamwanya, kabuno pāsi mu ndumbula yāko ugwe kunyonywa ukubomba ikylene mulimōsa. Ikyene kikabagila ukuya kyakubikapo. Ikyene kikufimbilisigwa ukuya kyanaloliloli.

⁸¹ Kangi yilipo injila yimoyene iki kila kibagīle ukusululukilamo pāsi, kangi ikyo kyo mu njila ya ntuli gwabwābūke bwalwīho, ukwisa mu moyo, ukwisila mu minogono gāko. “Mūmo u mundu ikwinogona mu ndumbula yāke, momomo umwene ayīlīle.” “Linga ugwe kuyoba ku kyāmba iki, ‘Epuka,’ kangi komma ukwīlāmwa mu ndumbula yāko, lōli itika ukuti iki ugwe uyōbīle kisakubonekaga, ugwe ubagīle ukuya nakyo iki ugwe gwāyobīle.” Mukupilikisya ikylene? Mwaketa umwe lelo. Muketile? Tula to tubuyo-twābwīte. Linga umwe itolo mukwandako ikyo, ikyākwānda.

⁸² Uswe tukuya bakulōndesya ukukēta i findu fikubōmbīgwa. Uswe tukuya bakulōndesya ukubomba ikindukimo kwa Kyāla. Unkīkūlu unnini uyu yo kisita . . . ikulōndésya, kisita kwilamwa, gwakulōndesya ukuya mūmi. Umwene ikulonda ukuya kanunu. Abangi bali apa, bikulonda ukuya kanunu. Kangi akabalilo kāko uswe tukupilika isya nongwa yila, ngati u ngānga, ubusyūke bwa bafwe, ifindu ifikulumba ifyamaka ifi Kyāla gwītu abōmbīle, polelo uswe tukuya bakulōndésya. Kangi ikindu kya ikylene kyo, uswe tukugela ukufikila ukwisila mu fyakwīpilikisya ifi, ukukōla ikindukimo apa, bo amabyebye.

⁸³ Popāpo abāndu bingi, utabalilo twingi, baniongesye i Lisyu. Kangi une ngapilikisigwa muli iki, ukwisila ukubomba ingōléla sya pakigemo. Une ndinkuti, “Une ngali fiyofiyiyo pa ngōlélo sya pakigemo,” ndikusanusya ukuti ugwe ulingatendekāga i ngōlélo sya pakigemo.

⁸⁴ Lōli umunduyumo ikwega umunduyumo pa kiboko, ukuyoba, “O, Nkundwe John, ugwe umenye fiki? Une na

ugwe tūli bapalamani akabalilo kōsa. Isaga kuno ku kigemo, fugamaga pāsi.” Ngimba ikubomba fiki? Linga itolo nāli ni bolodi-nditu apa, une āngāli mbanāngīsyē umwe iki umwene ikubōmba. Umwene ikugela ukubombēla ukwisila mu mōyo, pa finyonywo. Ikyo kitikubomba mma. Iyo yikaya yo njila mma. Naloliloli, iyene yikaya.

⁸⁵ Lumo umwene ikubōmba mu (i fiki?) u kukumbukila, ukwīsīla mu kyakupilikisya kya mu mōyo gwāke. “O, Nkundwe John, ugwe gwāli na māma unnunu. Umwene āfwīle iyolo.” U kukumbukila! Muketile? Ugwe ukabagīla ukubomba ikyo.

⁸⁶ Ikyene kikufimbilisigwa ukusuluka pāsi ulukindi lwa ntuli gwabwābūke gwalwīho. Ugwe, gwimwene, itikisya i Lisyu Iya Kyāla. . . Ugwe utikwisa panongwa yakuti u māma gwāko āli nkīkūlu unnunu. Ugwe utikwisa panongwa yakuti ugwe gwe mpalamani unnunu. Ugwe kwisa panongwa yakuti Kyāla ikukukōlēla ugwe ukwīsa, kangi ugwe kummwitikisya Umwene pa lwālo lwa Lisyu Lyāke. I Lisyu lila Iyo likusanusya kilikyosa. Ilyene lila! Linga umwe mubagīle ukusōsyāpo kilikyosa pa njila, amabyebye gōsa, ifyakwīpilikisya fyōsa, kangi itolo ukuleka i Lisyu līse nkati, i Lisyu lila lisakutwalāga itolo katikati.

⁸⁷ Apa, kēta iki Ikyene kikupililīgwe pamwanya nakyo? Ugwe kuyoba, “Ena, lilino,” ugwe kuyoba, “ena, ifi, amabyebye ni fyākwiipilikisya, na fyōsa bo ifyo, fikaya nakyo kalikosa akakubōmba ni kyene, Nkundwe Branham?” Naloliloli, ikyene kikubomba. Lōli linga ugwe kulileka i Lisyu līsēge nkati, kangi ukukupilila Ilyene pamwanya na mabyebye, polelo Ilyene likabagīla ukukula; ikyene kisakuyaga lisyu iliniongafu.

⁸⁸ Ngimba ugwe ukētīlémō siku imbeyu innunu ya kilombe yibyālīgwe mu mfu, nukuleka akapiki kāgwīle pa yene? Iyene yikukulaga mbuniongafu. Umpesa guligōsa, kalikōsa aka kakukula, kisa, panongwa yakuti ikindukimo kikupilila pāsi ikyene.

⁸⁹ Ena, ikyo kyo iki kitamīsyē nu Lwītīko lwakipentekosti umwisyugu. Uswe tufyītīkīsyē ifindu fīngī fīyo ukugomolēla kunyuma Ulwēne, u Lwītīko ulu uswe tumanyīsīgwe, u Mbepo Mwikemo uyu itugasyāga mwa uswe. Uswe tufyītīkīsyē ifindu ifīngī, ukukēta ku munduyumo uyungi.

⁹⁰ Kangi u mōhēsī yo akabalilo kōsa ikugela ukukusosōlēla ugwe ku butoligwe bwa munduyumo, lōli umwene ikugela ukupinga ugwe ukufuma ku buketi ubwanaloliloli ubu bo bwakubwandilo. Umwene isakukusosōlēlāga ugwe ku nsyobi, utubalilo tumo, uyu ābukīle panja ukwēgelēla ikindukimo. Umwene akābombīle ikyēne, panongwa yakuti umwene egelelāga. Lōli linga ikyene kikwīsa ku bufumilo bwabwanalōli ubwa Lisyu Iya Kyāla, “Ku Mwanya na pāsi fisakumalika, lōli

i Lisyu Lyāngu litisa kumalikamo,” Ilyene likufimbilisigwa ikusyala pala.

Ugwe uketile ikylene, kalumbu?

⁹¹ Ilyene likufimbilisigwa ukwitikisigwa nkati mminogono, polelo Ilyene likwitikigwa ni ndumbula. Polelo i Lisyu Iya Kyāla likwisa ukuya bwanaloliloli, polelo ifyakwipilikila fyosa ifya mōyo nu mbili fikupuputigwa mōsa nu Mbepo Mwikemo. Polelo ikyakwipilikila kyāko ikya Kyāla, amabyebye gāko aga Kyāla, kilikyosa iki kili kyabunyakyala, kikukūyila ukwisila mwa ugwe. Kukayapo nu kwilamwa nakumo palipōsa. Kikayapo nakimo kibagīle ukutupuka.

⁹² Kikayapo nakimo kibagīle ukutupuka mbukumbusyo, nukuti, “Ena, une ngukumbukila Ndindwana Jones āgelīle ukunsūbīla Kyāla, kangī Ndindwana *Gwakuti-na-gwakuti*. Ndindwana Doe āgelīle ukunsūbīla Kyāla ku bubumbulusyo, akabalilo kamo, kangī umwene ātolīgwe.” Muketile?

⁹³ Lōli linga umfwōlo gula mupyāgilīgwe kangī musukīgwe, kangī mwisusīgwe pamwanya nkati na Mbepo Mwikemo, ikyo kitikwisa nukwisa mbukumbusyo, kali syo syo Ndindwana Jones na iki umwene ābombīle. Ikyene kyo ugwe na Kyāla, palikimo, kangī nayumo uyungi lōli umwe babili. Mwakete lelo umwe. Apo po bulipo u bwīte bwāko. Ngoga umwene kukubwandilo. Mwimika umwene afwe mbwendelo bwāke. Ikyene kikaya bo butalinki ugwe ubagīle ukutendeka u bwīte ukukābīla. Ikyene kyo, imika ikylene lululu ulu!

⁹⁴ Linga ugwe kwisaga, kangī ugwe kuyungaga ingumbusyo sila na mabyebye, na filifyōsa, ukwinogonela, “Ena, une lumo ngukutolīgwa. Ikyene lumo kikaya kitalusye.” Komma ukubomba ikyo, napanandi.

⁹⁵ Ugwe tāgīla kulubafu kilikyōsa, kangī igula umfwōlo gula, nukuti, “Kyāla, i Lisyu Lyāko Iyo Lyasyēpwa, kangī Ilyene Iya kwa une. Linga i kipanga kyōsa kikutolīgwa, linga ikīsu kyōsa kikutolīgwa, pōpe une ngabagīla ukutolīgwa, panongwa yakuti une ngwēga i Lisyu Lyāko.” Apo po bulipo u bwīte. Ikyo kyo kindu.

⁹⁶ Nongwa ya fiki Kyāla Mwenemaka abagīle ukusōsyāpo kansa ukufuma mu libēle Iya nkīkūlu, kisita likoko, nukundeka u mwanike ukulambalala nukufwa? Umma, nkulumba.

⁹⁷ U ndindwana unnini ikwisa apa, pakaya patali mma, ukufuma ku sukulu ya sekondale. Unna alinkungōlēla une, alinkuti, “Nkundwe Branham, u ndindwana gwāngu ali ni mbungo ya Hodgkin.” Uyo yo kansa, yikupela imbuli. Kangī abagānga balinkwega akapatu ukufuma ku kalonda pa mmilo gwāke, ukukatuma akene kumo, kangī ikylene kyāli nubupelelesye mbungo ya Hodgkin.

⁹⁸ Polelo umwene alinkuti, “Ikingi kikutupuka, lumo kikutupukaga pamwanya pa ndumbula yāke. Akabalilo icyene kikubomba, umwene akindīle.” Alinkuti, “Umwene akaya nakyo. . . Mūmo ifyene fikutupukila, umwene alinakyo, palipōsa, kifuki imyesi mitatu, ukuya mūmi.”

⁹⁹ Unna alinkuti “Ngimba une ngubombāga fiki? Nuntume umwene ukugomokela ku sukulu?”

¹⁰⁰ Alinkuti, “Ndeke umwene abūke, panongwa yakuti umwene isakubukaga lumo nakalinga.” Kangi alinkuti, “Itolo ndeke umwene abūke nukwitugasya u būmi bwabwīla, mūmo umwene abagīle. Komma ukumbula umwene nakimo isya icyene.”

Polelo unkikulu uyu āyobīle kwa une, “Ngimba une mbombe kiliku?”

¹⁰¹ Une ndinkuti, “Ntwale umwene kuno nukumbīka umwēne pa lukindi lwa lwīputo.” Kangi une ndinkuti, “Ugwe gwīse nayo umwene.” Une ndinkwīpilīka akīpiliko akanini akahesya.

¹⁰² Kangi akabalilo kāko u ndindwana unnini ikwisa pala, ulubunju lula, ni milomo igwa kuboneka-nilangi, ukufuma ku kwimogesya, kangi mūmo i sikulu yilinafyo ifyene. Kangi—kangi ikindu ikinini kilinkwisa kuno. Une ngāmenye uyu umwene isakuyaga; bayaga pakungōlēla une pa foni. Une ndinkuponia ikiboko kyāke. Une ndinkuti, “Mugonile, kalumbu.” Pala umwene alipo. Yula āli yu mwene. Itolo nkabalilo kanini, ngukēta pāsī kunna nukubabona bosa-babili ba bēne kisita Kyāla, kisita Kristi. Une ndinkuti, “Umwe mukugūlīla bulebule ububumbulusyo pa fundo isi? Ngimba umwe mukummwitikaga Yeso Kristi ukuya Mpoki gwinu pamwene-pamwene?” Une ndinkuti, “Ngimba umwe mukwisaga ku kitubwi iki nukōsīgwa mu Ngamu ya Yeso Kristi kubufyule bwa mbībi syinu?”

Abene balinkuti, “Uswe tukubombaga ikyo.”

¹⁰³ O, umwe mumenye iki kyābonike. U nkīkūlu yula abagīle ukuti itugēsye apa ulubunju ulu. Mwe bīngi ba umwe muyimenye i nongwa iyi. Nkundwe Mike Egan, yumo mwa bakyungakyuma apa, aketelīle inongwa iyi. Ikyo kiyīle ifyinja fina pamo fihano ifi fikindīle. U ndindwana unnini ālyēgīgwe ukugomokēla ku ngānga yula, nakakusyālikīla nakamo aka mbūngo ya Hodgkin kālyāgīgwe mu mwene.

¹⁰⁴ Ngimba kitamisyē kyo fiki? Ugwe gwafimbilisigwāga ukwīgūla umfwōlo, tāsī. Ugwe kufimbilisīgwa ukunkaba u Nsikali, u Mbepo Mwikemo, abīkīgwe kunkyeni kya bwīte, ikyo kikwegēla i Lisyu lya Kyāla. Umwene yo Lisyu. Kangi Umwene ikwima pala, kikayapo nakimo iki kikwimikāga Ilyene kokuti. Kikayapo nakimo kibagīle. . . Filifyosa ifya mifwōlo igingi fipyāgīlīgwe mōsa. Itolo bo ikipisya-misi ikyaiyolo nu muyi gwimile; ugwe kubīka u moto mula, icyene kisakupufulāga ikindu kyāko mōsa. Ikyo kyo iki kitamisyē na Bakristi bīngi fiyo abapufukano, yo nongwa yakuti abēne

batikupyāgĭla mmifwōlo mōsa, abene batikubūka pāsi mpaka nkati. Ugwe kufimbilisĭgwa ukusuka ikylene, amabyebye, ingumbusyo, aminogono, ukulambalika pa lubafu kilikyosa, kangi ukwisa ukufuma nkati ukusōka panja, ni Lisyu lya Kyāla lila ilisitakonganiāko, ukuti Ilyene lyo Bwanalōli.

¹⁰⁵ Kisita kupasya linga maelifu kalongo bāfwĭle pa lubafu *ulu*, umwisyugu, bikusūbĭla; maelifu kalongo bāfwĭle pa lubafu *lula*, kilabo, bikusūbĭla; ikyo kikaya nakyo nakimo ikyakubomba na une. Une ne mundu panimwene. Une ne yumo uyu ikusūbĭla. Une ne yumo uyu ikwitika ikylene. Kangi uswe tukukĕta kunyuma kula, linga uswe twālonđaga ukwigula imifwōlo pala, linga uswe tubagĭle, nukukĕta. Uswe tukwaga *uyu* na *yula*, kangi *uyu* na *yula*, maelifu ga bĕne, bikuyoba ubuketi.

¹⁰⁶ Lōli u mōhĕsi isakugelaga ukugomokela mulamula. Muketile, linga umwene abagĭle ukwingila mula, mulimosa, umwene ĕgĭle abābwĭte bāko nukubĭka panjila palapala kokuti.

¹⁰⁷ Linga ugwe uli ni fyākwĭpilikĭsya fyako, kĕta, gōnja, palamasya, nungisya, kangi pilika, ifyene fili kanunu mōsa, lōli komma ukufisūbĭla ifyene pene pāpo ifyene fikwitikisania ni Lisyu. Ifyene fili kanunu, lōli, linga ifyene fitikwitikisania ki Lisyu, komma ukupilikila ifyene. Lilino, inyĭnogonĕlo, amabyebye, ingūmbūsyo, ukwinogona, ni finyonywo, ifyene fili kanunu linga ifyene fikwitikisania ni Lisyu. Lōli linga ifinyonywo fyāko fitikwitikisania ni Lisyu, sōsyāpo ikylene. Ugwe kupufulaga umuyi, nakalinga itolo. Muketile? Linga inyĭnogono syāko sitikwitikisania ni Lisyu, sōkako ku yene. Uko ko kotalusya. I ngino...Linga ingumbusyo syāko, linga inyĭnogonĕlo syāko, linga amabyebye gāko, kalikōsa, kikukanikana na Ilyo iki kyo kili nkati, sōsyāpo ikylene.

¹⁰⁸ Ngimba ugwe uli fiki lelo? Ugwe uli nu lubātiko lya lisuba. Aleluya! Ikyene kyo, Kyāla ābĭkĭle i ndondwa ndubātiko nukuti, “Ipayika apo mpaka une ngukukōlĕla ugwe!” Isyene sikwĭma pala. Nakimo kisakwendesyaga isyene. Akabalilo kāko Kyāla abagĭle ukwega u mundu mmaboko Gāke, mpaka umwene abagĭle ukuya ni fyākwĭpilikĭsya, amabyebye, kilikyosa fisukĭgwe mōsa, mpaka ikylene kikwĭma na Kyāla kunyuma kwa ikylene, mwa mbepo, akayapo nayumo u mōhĕsi nkisu abagĭle ukusōsōla ukwilamwa mula. Uko ko kotalusya.

Umwene ikwisa ukusyungutila nukuti, “Ugwe utikwĭpilika na kanunupo mma.”

¹⁰⁹ Amabyebye gāko gōpe gakinidĭle, ku ikyo. Umuyi guli itolo mpyagilano, ugwe ne gukuywega, “Aleluya!” Ikyakusōkesya kikupūta ulupūfi, “Lwĭmĭko kya Kyāla!” Ikyene kikumwekuka panja, naloliloli, itolo ukuya kisukĭgwa kangi kipelelesye, ukuti Lisyu lya Kyāla libombelĕmo, a Maka ga Kyāla. Muketile? Ikyo kyo kindu ikinywamu ukukinda.

¹¹⁰ Ugo go ngunda gwāko ugwābwite. Ungunda gwāko ugwa bwite guli kunyuma kuno ku bwandilo, kunyuma kuno mu mōyo, kunyuma kuno mu linogono lyāko ili likwīgūka. I—i linogono lyo kipata ku mōyo, i kipata kwa mbepo, ndigi. Ilinogono lyāko likwīgūka nukwitikisya u mbepo, pamo ilyene likukāna u mbepo. Ugwe ubagīle ukuya nabo ubwima ubunini, nu bwīpilīke ubunini, kangī ukwīpilīkīsyā kunini, fyosa ifindu ifi. Ikyo kikaya nakyō nakimo ikyākubōmba ni kyene. Ikyo kyo itolo fyākūwīpilīkīsyā ifinini ni findu. Lōli akabalilo kāko ikyene kikwīsa ku bwānalolololi, ilinogono lyāko likwīgūla ikyēne mōsa. Ilinogono lyāko likwitikīsyā ikyēne pamo ukupika ikyēne. Ikyo kyo kyene, bīnangu.

Kyāla, itikīsyā ukuti nayumo ugwa bene apondwēge ikyene.

¹¹¹ Muketile, ikyene lyo linogono lyāko ili likwīgūla ikifigo; pamo ukwīgāla ikifigo, nukupīlīkīsyā ku mabyebye gāko, ukupīlīkīsyā ku ngumbusyo yāko, ukupīlīkīsyā ku finyonywo fyāko. Lōli akabalilo kāko ilinogono lyāko likwīgūla lyēne ku findu ifi, nukundeka Kyāla, u Mbepo gwa Lisyu Lyāke, ukwingila nkati, Ikyene kikupufulila ifindu ifingi panja. Ukwīlāmwa kosa kukīndīle. Ulutende lōsa lukīndīle. Ukwīpilīkīsyā kōsa ukwa kwīlāmwa kukīndīle. Ukwīpilīka kōsa kukīndīle. Kikayapo nakimo kyīmīle pala lōli i Lisyu lya Kyāla, kangī Sētāno akabagīla ukulwana na Kila. Umma, nkulumba. Umwene akabagīla ukulwana ni Kyene. Lilino, uswe tumenye ikyo kyo kyābwānaloli.

¹¹² Imibwīte igi gibūnīle ukufuma ilisiku lya ngunda gwa Edeni, ubwīte mu linogono lya būndu. Sētāno ālyāndīle ubwene. Ngimba umwene ābombīle fiki bo umwene āgēne na Eva? Umwene akākānīle i Lisyu lya Kyāla, lōli umwene ālibuguywīle Ilyene. Umwene ālīmīke utufwōlo utunini apa pabuyobumo. Umwene alinkuti, “Lōli nukusīsīmīkīsyā Kyāla. . .” Bwandilo 3:1. Muketile? “Nukusīsīmīkīsyā, Kyāla, fyōsa ifindu ifi fifyo Umwene—Umwene—Umwene āfingīle. . .” Umwene āmenye i Lisyu lyāli litalusye. Lōli umene āmenye umwene akābagīle itolo ukwisa pabwelu nukulīpūfula Ilyene, ukulyokya bo lula, lōli umwene—umwene—umwene alīpakīle-isukali Ilyene.

¹¹³ Bo u māma ālisībīle ukutwega uswe ukuti tunwe unkota, kangī umwene āgelāga ukubīka amīsi gabalūki mu mafuta gānyemba. Mwe, itolo kinunupo inwa amafuta gānyemba kisita misi gālūki! Kilikyōsa iki kyo kyabusyobi! Muketile? Umwene. . .Uswe twālisībīle ukusumuka nkabalilo ka nkilo, kangī umwene ātupāga uswe a mafuta ga nkāla, panongwa ya lukosomolo. Kangī umwene ābīkāga a mafuta ga nkala, nukubīka i sukali pa gēne; muketile, mu luko lwa busyobi. Lōli ikyene kyōkyāga itolo ummilo gwāko gōsa, kifuki, ukusulūkila pāsi, bo i sukali yīkīndīle.

114 Ena, iyo yo njila iyi ikyene kili, mwināngu. Sētano ikugela uku—ukuya gwabusyobi ukufwana ni kyene. Umwene ikugela ukukunāngīsyā ugwe ikindukimo ikununupo, injila imbepepo, ulubāmbīko ulwamahalapo. Lōli lukayapo ulubāmbīko ulwamahalapo ukukinda ulu Kyāla ālyālīle pāsī ku bwandilo, Lisyu Lyāke. Kōla i Lisyu lila. Aga ukukamata pa Lyene. Unko Ilyene likukamate ugwe. Syala pala ni Lyene. Iko kyo—ikyō kyo kindu.

115 Ubwīte bwābunīle bo Eva īgwīle ilinogono lyāke, ukupilika ku kwinogona kwāke. Ugo go muyi ikyene kyālingīlēmo. Ugo go—mfwōlo ikyene kyāsulukīlēmo, ukwīnogona kwāke. Umwene, mu mōyo, umwene alinogwīne.

116 Ifisige fyāke fyāli kukéta. Umwene ālimbwene u liyoka. Umwene āli mmogi, nnunu, kubutali kanunupo ukukinda undume gwāke mwene. Umwene āli nkomu ukukinda fyōsa ifinyamana ifya mu ngunda, kangī umwene lumo āli nnyamba umweluko ukukinda undume gwāke. Umwene ābonekaga ukuya kinyamana ikikulumba ikyabunyambala kīmīle pala. Mūmo umwene āyīlīle ubukulumba! Kangī umwene āgelāga ukumbula umwene unkīkūlu kyo kindu kikulumba kiki ikyene kyāli.

117 Kangī ikindu kyākwānda umwene unkīkulu ābombīle, umwene āligwīle ilinogono lyāke. Kangī bo umwene abōmbīle, aminogono ga būndu gākikōlīle ikyene. “Nongwa ya fiki, ngimba ikyo kitisakuya kyakuswigīsyā?”

118 Ikyo kyo kindu iki umwene ikubomba ku nkīkūlu umwisiyugu. Unkīkūlu yumo nu ndume gwāke unnini, ikwaga yumo unnyāmbāla unkulumba, unywamu, ugwakinyambala. Unnyambāla uyu ikugelaga ukwigula inyinogona. Kumbukilaga, uyo yo Sētano. Uyo yo mōhēsī. Pamo, ukusyumbutusya, unnyāmbāla ku nkīkūlu, nkīkūlu ku nnyāmbāla, injila yilyosa. Ngimba umwene ikubomba fiki? Ukubomba mmaka ganyinogono, amabyebye gala pamo ikindukimo, ikwanda ukwendela ukukindilila.

119 Lōli lipapo i Lisyu lya Kyāla ubuyo bwākwānda. U nnyāmbāla akabagīla nukwisa ku...Umwene akabagīla ukutulwa inongwa...Aleluya! Apa ikyene kili. Iki kikwisa, ikipupwe. U munda akabagīla ukutulwa inongwa mpaka ikyākwānda umwene ikutaga kulubafu i Lisyu lya Kyāla. Umwene akabagīla nukutulwa *ninongwa*, uko ko “kusitakwitika,” mpaka ikyākwānda umwene ikusōsyāpo i Lisyu lya Kyāla, u Kuyapo kwa Kyāla, umwene akabagīla ukutulwainongwa.

120 Eva akābagīle ukutulwainongwa mpaka umwene ābikīle palubafu i Lisyu lya Kyāla, ukwīgūla unfwōlo gwāke ugwanyinogono ukwīsīla u mōyo gwāke, nukwānda ukwinogona. “Fiki, naloliloli. Un’dume gwāngu akāmbulāmo une ifindu ifi, loli une ngwitika ukuti ugwe...Umwene

ālimbūlile une ndingabombaga iki, lōli, ugwe umenye, ugwe kukipela ikylene ukuya kyanaloli fiyo kang'i kyapabwelu fiyo. Une—une ngwitika ikylene kikuyaga kinunu, panongwa yakuti ugwe kukipela ukuya kyapabwelu fiyo kwa une.” Muketile, pala bwalipo ubwite bwākwānda. Kang'i, ukwīsila mu bwite bula, apeliŋe ubwite bulibōsa ubungi. Kang'i ukōneka kwa lilopa kulikosa uku kwisilēmo siku, kwāpeligwe palapala pala ku Edeni. Umwene ālilamwile i Lisyu lya Kyāla.

¹²¹ Kang'i linga kamokene akanini aka iota ka Lisyu lya Kyāla kalilamwīgwe, ukupela ubutolwe bosa ubu, tukugomokelāga bulebule uswe, ukwilamwa i Lisyu? Ugwe ukabagila ukubomba ikylene. Kufimbilisigwa ukwīgāla ifindu fyōsa ifingi ifi, amabyebye, ingumbusyo, kang'i tutigi. . .inyonogono, na fyosa ifindu ifingi ifi. “Ukutagila pāsi inyinogono.” Uswe tutikwinogona isya ikylene, na panandi, nakimo na panandi.

¹²² Uswe tukwitika itolo i Lisyu pa lwālo, “Kyāla āyobīle mūmo,” nukubika ikisōko pakati pa ugwe na Kyāla. Umfwōlo guligosa gukwisa ukuya mwīgūke pakati pa ugwe na Kyāla, polelo.

¹²³ Ubo bo bwite, bubwābwandīlo, ulukindi lwankyeni. Unko uswe tulingabombelaga indusu ya .22; unko uswe twēge u—u mpufulo gwa atomiki. Unko uswe tubombe imbombo nubutalusye. Unko uswe twēge umpufulo gwa Kyāla gwa atomiki. “Kyo fiki ikylene, Nkundwe Branham?” L-w-ī-t-i-k-o mu Lisyu lya Kyāla. Ugo go mpufulo gwa Kyāla gwa atomiki. Ugwene kukupufula ububine na bōhēsi, kukililo na kukīmama. Ugwene—ugwene kukuyongesya ifyene. Kikupāgūla. . .O, ikyēne kyo. . .Ikyene itolo kikubongotola. Ikyene kikulāsu/ānia filifyosa iki kikaya kyābunyakyāla. Bo umpufulo gwa lwītiko gukūgwa nkati mula, ni Lisyu lya Kyāla kunyuma kwa ikylene, ikyene kikupufulania u mōhēsi aligwesa, ububine bulibosa, imbungo yiliyōsa.

¹²⁴ Ugwe kuyoba, “Ngimba ikyo kitalusye, Nkundwe Branham? Lelo fiki ikyēne kikubomba, pa bamo, kang'i komma pa bāngi?”

¹²⁵ Iyene yo nongwa ya mfwōlo. Ugwe ubagile ukukēta panja nukukēta ikylene. Lōli ugwe kufimbilisigwa ukuya nakyo ikylene nkati *muno*, ukukēta injila *iyi*. Gomma panja *pala*, ukukēta nkati; ugwe kufimbilisigwa ukuya nkati, kukēta panja. Muketile? Ugwe ukabagila ukwisila mu kwinogona. Ugwe ukabagila ukwisila mu findu ifingi. Ugwe kufimbilisigwa ukwisila itolo pāsi pa mfwōlo gwa Kyāla ugwa ikylene, mulamula mu mōyo. Kang'i ugwe kubomba bulebule ikylene? Ngimba u mfwōlo gwabumalikisyo go guliku?

¹²⁶ Ikyene kisakukwinogo. . .kulakula pāsi. Ugwe kuyoba, ifyākwpilikisya, “O, une—une mbagile ukwipilika ikylene. Ena, apo ikylene kili. Uu-huu. O, une—une mbagile ukukinūngisya ikylene, pamo na fyosa bo ifyo. Ifindu ifi filiko. Ena.” Ikindu

ikikōnge, ugwe kwinogona, “Ena, ikyene kikuboneka ngati umwene abagisenie ukumanya iki umwene ikuyobelapo. U ngānga ikuti une ngabagila ukuya kanunu. Ikyo kibagile ukuya.” Umwe muketile, palapala pala, ugwe—ugwe uli nsobi. Uyo yo mōhési imile pala. Uyo yo mōhési ikusosōla ifindu ifi mwa ugwe. Komma ugwe ukwitika ikyene.

¹²⁷ “Haleluya! Lisyu lya Kyāla lyāyobīle une ngwisaku... ‘Pamwanya pa findu fyōsa, une nālundāga ukuti umwe mukabege mbukafu bwa mbili.’ Uko ko kotalusya.” Ubagile bulebutle ugwe ukuya nsikali gwanaloliloli panja pala? Muketile, “‘Une ngulonda umwe ukuya bakabi mbukafu bwa mbili.’”

¹²⁸ Apo ikyene kili, palapala pala, imifwōlo gila. Ugwe itolo egaga igyene, igula. Komma ukukilania igyene itolo.

¹²⁹ Polelo linga Sētāno abagile ukwendāmo mula, ukwega amabyebye aga kangi fyosa ifindu ifingi ifi, polelo umwene ikufika kulakula pāsi apa kubumalikisyo bwa moyo, mu linogono. Lilino, linga umwene abagile itolo ukūkwēga ugwe... Ugwe utisamo siku—ugwe utisakukētamo siku ku kimo mwa fila mpaka ikyākwānda ugwe kufimbilisigwa ukummwitikisya umwene nkati *mula*. Ugwe kufimbilisigwa ukummwingisya umwene nkati. Polelo akabalilo kāko umwene ikwingila mula, umwene abwagile ubulagili. Polelo umwene ikubomba fiki? Umwene ikwanda ukubombela amabyebye. Umwene ikwanda ukubombela *iki*, ikwanda ukubombela ikisōkēlo *iki*. Ngimba ikyene kyo fiki? Kēta, gonja, palamasya, nungisya, pilika; ukwinogonela, amabyebye, ingumbusyo, inyinogono, ifinyonywo. Umwene ikwanda ukubombela imifwōlo gyōsa gila imikindanekindane, pene pāpo umwene ābagile ukwingila, pamwanya pa *iki* apa. Umwene ikufimbilisigwa ukwingila nkati mu linogono, tāsī, kangī ugwe kufimbilisigwa ukwitikisya ikyene. Ikyene kibagile... Pilikisya. Ikyene kibagile ukupūsania ugwe, lōli ikyene kikabagile ukwisa kwa ugwe mpaka ugwe kikyitikisya ikyene.

¹³⁰ Akabalilo kāko Sētāno āsegelīle kwa Eva, nukuti, “Ugwe umenye, ikipaso kinyafu,” umwene ālīmīle pa kabalilo kanini. O, apo po pene umwene āsobīle, bo umwene imile pa kabalilo kanini.

¹³¹ Komma ukwima ku kimo. Ugwe ukabīle i Ndumi. Yeso mūmi. Kyāla yo Mbumbulusi. Iyo yo Ndumi. Komma ukwima ku kimo, umma ifyakwinogona, umma nakimo ikingi.

¹³² Lōli umwene ālīmīle pa kabalilo kanini. Ako ko kabalilo kāko Sētāno ālyēndīle mulamula nkati mu linogono lila. Alinkuti, “Ena, ikyene kikipilikigwa kyamahala.” O, komma ukubomba ikyo. Ega itolo iki Kyāla āyobīle.

¹³³ Abraham, bule linga umwene ālīmīle pa kwinogona, akabalilo kāko Umwene ālimbūlīle umwene ukuti umwene ikuyaga nu mwana na Sarah, kangī umwene āli malongo-

mahano-na-limo-na-fihano kang'i umwene malongo-mahano-na-mabili-na-fihano? Kang'i akabalilo kâko umwene âli mia yumo, kang'i umwene âli—kang'i umwene âli malongo-lwele-na-kalongo, pôpe, umwene—umwene—umwene âlitikîsyé ukuti i Lisyu lya Kyâla lyâli lyâbwanaloli. Kang'i umwene âfikoliile ifindu ifyo, ifi fikâlîko, ukuya fifwane ifyene fyâlîko. Muketile? Umwene... Lôpe nulusûbîlo, ngimba lwâlîko nu lusûbîlo lulilôsa? Umwene akâbômbîle nulusûbîlo mma.

¹³⁴ “Ena,” ugwe kuyoba, “Une ngusûbîla une mbagîle ukuya kanunu. Une ngusubila nguyaga kanunu. Une ngusubila une nguyaga nu Mbepo Mwikemo. Une ngusûbîla une ndi Nkristi. Une ngusûbîla une ngubomba *iki*.” Ugwe utikulonda ikyo.

¹³⁵ Abraham akâketilé nukukêtâma siku ku ikyo. Ameni. “Kisita lusûbîlo, umwene pôpe âlitîke i Lisyu lya Kyâla.” U lwîtîko lukîndîle u lusûbîlo. U lwîtîko lukwisa ukufuma ku nyuma *kuno*, nkati. U lwîtîko lukwisa ukufuma *muno*.

¹³⁶ Ngimba umwene ikwingila bulebule nkati? Ukwisila mi linogono ili, ikifigo iki—iki, ikyene kya bwîte kîmîle pala.

¹³⁷ Lilino, akabalilo kâko ugwe ubîkîle u bwite mbubâmbîko! Lilino, u môhêsi itugesye kulakula ku ndumbula yiliyôsa, ulubunju ulu. Umwene itûgésye, indumbula ya ndindwana unnini. Umwene itûgésye pa ndumbula syînu. Umwene itûgésye ukusyungutula môsa pala. Umwene ikuyoba, “O, une ngubwene ugwe ugelîle iyolopu. Une nkipilike ikyo iyolo.”

¹³⁸ Ntaga umwene panja. Ikyo kyo kyôsa. Ntaga umwene panja. Ngimba i Bângéli lyâyobîle fiki apa, untu gwîtu? “Ntaga umwene panja.” Uko ko kotalusya. “Ukuntaga umwene panja.” Uswe tumanyisigwe.

¹³⁹ Une ngwinogona, “Ngimba kyo fiki kitamîsyé na uswe, balûmbilîli?” Une nguswîga lu lûko luki ulwakumanyisigwa uswe twâlî nalo.

¹⁴⁰ Kyâla ikumanyisila u bwîte ubukulumba ubu. Matai 24 âyobîle pala, kang'i yôpe Danieli 12, âyobîle, “Kwisakuyangako akabalilo ka ndamio, u lûko ulu lukayâmo siku pa kîsu kunyuma.” Kang'i uswe tukwitûgâsya mu kabalilo kala, akabalilo kâko ulwiho, nu bumanyi, ni findu, figôgîle i Lisyu lya Kyala, kang'i twisîle mu nyinogono na fyosa bo ifyo. U bwîte bo lilino. Ywani isakwimaga? Aleluya! U bwîte bwîtendekîsyé ukwîngîla. Umwene îbâmbîke lilino. Kêta ubutâtîko ubukulumba ubu uswe tuli nabo kwisilia.

¹⁴¹ Ywani uyu ikuyaga bo Davidi? Alinkuti, “Umwe mukwima nukummwitikisya unsitakubûtika umFilisti ukutâtikana ni filundilo fya Kyala ugwâbûmi? Une ngubúkâga ukulwana nu mwene.” Ameni. Kyâla ikulonda abanyâmbâla na bakîkûlu ulubunju ulu aba babagîle ukusumuka mmwanya nukuyoba, “Une ngumwegaga u Ntwa pa Lisyu Lyâke.” Ameni. Kisita kupasya iki kikutôligwa, kûko *iki* na *kila*, kang'i iki *yula*

ābōmbīle. Ikyo kikaya nakimo ikyākubōmba ni kyēne. Umwe baSauli, na bosa bo abo, linga ugwe kuntila umwene, gomokela kūko umwe mubagilile ukuya. Lōli, ababwīte ba Kyāla bikwendela nkyēni, ameni; abanyāmbala ba lwīfimbilīsyo, abanyāmbāla ba—ba—ba lwītiko, abanyāmbāla ba maka, abanyāmbala ba kupilikisya. Abene batikufimbilīsigwa ukuya bakomu. Abene batikufimbilīsigwa ukuya bamanyi. Abene bikufimbilīsigwa ukuya mifwōlo. Kyāla ikwēga imifwōlo iminini gila.

¹⁴² Umwene ālimīle pa kabalilo, ukuti inogone, ikuyoba, “Ena, lilino, unko uswe tukēte.” Ena, itolo bo, bule linga. . .

¹⁴³ Unkīkūlu unnini uyu, ulubunju ulu, kisita kwīlāmwa ukuti abagānga bambūlīle umwene, umwene ali itolo kifuki kumalikisyo bwa nsebwe, “Kikayapo iki kibagīle ukubombīgwa.” Ena, lilino, uyo yo ngānga. Une ndikuntaga umwene. U nnyāmbāla yula yo nnyāmbala gwasayansi. Umwene ikukéta ukuti imbungo yiponjwile u mbili gwa mwāna. Ikyene kikīndīle kalikōsa. Umwene akaya nago unkota ugu gwisakwīmīka ikyene.

¹⁴⁴ Momūmo u kansa yula isakuponjola u nkīkūlu yula; naloli, ubufwe bwāpōnjwile u mwāna yula; lōli u Kapitao Mwalafyāle, aleluya, ugwa bābwīte abakulumba aba, Umwene yo busyūke nu Būmi. Nakimo kibagīle ukumponjola Umwene. Aleluya!

¹⁴⁵ Ubongo bwa bābwīte bulambalele mwa kapitao, amahala. Rommel, mu Germany, āli yo bongo gwa Germany; komma Hitler. Rommel! Uko ko kutalusya. Eisenhower! Abanyāmbāla bābwīte! Patton! Abanyāmbāla bala aba bāli pankyēni, ikyene kyegelelāga injila abēne bāpēle ululagilo. Ugwe kukonga u kapitao gwāko, linga umwene yo nkulumba gwa luko lwa butalusye. Linga umwene yo luko ulutālūsye, linga umwene yo nkulumba gwa ndondwa-sina, linga umwene asisimikisīgwe, linga umwene asisimikisīgwe ukuya ntalusye, nkonga umwene. Palema nalinga ikyene kikubagile ukuboneka kisobi, kwa ugwe, kindililāga ku nkyēni. Bomba mūmo umwene akubūlīle ugwe.

¹⁴⁶ Aleluya! Uswe tulinago u Nkulumba ugwa ndondwa-sihano, ikukōlēligwa Y-e-s-o, ukubīka indondwa ihano pa uswe, l-w-ī-t-ī-k-o. Umwene akatoligwāmo u bwīte siku. Aleluya! Umwene āponjwile u bufwe, gehena, ni lipumba. Nsōsyāpo u mōhēsi ukufuma pa njila. Umwene yo Kapitao Mwalafyale. Polelo, u mōhēsi akayamo nukuyamo mbubonekelo.

¹⁴⁷ U bwīte ubukulumba ukukinda-bosa bwabunilēmo, bukubāmbikīgwa papapa ukwitendekesya lilino. Naloliloli, ubwene buli. O! Aleluya!

¹⁴⁸ Akabalilo une ngwinogona isya ikyene! Akabalilo kāko une nālīmīle nukunkētēsya Umwene ikubōmba ifindu, ukunkéta Umwene ikusetula ifindu, ukwigula ifindu, ukuyoba, “Ikyene kisakuyaga injila *iyi* kangī injila *yila*,” pala ikyene kili! O,

kêta kunyuma *kuno*, nukuyoba, “Ywani u Kapitao unkulumba uyu?” O, une ndikukêta kunyuma nukukêta linga umwene yo Ngānga *Gwakuti-na-gwakuti*. Une ngumbona u Kapitao ikuyoba. “Umwene yo Kapitao gwa bupoki bwîtu.” Aleluya! Ngimba ubopiki fyo fiki? Ulubāngo! Lwimîko! “Umwene yo Kapitao gwa lubāngo lwîtu.”

¹⁴⁹ Isala ingulumba iyakwenela yili kifuki. Haleluya! Nsikali, ni filwilo fikumulika, ilangi sikwendelela! Ulwîtko nu kwîlāmwa yikubîka ugwe mbubāmbîko, mu kipanga iki, ulubunju ulu; ukwîlāmwa ulubafu lūMo, ulwîtko ku lūngi. Basikali, ima pa mbombo yāko. Haleluya! U Kapitao gwîtu, Ndongwa ya Kulubunju, ikulōngolēla nkyeni. Umwene atikugomokelamo siku. Umwene (nasiku) akamanya i lisyu ukugomokela. Umwene atikufimbilisigwa ukugomokela. Ameni. Naloliloli.

¹⁵⁰ U bwîte ubukulumba ubu bulwîgwêmo siku, umwene ikukindîla nkyeni mulumula mula lilino, ena, nkulumba, pakati pa bûmi nu bufwe, pakati pa bubîne nu bukafu, pakati pa lwîtko nu kwîlāmwa, o, mwe, pakati pa bwābûke nu bupinyîgwe. U bwîte bulipo! Mulikaga ingwebo syinu, basikali. Puputa ifilwilo fyînu. Kyala ikwêga abasikali Bāke ukwitendekesya. Ameni. Kyala ikupaka ababwîte Bāke.

¹⁵¹ America ikufwîka abasikali bābo mu finunu ukukinda-fyosa ifi abēne babagîle ukubafwîka nafyo: ifitili fyakisulu, ni filwîlo, kangî kilikyosa iki abene balinakyo, imigali gya filwîlo, kilikyōsa iki abene babagîle ukwingisya.

¹⁵² Kyala ikufwîka ababwîte Bāke. Haleluya! Lo luko luki ulwa fyombo ifi tukubombela? U Mbepo gwa Lūbo, i Lisyu lya Kyāla! Ameni! “I Lisyu lya Kyāla lyo lipyāsye ukukinda u lūbo ulwa lwembe-kubili,” Bahiburi 4, “ukulasa nakōpe kukuswanyulania ikifupa, kōpe ku—ku fîpa ya kifupa, yōpe u Nkêtésya ugwa minogono aga lînogono.” I Lisyu lya Kyāla! Ukwitika i Lisyu Lyāke, kangî iyo yo njila iyi Kyala ikufwîka.

¹⁵³ Ikyo kyo iki Umwene ampele Eva ukwîfwîka mwene. Kangî umwene alinkubongotola ikifwîkano kyāke. Umwene ābombîle bulebule ikyene? Nu kwîgula ilinogono lyāke ku kwînogōna. Ugwe utikwînogona ni Lisyu lya Kyāla. Ilyene likaya nalyo ukwînogona. Ugwe. . . Ilyene lyo itolo Lisyu lya Kyāla. Kukayapo nakumo—kukayapo nakumo ukwîlāmwa isya Ilyene. Kukaya ukwînogona ku Lyene. Ilyene lyo Lisyu lya Kyāla. Ikyo kikumasya ikyēne. Ikyo kikyagîle ikyene. Ikyo kikumasya ikyene bwilanabwila.

¹⁵⁴ Muketile ifi une ngusanusya, lūki? [Kalumbu ikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Ilyene lyo Lisyu lya Kyala. Kyala āfingile ikyene. Kyala āyobile lūlo.

¹⁵⁵ Abene balinkuti Abrahamu, “Ngimba ugwe umenye bulebule kuyaga nu mwana yula?”

“Kyala āyobile lūlo.” Ikyo kikumala inongwa.

“Ena, fiki ugwe ukaya nayo umwene?”

156 “Une ngamanya akabalilo kāko une nguyaga pakuya nayo umwene, lōli une nguya pakuya nu mwene. Kyāla āyobīli lūlo. Ikyo kitisakunyīmīka une na panandi.” Umwene ikukole- . . .

157 “Ngimba fiki ugwe utikubuka ku kāya kwāko, kūko ugwe kufumila?”

158 “Une mbagisenie ukuya mwendanjila kangī nhesya nkīsu iki.” Ameni! . . . ? . . . “Kyāla apele ulufingo. Kyala isakupa u mwāna munomuno mu kīsu iki kūko Umwene ālindumīle une.” Haleluya!

159 Kyāla isakukubumbulusyāga ugwe munomuno mu buyepo bwa Mbepo Mwikemo, kūko Umwene ākutumīle ugwe. Kyāla isakukupa ikyene kwa ugwe. Itika itolo ikyene. Ameni. Igula imyuyi gya mōyo nu mbili gila, ifyākwīpilikīla, na mabyēbye, kangī itolo itikisya a Masyu gwa Kyāla gingīle tāsī, ukwega ilinogono lila. Apo bulipo ubuyo bwa bwīte.

160 Komma ukuyoba, “Ena, linga une nābagīle ukwīpilīka ikyene, linga une nābagīle ukwīpilīka u lwīmīko lwa Kyāla lukugwa pāsī! O!” Kila kikaya nakyo nakimo ikyakubomba ni kyene; nakimo ikindu.

161 Igula ilinogono lila. Ilyo lyo buyo bwābwīte. Mula mo mūmo u bwīte bukwībāmbīka, papapa apa mu lukindi lwankyeni, ilinogono lyāko. Igula ilyene mōsa, nukuti, “Une . . . Ukwīlāmwa kulikōsa, une ngwīlāmwa inyīlamwo syāngu.” Ameni. “Une ngwīlāmwa inyīlāmwa syāngu lilino. Une ngwītīka i Lisyu lya Kyāla. Apa une ngwīsa, Sētāno.” Ikindukimo kikuyaga pakuboneka pa buyo. Naloli, ikyene kīsa. Ena, nkulumba.

162 Umwene ikupaka abambombo Bāke nu Mbepo Mwikémo. Umwene ikutuma abāndūmi bala. A bāndu bikupela ulusekesyo pa ikyo, utubalīlo tumo, “abāndūmi.” Unko une—unko une itolo nsanukīle ku kindukimo apa na umwe, itolo i miniti. Unko uswe tusanukile kula apa ku Bahiburi, itolo i miniti. Bahiburi untu gwa 4, unto gwa 4, kangī unko uswe. . . Une ngusanusya, untu gwa 1 ugwa Bahiburi, kangī unko uswe tusanukile ku linandi lya 14.

Ngimba syōsa isi sikaya mbepo isyambombo, situmīgwe ukufuma . . . situmīgwe panja ukubombela ku bēne bābo bisakuyaga bākīlingo ba bupoki?

. . . uyu yumo mwa bāndūmi naloli umwene ikuti . . . Itugasya ugwe pa kiboko kyāngu ikitalusye . . . ?

. . . bosa abāndūmi ba Kyāla . . .

163 Lilino, apa i Bāngēli likwisa itolo ukugomokēla nukutubūla uswe apa, ukuti Kyāla ikutuma a bāndūmi. Lwīmīko! Ngimba abene bo fiki? “Imbepo isyābubōmbélo.” Lwīmīko! Imbepo isyābubōmbélo, situmīgwe (kugu?) ukufuma ku Kuyapo kwa Kyāla. Ukubomba fiki? Ukulibombela i Lisyu Lyāke. Ameni!

Abene fitikuti babōmbelege ubufundakyāla bumo ubwa ikibugutila kyakipanga-kipāgúke kimo, lōli ukubōmbéla i Lisyu Lyāke. Ikyo kyo ikyene. “Imbepo isyakubōmbela, situmígwe panja.”

¹⁶⁴ Ngimba uswe tukumanya bulebule abene bo bābo? I Bāngéli lyāyobile, ukuti, “I Lisyu lya Ntwa lyālisile ku basololi.” Ngimba uko ko kotalusya? Abāndúmi aba bikubombela i Lisyu Lyāke, ukwisila mwa Mbepo Gwāke; ukubombela i Lisyu, ukwisila mwa Mbepo Mwikemo. Kangi u Mbepo ni Lisyu fyālisile ku basololi, kangi abasololi bāli ni Lisyu lya Kyāla. Iyo yo nongwa abene babagile ukubomba ifiswigo ifi abēne bābombile. Ikyene akāli u nnyambala; ikyene āli Mbepo gwa Kyala mu nnyāmbála yula, u Mbepo gwa Kristi mu nnyāmbála. Kabuno i Lisyu lya Kyāla. . . Ngimba umwene ābombile fiki? Ukupyāgila umfwōlo guligōsa. Kyāla ālinsalile umwene, kangi umwene ālyonelelígwe nu Mbepo Mwikemo. Kangi ikyene akāli mwene mma. Umwene akābombile’mo siku kalikōsa mpaka umwene āketile ikyene mu mboniboni. Eliya alinkuti, pa Kyāmba Karimeli, “Fyosa ifi une mbōmbile ku bulagili Bwāko. Lilino, Ntwa, unko ikyene kimanyigwége ukuti Ugwe gwa Kyāla.” O, lwīmiko kwa Kyala!

¹⁶⁵ Une nkibwene ikyene utubalilo twīngi, bo ugwe kukéta u Mbepo gwa Kyāla ukutika u buyo, kangi u buyo bula bukufika pāsi pa bonelelo! Linga akabugutila akanini muno ulubunju ulu, itolo kabagile ukwega ilinogono ili apa, ukwega ukwīlāmwa kulikosa panja pa njila! Ugwe ubagile ukwīlāmwa kangi bulebule, akabalilo kāko ugwe kukéta abafwe—abafwe bikusyusigwa, abalemale bikwenda, abafwamaso bikukéta, abākinunu bikupilika?

¹⁶⁶ U Gwāndúmi gwa Ntwa, kyo nikipicha Kyāke kipayikígwe pala pa kibumba, nu sayansi asisimikisye, kulikōsa. Ngimba Umwene ikubomba fiki? Ukwitugasya palapala ni Lisyu. Ameni! Ilyene likukéka u mōhési aligwesa. Ena, Ilyene likubōmba. Ngimba Ilyene lyo fiki? “Imbepo isyābubōmbelo, situmígwe ukufuma ku Kuyapo kya Kyāla,” ukoneléla abayobi ba Lisyu, aba bikwīma ni Lisyu. Kangi Umwene ikusisimikisya i Lisyu ni fika fikukōnga, ukutwāla Yeso yulayula mmayolo, umwisyugu, kangi bwilanabwila. Pala Umwene ali.

¹⁶⁷ Ngimba uswe tukwīlamwaga bulebule, akabalilo kāko Umwene mōsa mwasayansi, mufindu, mwambepo, injila yiliyosa iyi yibagile ukusisimikisigwa, Umwene āsisimikisye *apa*?

¹⁶⁸ Ngimba kitamisyé fiki? Ikyene kyo minogono gītu. Uswe tukwīgúla aminogono gītu ku kindu, ukuyoba, “Ena, lilino, une ngamanya kali ikyene kikuyaga pamo mma. Lumo, linga une ngwīpilika kanunupo kilabo.” O, ikyo kikaya nakyo nakimo ikyakubomba ni kyēne.

¹⁶⁹ Mūmo une kingi njōbīle, Abraham lumo abagile ukuti āyobīle kwa Sarah. . . Umwene ākindile pa bukusi ubwa—ubwa

kuya nkĭkulu. Umwe mumenye iki une ngusanusya; akene ko kabalilo ka bŭmi, amasiku gāke malongo-mabili-na-lwele. Muketile, umwene āli ni fyinja malongo-mahano-na-limo-na-fihano mbukusi. Umwene lumo ākindīle ikyene, ku fyinja kalongo-na-fihano, malongo-mabili. Kangi umwene alinkuyoba ku mwene, lumo, amasiku amanini amakōnge, alinkuti, “Ugwe kwĭpilĭka ukukindana kulikōsa, mpala?”

“Na panandi nakumo ukukĭndāna.”

¹⁷⁰ “Ikyo kikaya nakimo ikyakubomba ni kyene. Uswe tukukindililāga nkyeni itolo, mulimōsa. Ena, lilino, linga ugwe kwanda ukugomokela ukuya u—u nkĭkŭlu unkeke kangi, uswe tumenye, ukwisila mu lilopa lila ilya bŭmi, ena, polelo, uswe tukusyāgānia pala ukuti ikyene kikufigililāga u mwāna, kangi filifyōsa fikuyaga kanunu mōsa. Lilino, ugwe kwĭpilĭka ukukĭndāna kulikōsa umwisyugu? Ugwene guyĭli mwēsi ukufuma pāpo Umwene afingēge kwa une. Ugwe kwĭpilĭka ukukĭndāna kulikōsa, mpala?”

¹⁷¹ “Na panandi pōsa, Abraham. Kikayapo nakimo ikimanyilo ikya nakimo. Une—une ngāli itolo bo une—une njĭle lilino ku fyinja finandi ifitasi. Kukayapo na panandi ukukĭndāna.”

“Lwimiko kwa Kyala! Uswe tukuyaga ukuya nakyo ikyene, mulimosa.”

¹⁷² “Ngimba ugwe kusanusya, Abraham pa...Kĕta, linga Umwene akufingĭle ugwe, naloliloli Umwene āngāli atupĕle uswe ikimayilo injila *iyi*. Naloliloli Umwene āngāli atupĕle uswe ikimanyilo.” Huu! Haleluya!

¹⁷³ “Ingulĭlo inyonywa kangi iyabulogwe yikulondalonda ifimanyilo.” Uko ko kutalusya. Umwene āli ni kimanyilo. Ngimba ikyēne kyāli fiki? Lisyu lya Kyāla. Ikyo kyāli kimanyilo.

¹⁷⁴ Ngimba Kyāla ābagĭle bulebule ukubumbulusya u mwāna uyu? I Lisyu lya Kyāla lyāyobĭle lŭlo; linga une ngwipilika ifyakwipilikĭsya, pamo kisita kyākwĭpilikĭsya. Linga une...Kali kikuboneka fiki, Kyala āyobĭle lŭlo. Ikyo kikumasyainongwa ikyene.

¹⁷⁵ Abraham āyobĭle, “Ega ututili twa mwāna utwāko kangi kilikyosa palikimo, uswe tukunyamuka ukubŭka ku kĭsu.”

“Ngimba kubuka kugu?”

¹⁷⁶ “Une ngamanya.” Ameni. “Lōli, uswe tukubuka, mulimosa. Apa uswe tukubŭka!” Tupāngĕnie kangi tukubŭka. Haleluya! Ilyo lyo Lisyu ilyanaloli ilya Kyāla. Ngimba i ngimu yāli fiki pankyeni pa umwene? Ulufingo lwa Kyala, i Lisyu lya Kyala. “Uswe tukufimbilisigwa ukuya nako ikyene.”

¹⁷⁷ “Sōkĕla panja ukufuma pakati abāndu bāko, Abraham. Abĕne bo, ikindu kya ikyene kyo, abĕne bo bilāmwi kangi basikwitika. Abĕne bisakukwĕgelāga ugwe mu ndabanio silasila. Sōkĕla panja. Ipāgŭla gwimwene, kangi itŭgasilāga kwa

Une.” Ngimba ikyene kyo fiki? “Galeka gosa amabyebye gāko ni fyākwīpilikisya kunyuma kwa ugwe, bo ulo. Igula ilinogono lyāko, kangi kumbukilaga, ikyene yo Une. Isaga, itugasyaga na Une.” Ameni.

¹⁷⁸ Kyāla ikukōléla i Mbeyu yiliyosa iya Abraham, ulubunju ulu, ku luko ulufwanefwane lula ulwa būmi. Ubwīte ubukulumba bulipo, lilino, nkīsu kyōsa. Kyāla ikulonda abāna Bāke ikwīpāgūla bene ukufuma ku fiki? Kéta, gōnja, palamasya, pilika; ukwinogonela, mabyēbye, ingumbusyo, inyinogono, ifinyonywo; filifyōsa. Igūla ilinogono lyābo nukulileka i Lisyu lingile nkati, nukukúya ni Lisyu. Uyo yo nsikali gwanaloliloli.

¹⁷⁹ Umo mo mūno i ndondwa sikwīmīla. Ulubātiko lwa lisuba lukasanuka mma; i zodiaki. Ulutondwa lwakulubunju lukufyuka pa mbombo yāke, ulubunju lulilosa, itolo katikati mūmo iyene yābombīle akabalilo kāko i kīsu kyāpelígwe. Indondwa ya kunamayolo yikwega ubuyo bwāke; indondwa yiliyōsa. Indondwa isi ingamu bikuti Kinegelo Kinini, kangi palapala pa kabalilo syāke, kali itolo katikati pāpo isyēne syābagīle ukuya. I Ndongwa ya Kululu yikwīma kinunu kangi yitikwendamo siku. Haleluya! Ikindu kyōsa kikusyungutila pa Ndongwa ya Kululu, fyosa ifingi fya syene, panongwa yakuti iyene yili palapala pakati pa kisu.

¹⁸⁰ Uyo yo Kristi. Ameni. Umwene ikwīma pala, ikulagīla abābwīte Bāke ngati Kapitao unkulumba.

¹⁸¹ Bo yu Mōse pa kyāmba na maboko gāke mmwanya, kangi Israeli ālwāga, ukutumula injila yābo ukukindilīla, kangi umwene ālīmīle ni fiboko fyake mmwanya. Umwene ālīmīle ni fiboko fyāke mmwanya mpaka i lisuba lilinkwingila. Abene balinkufimbilisigwa ukunkola ifiboko fyāke mmwanya. Yula āli Mōse.

¹⁸² Umwene āli kyākwegeléla Kristi. Ukuya nsisimikisyi ukuti ifiboko fyāke fyūmilisyége ukuya mmwanya, ifiboko Fyāke fyakomelelígwa pa kipingika. Haleluya! Kangi Umwene alinkufyuka ifibumba fya Lwīmīko, umwisyugu, na myenda Yāke Gyailopa pankyeni pa Kyāla, ku kiboko ikitalusye ikya Bukulumba Bwāke Pala. Kangi u bwīte, ku nsikali aligwesa, bwisakutumula injila ukukindilīla. Une ndikupasya iki kikuboneka; ni Lisyu lya Kyāla, umwene isakutumula mwene ku bwābūke. Ameni.

¹⁸³ Bo inguku mu lifumbi, bule linga umwene ikutila ukwenesya panja? Bule linga umwene ikutila ukusosonyola ilifumbi? Bule linga akakuku akanini nkati mwa lifumbi, akayuni akanini, kātīlāga ukutika ikikalang’asya kya lifumbi? Bule linga umwene āpilike akōgo panja, kakuti, “Komma ukutika ikikalang’asa ikyo, ubagīle ukwifulasya gwimwene”? Lōli ikipeligwa kyene, mu njuni yila, kikumbula umwene, “Sosonyola ikyene! Kung’usya ikibwīna mu kyēne.”

184 Unko fyōsa ifibugutila ifyaiyolo fiyobege, “Amasiku ga fiswigo gamalike. Ugwe kwīfulasyāga gwimwene. Ugwe kubukaga mbumilisi.”

185 Sosonyolaga itolo ukulwana ni kikalang’asa, itolo nubukafu mūmo ugwe ubagilīle. Haleluya! “Sētāno, sōkapo apa! Une ngusōka ukufuma muno.” Ikyo kyo kyene. “Une ndikulambalala muno, kangī mma. Une ndikwītugasyāga muno, kangī mma. Une ngaya pa buyo bwa mōhēsi ubwaiyolo kangī mma. Une ngusosonyola injila yangu panja, ulubunju ulu. Ameni. Une ne swanga.” Ameni! Haleluya!

186 Lōli aka swanga akanini akaiyolo kala, ilikosi lya hamala yigwa-yene kunyuma kula, ukusosonyola ukulwana ni kikalang’asa. Kali ikikalang’asa kyāli kikafu bulebule, akene kāsosonyolāga mulamula ukukindilila ikyene. Ikindu kyākwanda umwe mumenye, polelo, umwene ābagīle ukupululusya amapiko gāke panini. Umwene āli kanunu mosa.

187 Ukusosonyola injila yāko panja. Uko ko kotalusya. Ngimba ugwe kubomba bulebule ikyene? Ukupufula ikyene nu, “ISI SYO IKUTI U NTWA. ISI SYO IKUTI U NTWA. ISI SYO IKUTI U NTWA.” Kubumalikisyo, ugwe kwānda ukunūngīsyā utupepo utupūpwe. “ISI SYO IKUTI U NTWA.” Uli nu mutu gwāko panja. “ISI SYO IKUTI U NTWA.” Guta nubukafu lilino, ugwe kusōka panja!

188 Umwene atikugomokelāmo siku ku kikalang’asa kangī mma. Ameni. Umwene mwābūke. O, mwe! I Lisyu lila pene pāpo likwitugasya pāsi, ukukinda mu fyosa ifyākwīpilikīla na mabyēbye ni findu, ukufika ukwisengamisya pāsi *apa*, kangī ilinogono lila likwīguka nukulitikisya Ilyene. O Kyāla, yaga ni kisa! Kikayamo siku nakimo ukukipinya ikyene kangī. Ugwe uli mwābuke. Umwene yūyu u Mwanundumiana āmpelīle ukuya mwābūke asōkilēmo mu kikalang’asa. Ikipanga-kipāgūke kyāko kikabagīla ukukōlelamo ugwe siku ukugomokela. U mōhēsi akābagīle ukubombamo siku akandukamo akakōngelēla kwa ugwe. Umwene abagīle buna nu kuywega, polelo.

189 Lōli ugwe uli pa Nsebwe-nywamu, kubopa pa bwengo ubwapamwanya, o, mwe, ukubopa pamwanya pa Nsebwe-nywamu gwa Malafyale, abasikali aboneleligwa aba kipingika. Kangī ikyene kyo mwesa umwe bāswanga, nu lwītīko, fumusya Yeso, u Lumuli lwa kīsu, bōpa pamwanya pa Nsebwe-nywamu gwa Mwalafyale. Naloliloli. Ena, nkulumba!

190 Aba ba “mbepo isyambombo,” situmīgwe ukufuma ku Kukuyapo kwa Kyāla, ukuya bāmbombo, ukubombela (fiki?) Lisyu Lyāke; komma ubufundakyāla bumo, lōli i Lisyu lya Kyāla. Abene syo mbepo isyāmbombo, situmigwe panja ukufuma kwa Kyāla ukubomba. Imbepo isyambombo! O! Kangī, kumbukila, linga ikyene kikubombela ikindukimo pa lubafu lwa Lisyu, ikyene kikāfumīle kwa Kyāla mma. Nongwa yakuti, “I Lisyu

Lyāko akabalilo kōsa likusisimikisígwa ku Mwanya.” Akabalilo kōsa, ku Mwanya, i Lisyu lya- . . . Kyāla ikukētésya pa Lyene. Kangi Umwene atisakutumamo siku u mbepo ukubomba ikindukimo palubafu pa Lisyu.

¹⁹¹ Umwene atisakutumamo siku u mbepo ni kikulumba kinywamu D.D.D., Ph.D., kangi ikolala ya mmakosi yisyumbutukígwe ku nyuma, kilikyosa bo ikyo, ikuyoba, “Ena, naloli, amasiku ga fiswigo gakindile. Uswe twesa tumenye ikyo.” Umma, umma. Kila kikafuma kwa Kyāla. Ikyene kikulwana ni Lisyu. Ameni.

¹⁹² Umwene ikutuma yūyo uyu ikubombela u Mbepo gwa Lisyu. Ameni.

¹⁹³ O, une nāli nafyo ifindu fina pamo fihano ukongelelāpo, lōli ngukilekaga ikyene kikīndége akabalilo aka, ukupimba ikyene Pandungu ugu gukwisa. Umma ndaga.

Setāno ni misyētano gyāke bonelelígwe.

¹⁹⁴ Linga abandumi mbepo aba bonelelígwe ukukutwalila ugwe i Lisyu, ukukupela ugwe ukwītíka i Lisyu, lilino ngimba ugwe ubagíle ukukéta kūko ugwe kupilikamo siku ukuti u nsololi, unsololi ugwanaloli gwa Kyala, loli ukukana i Lisyu lya Kyala? [Ikilundilo kikuyoba, “Umma.”—Nsimbi.] Umma, nkulumba. Ngimba kyābonike fiki bo ifibugutila fya lisiku lyābo fyafyukile nukuyoba, “Lilino, umwene yo nsobi”? Umwene ālīmíle pa yumwene, kangi ālīmíle pa mwene. Umwene alinkuti, “Ikyene kyo kitalusye.”

¹⁹⁵ Kéta Mikaya pāsi pala ilisiku lila, umwikemo-umbunguluke unnini, muketile, umwanundumiana gwa Imlah. Balipo abamia bana bonelelígwe, babagíle ukuya, abasololi abonelelígwe bimile pamwanya pala, bosa balyēsígwe kanunu, nukutendekesígwa, kangi amadigiri amakulumba amanywamu, kangi abamanyi bāpamwanya kangi bafunda-sukulu abapuputígwe. Balinkuti, “Buka kula, gwe mwalafyale gwitu gwensūbilígwa. U Ntwa ikuyaga na ugwe. Kila kyītu kya uswe. Yoshua ātupéle ikyene kwa uswe. Popāpo ugwe būka kula nukwakwēga ikyene. Uko ko katikati kitalusya. Ugwe buka kula nukwakwega ikyene. Ngimba fiki . . .” Umwene alinkuti, “Ena, Yoshu- . . .”

¹⁹⁶ Umwe mumenye, Yehosafati alinkuti, “Ngimba akayapo uyungi, kubuyo bumo?” Ena, abēne bāli nabo bamia bana. Nongwa ya fiki kusita kwitika abamia bana? Umwene ainkuti, “Lōli, naloliloli umwe muli nayo uyungi, kumo.”

¹⁹⁷ Alinkuti, “Une—une . . . Ena, uswe tulinagwe yumo. Alipo uyungi, lōli, o, une numbēngíle umwene.” Huu! Muketile?

¹⁹⁸ “Pala—pala, uyo yo miana une ngulonda ukupilikako, muketile.” Alinkuti, “Ntwala umwene kuno. Unko uswe tukéte iki umwene ikuya pakuyobaga.”

199 Kangi polelo abene balinkubūka nukumbula umwene, balinkuti, “Lilino, pilikisya. Ugwe ubātike ubulumbilili bwāko itolo kanunu, ulubunju ulu, ’nongwa yakuti ugwe kulumbilila ku mwafayale. Ugwe kulumbilila ku . . . bosa aba—aba lukomano lwa babombelo aba *gwakuti-na-gwakuti*, umwe muketile, aba Palestine, u lukomano losa ulwa balumbilili. Lilino, ugwe kumbukila, apa po iki abene bāyobīle. Ugwe uyobege ikindu kilakila. Ugwe gwitikege ikindu kilakila.” Kala akanini . . .

200 Umwene—umwene ālinagwe u nnyambala unsobi pala. Unnyāmbāla yula āmalīsīsye ukusōkako ku minogono agaiyolo aga. Umwene āmalīsīsye ukusūka imifwōlo gya mūyi mōsa, muketile, amabyebye gāke.

201 “Kangi, ena, umwe mumenye iki abene bikubombaga? Linga ugwe kuyobaga ikindu kilakila, une ngwinogonela abēne bikukupelaga ugwe mpresbeteri gwa kiyabo. Abēne lumo bisakubombaga. Abēne bīsa—abēne bisakukupelaga ugwe ndagili gwāfyosa ugwa kiyabo ikya ntwaya kuno, linga ugwe kwīsa—linga ugwe kwīsakwitikīsania itolo na bēne.” Yula akāli nnyāmbāla ugwanaloliloli gwa Kyāla.

202 Fiki, imifwōlo gyāke gyāsūkīgwe mōsa, fyōsa ifya mabyēbye gāke na filifyosa ukupyāgīla. Ilinogono lyāke lyālīgulīgwe ku Lisyu lya Kyāla. Kangi i Lisyu lya Kyāla, lyene, ābagīle umwene ukwitika. Iyo yo mbepo iyapambombo. Iyo yo mbepo iyapambombo.

203 Umwene alinkuti, “Une ngamanya ikyākuyoba lilino. Lōli, une ngukubūlāga ugwe ikindu iki kimokyene, une nguyobāga kyene iki Kyāla ikumbula une njobe.”

Polelo abēne balinkugūlīla ikilo kila. Umwene āli ni mboniboni.

204 Ulubunju ulukōnge, une mbagīle ukwinogonela Mikaya ikukēta ukukinda mMasimbo nukuyoba, “Lilino, unko uswe tukēte lilino. Ngimba imboniboni yila . . . Lilino, bōsa abanyāmbāla bala, kilipo kimo kisōbi pabuyobumo, kabuno Iyene yikulwana na iki abēne bāyobīle. Ena, ngimba Iyene yāyobīle fiki? Unko uswe tukēte iki Eliya āyobīle kunyuma kuno, u nsōlōli. Muketile . . . I Lisyu lya Ntwa lyalisile kwa Eliya. Ena. Kangi ngimba Iyene lyāyobīle fiki? ‘Kangi imbwa sisakumyānda ililopa lyāko. Yesebeli, imbwa sisakumulya umwene. Kangi ’nongwa ya ngolofu Ahabu . . . ungolofu Naboti.’” Umwene alinkuti pala . . . Akabalilo kāko umwene ākibwene kila, umwene alinkukēta ukuti imboniboni yāke yāli itolo ngolosye ni Lisyu lya Kyāla, kokuti, ukuti ugwaiyolo Ahabu ālinakyo ikyēne kikwīsa ku mwēne.

205 Alinkwenda kulakula panja pala, alinkuti, “Buka kindilīla kula. Lōli une numbwēne Israeli . . .” Muketile, umwene akāli ni sōni ukuyoba imboniboni lelo, ’nongwa yakuti iyene yāli Lisyu lya Ntwa. Umwene āmenye umwene ābāgīle ukwega ikindu kila

itolo nubupelelesye. Fiki? Umwene átalíle áligwíle indumbula yáke, ku Lisyu lya Kyála, kangi i Lisyu lya Kyála lyasetuligwe ukugómóléla, popápo umwene áménye kila kyáli nubupelelesye Lisyu lya Kyála.

²⁰⁶ Lilino, ugwe kuyoba, “O, linga une nābagíle ukuya yo Mikāya!” Ugwe ubagíle ukuya. Ugwe guli. Ugwe guli, nugwe, lūki. Ugwe gwe Mikāya, u nsólóli. Ngimba ugwe ubagíle ukubomba fiki? Igula ilinogono lyáko. Ngimba fiki ifi une ngugela ukubabūla umwe ulubunju ulu? I Lisyu lya Ntwa. Muketile? Igula ilinogono lyáko, yoba, “Lilino, umwe mumenye, une naloli ngwitika une mbagíle ukubumbulusígwa.” Ena, kyo fiki Ikyene, lelo? Ngimba Ilyene lyo Lisyu lya Ntwa? Naloli, Ilyene lyo Lisyu lya Ntwa.

²⁰⁷ Polelo undumyana *uyu* ikuyoba, “Amasiku ga fiswigo gakindile. Ugwe ukabagila ukubomba *iki*. Kangi ugwe ukabagila . . .” Gwībweko ku ikyene. Mbíka Kyála ikyákwánda.

²⁰⁸ Apa likwisa i Lisyu lya Ntwa, kangi umwene alinkuliyoba Ilyene, kangi Ilyene lyáli momumo.

²⁰⁹ Lilino, ngimba ábombíle fiki u Sétáno? Sétáno áli ni mifwōlo igingi gyonelelígwe. Lilino, Sétáno ikōneléla abambombo bāke. O, naloliloli. Uu-huu. Naloliloli. Umwene ikōneléla abāmbombo bāke. Ngimba umwene ikōneléla abēne ni fiki? Nu busitakwitika. Sétáno ni misyétáno gyáke ikōneléla ubundu ukwilamwa i Lisyu lya Kyála.

²¹⁰ Lilino, linga ugwe kulonda ukusisimikisya ikyo, ugwe sanukila ku Bwandilo 3:4. Unko uswe itolo tusanukile kunyuma kula nukupilika ku iki, itolo i miniti, nukukéta linga kila kikaya bukomu bwāke bwākwánda. Ikyo kyo kindu kyákwánda iki umwene ábombíle. Umwene atikulekamo siku ubukomu bwāke bulabula. Umwene ikubomba ikyene akabalilo kōsa. Lilino, kēta itolo ikyo—ikyo kyo iki ikyene kili. Lilino, umwene akālitikisenie ni Lisyu. Umwene itolo ālimpelile umwene mu luko lwa kuniongasya Ilyene panandi, umwe mumenye, itolo mu luko lwa kulipela Ilyene lipilikígwe mūmo umwene álondelága Ilyene lipilikígwe, komma ukwēga i Lisyu lyōsa. Lilino, Bwándílo, une mpāgíle apa, Bwandilo 3:4. Unko uswe tukēte linga ikyo kyo iki ikyo kyāyobíle lilino. Umma ndaga.

Kangi u liyoka alinkuyoba ku nkikulu, Ugwe utisa kufwa naloliloli:

²¹¹ “Umma naloliloli ukufwa.” Kēta mūmo umwene ályāndisye ilyene ukusyumbutusya? “O, uswe tukwitika amasiku ga fiswigo gakindile. Úswe tutikwitika kiliko ikindu bo ikyakuti a bāndu bikwāmbilíla Mbepo Mwíkemo mūmo abēne bābōmbíle pa Pentekosti. O, mu njila yiliyosa ugwe gōsígwe, ikyene kitikupela ubukíndáne bulibōsa.” Mumbwene Sétáno? Mububwene ubukomu bwāke? “Ena, linga u ngānga akubūlíle ugwe ugwe ukabagíla ukuya kanunu, ikyo kikumala inongwa ikyene.”

212 Lilino, kisita kuywelula, kisitakwitika u ngānga. U ngānga ikubombela mu lukindi lwa sayansi. Kangi u ngānga abōmbīle kilikyosa umwene abagīle, ukupoka ubūmi bwa mundu yula, kangi ubwene bukabagīla ukupokigwa, panongwa yakuti kikayapo nakimo ikingi umwene amenye ukubomba. Umwene ali kubumalikisyo bwa mahala gāke. Unnyāmbāla yula yo gwabwanaloli-ndumbula. Lōli, lilino, umpiki gwa bumanyi go guli kanunu, lōli akabalilo kāko ugwe kubūka nu butali būbo ugwe gukubukaga, polelo ugwe kanyaga amakato pa Mpiki gwa Būmi kangi umilisyaga itolo ukukīndilīla. Amenī. Ikyo kyo kyene. Ugwene gwisakubomba itolo nubutali bwakuti. Ena.

213 Lilino, ngimba fiki fikubomba ubukomu bwa Sētāno lilino? Ngimba umwene āyobīle fiki apa? Lilino kētésya ilya 1 kangi i—i linandi lya 2. Lilino unko—unko une mbāle i linandi lya 1 apa, ukufika 3.

Lilino u liyoka āli ukukinda-fyosa nkomu ukukinda fyosa, ifinyamana filifyosa ifya mu ngunda ifi u NTWA Kyāla āpelīle. Kangi umwene alinkuyoba ku nkīkūlu, Ena, ngimba Kyāla ayobīle, Umwe mungalyāga... ikipiki kilikyosa ikya mu ngunda?

214 Mpilikisya umwene lilino, itolo nububwapufu umwene ikufikapo, na mūmo umwene—mūmo umwene ikulibuguyulīla i Lisyu lila. Muketile? Umwene yo... Ngimba umwene ikugela ikubomba fiki? Ukwisa mu linogono lyāke. Muketile? Umwene ikuyoba ku mwene, ukufuma pāpo i Lisyu lyātalīle lyāyengelīgwe pala.

215 Lilino, komma ugwe ukummwitikisya Sētāno ukuyengelēla nakimo. Muketile? Ugwe umilisyaga i Lisyu lya Kyāla liyengeleligwēge mu ndumbula yāko. Muketile? Ugwe bomba kilakila. Lilino kētésya, umwe baMikāya.

...u nkīkūlu alinkuyoba kwa mwaliyoka, Uswe tubagile ukulya ifya kipaso ifya mipiki igya mu ngunda: loli i...

Lōli ifya kipaso ikya mpiki ugu guli pakati (pakati, muketile) pa ngunda, Kyāla... alinkuti, Ugwe utisakulya ukufuma ku kyene, pamo ugwe nukukipalamasya ikyene, mungasulwa mufwe.

216 Muketile, lilino, ikyo lyo Lisyu. Umwene unkīkūlu ikwāndīsya ku mwene. Lilino kētésya.

Kangi u mwāliyoka alinkuyoba ku nkīkūlu, Umwe naloliloli mutisa kufwa:

217 Muketile ubukomu bwāke? Muketile? Ngimba umwene ikugela ukubomba fiki? U mundu gwākwānda yula, umwene ikugela ukōnelēla u nkīkūlu umpala pala, u mwanundindwana gwa Kyāla, nu busitakwitika mu Lisyu lya Kyāla. Ikyo kyo katikati iki umwene ikugela ukubika mu mwene ukubomba.

218 Ikyo kyo iki umwene ikugela ukukutwala ugwe ukuti ubômbe, lûki. Ikyo kyo iki umwene ikugela ukutwêga aligwesa gwa umwe ukubomba, panja apo, ukônêlêla umwe. Kangi ikindu kyene iki ugwe kufimbilisigwa ukubomba lilino. . . Ugwe gwe ntuli mwabuke gwalwîho. Lilino ugwe ubagile ukwitikisya ikyene linga ugwe kulonda. Lôli kibayila ikyene panja. Linga Eva akâlîmîle akabalilo kala, ukupilikisya! Komma ukwîmila nakikmo. Komma ukwîma.

219 Bo—bo Eliya âmbûlîle Gehasi, alinkuti, “Ega ingili yângu, buka ukayilâmbalike iyene pa mwâna umfwano. Kangi linga u mundu aligwesa ikuyoba na kwa ugwe, komma ukummwamula. Linga yumo ikugela ukukwimika ugwe, itolo kindililaga.”

220 Kêta u nkîkûlu bo umwene ânkôlîle ugwambombo gwâke. Umwene alinkuti, “Itoga pa mbunda kangi talula, kangi komma nukwimwa mpaka une ngubûle ugwe.” Ikyo kyo kyene.

221 Akabalilo kâko ugwe kuyaga i Ndumi, umilisyaga ukubûka. Ameni. Kuyoba, “Une ngabagîla ukwenda ukufyûka kangi. Umma, une ngwisa ukuya monywa.” Itolo kindililaga nkyeni ukubuka. Komma ukwîma. Ukulâmbalîka kilikyôsa pa lubafu, itolo umilisyaga ukutumula nkyeni. Nkundwe, ugwe uli nu Lûbo nkiboko kyâko, itolo umilisyaga ukutumula.

222 Une nâbûkîle mu mbukinilo bwa mpila, akabalilo kamo, kangi nayaga pakulûmbilîla. Kangi une nâlîmîle pa kifigo nukukêta mmwanya, pamwanya pala. Apene palinkuti, “Ubwene bukaya bunywamu bwa mbwa mu bwîte mma. Ubwene bo bunywamu bwa bwîte mu mbwa.” Popâpo ikyo kyo iki kikuponjola mu bwîte. Muketile?

223 Ugwe kuti, “Ena, keta. Keta fyôsa ifipanga ifikulumba fikulwana na Iki.”

224 Une ndikupasya ubunywamo bwâbo. Ubwene bo bwîte mu mbwa, bula bo ubu bukubâlîgwa. Ikyene kyo lwîtîko ulu luli mwa yumo. Linga ugwe gwe môga, gomokela ku kibwina kyâbugono bwâko. Loli, nkundwe, linga ugwe gwe nsikali, ima panja pala. Kula ubwîte buliko. Ukutalusya nu kusôba kukôlêne. Unko uswe tulwe.

225 Bo yu Peter Cartwright, âbûkîle nkyaya kamo, alinkuti, “U Ntwa âmbûlîle une uku—ukwisa muno nukuya nu lusanio.” Umwene âlyâsîme mbukyungila-fyombo mwaiyolo, alinkwingîla mula nukwanda ukupyâgîla ubwene môsa.

226 Kangi ugwamatata unnywamu ugwa nkaya kala, indusu yipayikîgwe pa lubafu lwâke, alinkwenda ukusuluka. Âfikîle ku fifigo. . .Bamo ba bêne, balinkuti, “Ngimba u miana yula ikubomba fiki pâsi pala?”

227 Alinkuti, “Umwene yo ndumbilili. Umwene ikuyaga nu lukomano, umwene alinkuyoba.”

228 “Ena,” umwene alinkuyoba, “ngusakikisya une ngufimbilisigwāga ukusuluka pāsi nukunsōpa umwene panja mu lukindi, nukumbopesya umwene ukufuma muno. Ikyo kyo kyosa. Uswe tutikulonda ni ngomano ukusyungutila ubuyo ubu mma.”

229 Polelo umwene ikusuluka pāsi pala, ukukanyanga pa kifigo. Kangi Peter Cartwright āfwele ikijāsi kyāke, umwe mumenye, kangi umwene āsukāga itolo amadirisha ni fifibumba mula. Umwinitu unnini unnandi, umwe mumenye.

230 Undumbilili unkangale alinkunseka umwene, umwe mumenye, panongwa ya kulya inguku na maboko gāke; iki kyo lulagilo umwisyugu, umwe mumenye.

231 Popāpo umwene itolo āsukāga amadirisha nu kutendekesya ukusyungutila. Ugwamatata unywamu alinkwenda kifuki, ukukwaba ikijāsi kyāke kunyuma, akandusu kapayikigwe pa lubafu lwāke, alinkuti, “Ngimba ugwe kubomba fiki?”

232 “O,” umwene alinkuti, “Une ngusuka amadirisha.” Kangi itolo alinkūmilīsyā ukusuka ilidirisha, umwe mumenye. Umwene āli ni fundo yimoyene. Kyāla ālimbūlīle umwene ukukomanisya ulusasanio. Ikusuka amadirisha, ukukindilila pāsi.

Umwene alinkuti, “Uswe tutikwitikisya isasanio ukusyungutila kuno.”

233 Umwene alinkuti, “O, lōli u Ntwa ambūlīle une uku—ukukomanisya ulusasanio ulu.” Muketile? Umwene itolo alinkūmilīsyā, panja pa mbombo yāke. Muketile? Muketile?

234 “Ena,” umwene alinkuti, “kilipo ikindu kimo ugwe—ugwe kufimbilisigwa ukupilikisya.” Umwene alinkuti, “Une ne ngwendesya akaya aka ukusyungutila kuno.”

235 Umwene alinkuti, “O, ugwe kubomba?” Kangi alinkūmilisya itolo ukusuka amadirisha, umwe mumenye.

236 Umwene alinkuti, “Bo ugwe ukāli ukuya nu lusanio, ugwe kufimbilisigwa ukunjapa une tāsi.”

Umwene alinkuti, “O, une ngubomba? Ena, une ngubombaga itolo ikyo ukukonga kokuti.”

237 Umwene alinkufūla ikijāsi kyāke. Alinkwenda ukukilania kula, nukufikila pa kōlāla, nukuntikila umwene pāsi pa kipālo, nukunyela pamwanya pa mwēne. Alinkuti, “Une ngufimbilisigwa ukulwa, linga une mbagile ukulagila. Bālisya ubukifu bwāngu, Ntwa.” Ukutika ilyōsi ukufuma ku mwene.

Alinkuti, “Ugwe uli nakyo kifwene?”

238 Umwene alinkuti, “Ena.” Umwene alinkusumuka nukuponania ikiboko kyāke. Umwene āpokigwe ikilo kila, nkipanga.

239 Mwaketa umwe lelo. Muketile? Ikyene kyo, ega i Lisyu Iya Kyāla nukutumula injila yāko ukukinda ukwilāmwa kōsa. Mukukibona ikyene? Naloli, ikyo kyo kyene. Iyo yo mbombo ingōnge, unko uswe tuyibōmbe iyene. Kutalusya. Ikindu ikikonge une ngubombaga ko kusōkako ku nyīlāmwe syāngu, tumula ikyene pāsi. Iyo mbōmbo yāngu ingōnge, ko ukusōsyāpo ubusulumanie bwāngu bōsa. Linga ifyākwpilikīsyā fyāngu fikumbula une, “Ena, ugwe kwipilika ububībi,” ikindu ikikōnge ukubōmba kyo kutumula ikindu kila ukusōsyāpo. Uko ko kutalusya.

240 Ugwe kuyoba, “ena, ugwe. . . Abēne bikumbūla une. . . Ugwe umenye, amabyebye gāngu gikumbūla une, Nkundwe Branham, ukuti une. . .” Ena, ugwe kifwene itolo ukuti utumule ikindu kila panja. Ugwe utikubūkāga pabutalipo ukukinda apo. Itolo malisyāga imbombo yāko ingōnge. Fula ikijāsi kyāko kangī lwāna ni kyene namaboko ga ngelebuno palapala. Itolo umilīsyā ukukīndilīla. Ifundo yimoyene, “Une nguyaga pakuponjola.” Ameni. “Une ngabagīla ukutoligwa. Une nguyaga pakuponjola.” Ameni.

241 Sētāno ikōnelēla. Muketile? Ngimba ubukomu bwāke ubwākwānda bwāli fiki? Ngimba ubuyo bwāke ubwākwānda ukwega bwāli fiki? Iinogono. Umwene ālīmīle pa kabalilo, ukupilika iki umwene āyobaga. “O, ugwe utikuyoba bo ulo?”

242 Apo po bīngi abakīkūlu babōmbīle ubusobi bwāke, kangī bīngi abanyāmbāla abanini babōmbīle ubusōbi bwāke; kutalusya, ukwīma pa kabalilo, itolo bālīmīle pa kabalilo. Ngimba kalinga une ngētīle inongwa sya kusōkāna ni findu fikutupuka, pa ikyo.

243 “Ena, ngukubūla ugwe, Nkundwe Branham, umwene ākubīle ukuti ‘fyo-fyo’, ugwe umenye, kangī une nālīmīle, kangī, nubwanalolindumbula, une—une ngāsanwīsyē ukubomba.” Uu-huu. Mwaketa lelo umwe.

244 “O, umwene, une nālītugesyē ukukilania imesa ukufuma ku mwene unkīkulu. Umwene—umwene āli na māso amamōgi ukukinda!” Muketie? Uu-huu. Mukukēta ikyene? Ikyo kyo kyene.

245 U mōhēsi ikubōmba ikindu kilakila. “O, u ngānga āmbūlīle une une ngābagīle ukuya kanunu, popāpo une. . .” Mwaketa lelo umwe, ikindu kilakila, muketile, u bwīte ubukulumba ukukīnda ubu bulwīgwēmo siku.

246 “Ena, abēne bikumbūla une. . . Une nālīnkētīle *Gwakuti-na-gwakuti* ikwiyoba ukuya na Mbepo Mwīkēmo.” Ena, ugwe gwākētīle ku nsyōbi ugwaiyolo yumo. Bule bala aba naloliloli balinayo Umwene? Uu-huu. Ena. U mōhēsi isakusosolēla ugwe ku nyambo iya kihobe iyaiyolo yimo, lōli umwene atisakukunāngīsyā ugwe u ngungubiya ugwanaloliloli. Uu-huu.

Uko ko kotalusya. Umwene atisakukunāngisya ugwe ikyo, kangī umwene isakukupililaga ikyo ukufuma kwa ugwe.

247 O, umwene yo gwabwīte, yópe, kumbukilaga. Lōli nkulumba yo gwītu. . . “Nkulumbapo uyu ali mwa umwe, ukukinda umwene uyu ali nkīsu.” Lōli kolelela ku Lisyu lya Kyāla; itika Ilyene, umwe bakapitao ba bābwīte apa. Kolelela ubuyengelelo, nkundwe. Uko ko kotalusya, kolelela ku buyo bwa mbombo yāko.

248 Popāpo une nāli nu ndindwana unnini apa, akabalilo kāmō. Unkīkūlu yula lumō itūgésye apa lilino. Ingamu yāke āli Nellie Sanders. Kamo mwa tubalilo utwākwānda une nākētīlémō siku ilisytāno likāgīgwe panja. Uswe twutugasyāga, lilino, linga une mbagīle itolo ukubwaga u buyo; kangī ukuya itolo inyuma itatu ukufuma pamwanya apa, ukukinda pa masyēto. Kangī une nālīsīle itolo ukuya ndumbilili, kangī une nālumbililāga papapa apa pa ngúto iyi, nu lukomano lwa kihēma.

249 Kangī undindwana unnini yula ali yumo gwa bāfimogo abakinda-bōsa. Umwene ābukāga ku sukulu yapamwanya pāsī apa, kangī umwene na Lee Horn. Kangī mwe bīngi ba umwe apa nkaya mummenye Lee Horn pāsī apa, ikwendesya ikyumba kya kitubwi. Kangī popāpo abēne, umwene na Lee Horn, bali bāfimogo abakinda-bōsa nkīsu. Umwene unnyambala yo nKatolika, mwene. Ena, ubwiputi bukasanusya nakimo ku bēne, popāpo polelo. . . Nellie na bēne. Popāpo, umwene ali mmogafimogo unkulumba, kangī umwene unnyāmbāla, yópe. Kangī abene bāli ni kimogo apa kyākoleligwāga “pāsī patītu,” kangī “fibwenga,” na fyōsa ifindu fila. Kangī umwene āli u. . . Babili bala bāli banunu bakinda-bosa nkīsu.

250 Iisiku limo, umwene alitabenie ukwisa muno, ikilo kimo, ku lukomano. Pala umwene alinkwīpilīka pāsī, pa kigemo, Nellie unnini. Saya indumbula yāke. Umwene alinkulāmbalala pala ku kigemo. Umwene alinkufyusya untu gwāke. Kangī umwene alinkūkuta, kangī amasosi gikusuluka mmasaya gake. Umwene alinkuti, “Billy. . .” Umwene āliménye une. Umwene alinkuti, “Une ngulonda ukuya mpokigwa, fiyo fiyo.”

251 Kangī une ndinkuti, “Nellie, ugwe ubagīle ukupokigwa. Yeso ātalīle ākupokīle ugwe, ndindwana. Ugwe kufimbilisigwa ukwitikisya ikylene lilino pa lwālo lwa Lisyu Lyāke.”

252 Kangī umwene alinkusyala apa. Kangī umwene ākūtīle, kangī umwene ālīputīle, kangī umwene ālīmbulīle Kyāla umwene atisakupilikilāmo siku ku findu fya nkīsī kangī. Nakaling itolo, ulutengano ulununu ulunyafu lukwisa pa moyo gwāke. Umwene alinkusumuka ukufuma pala, ikuywega kangī ukuntufya Kyāla, ukummwika Kyāla.

253 Kangī ukufwana imyesi mihano-na-gumo pamo lwele ukufuma pala, umwene īsaga pāsī Spring Street, ikilo kimo.

²⁵⁴ Lilino, itolo undindwana unnini, umwene āli itolo mbutubwa, kifuki fyiya kalongo-na-lwele mbukusi. Kangi umwene ikwisa kwa une, kangi umwene alinkuti, “Hope...” Yula āli nkasi gwāngu, yula uyu atalilépo. Umwene alinkuti, “Une āngali nguboneka bo Hope na Irene.” Umwene alinkuti, “Ugwe umenye, abene bakayamo siku nkisu.” Alinkuti, “Ikisu kikubika ubung’wale pa ugwe.” Alinkuti, “Une ndinabo ububoneke bwa migilili.” Alinkuti, “Lilino, une ndekile ukwipaka ni findu, lōli une nguboneka gwa migilili fiyo. Gope nu nsyungulu, nkisyo kyāngu,” umwene alinkuti, “Une nguboneka gwa migilili.” Umwene alinkuti, “Abene bikuboneka fiyo basitabōnāngi kangi batenenefu.” Alinkuti, “Une āngali une ngabōmbāmo siku kila.”

²⁵⁵ Une ndinkuti, “Nellie, i Lilopa Iya Yeso Kristi likusuka ukufuma ku butulwanongwa bosa, lūki. Kindililāga, itika ikyene.”

²⁵⁶ Wayne Bledsoe, bīngi ba umwe mumenye umwene apa, mwinangu gwāngu gwa pandumbula, kangi ku fyiya na kufyiya. Umwene āli kinwelwa. Kangi umwene ālisile apa nu nnuguna gwāngu, Edward. Kangi umwene āgēle pāsi apa ndukindi, kangi une nālimpimbile umwene, ’nongwa yakuti abasikali bayaga pakummwega umwene. Kangi une nālintwele umwene kumwanya kuno. Kangi une nāli ndumbilili kangi nitugasyāga pamwanya apa, u māma gwāngu na tāta gwānga, kubutali bo une ngāli ukwega. Kangi une nālimwegile umwene, ukumbika umwene nkitala nkati mula. Une ngugona...nāgonile pa kitala-ikyakupeteka. Kyālipa ikibugutila ikinywamu kya ba Branham, umwe mumenye, kalongo ba uswe. Kangi popāpo uswe twāli nafyo ifyumba fina, kangi uswe twāli mu luko Iwa babili-babili, panandi. Popāpo, une nāli ni Iyaiyolo Iyakupeteka une nāgonaga ngapo. Une ndikukikwāba panja bo *ulu*, kangi—kangi ukumbika Wayne kukugona na une. Agālile, nafimbilisigwaga ukunyamula umwene ukubuka nnyumba nukundambalika umwene pāsi.

²⁵⁷ Kangi une nālambalēle pala. Une ndinkuti, “Wayne, ngimba ugwe ukaya nisoni pagwimwene, bo ulo?”

²⁵⁸ Kangi umwene alinkuti, “Uu, Billy, komma ukuyoba kwa une bo ulo.”

Kangi polelo une ndinkubika ikiboko pa mwene. Une ndinkuti, “Une nguyaga pakukwīputila ugwe, Wayne. Kyāla akusaye.” Kangi une nāpokigwe kifuki, o, une ngusakikisya kifuki, lumu ikyinja kimo.

²⁵⁹ Kangi popāpo polelo, nakalinga itolo, i—i ligali, yilinkwigala ikifigo panja, kangi umunduyumo ikukūng’ūsya nubukafu fiyo. “Nkundwe Bill! Nkundwe Bill!” [Nkundwe Branham ikukung’usya pa kigemo—Nsimbi.]

260 Ndinkwinogona, “Mwe, bununu, umunduyumo abagile ukuti ikufwa.” Une ndinkunyela mmwanya, i kifigo; ukwega ikindu kyāngu ikyaiyolo pala, ukwisopela imwenda gyakugonela, bo *ulu*, nukunkupilila Wayne mōsa, ukubopela ku kifigo.

261 Ikyene kyāpilikigwa ukuya nkīkūlu. Une ndinkwīgūla i kifigo, kangi undindwana unnini uyu imile pa kifigo. Umwene alinkuti, “O, ngimba une mbagile ukwingila muno?”

Une ndinkuti, “Ingila.” Kangi une ndinkwasya imuli.

262 Kangi lilino umwene ākutāga itolo bo lula, kangi umwene alinkuti, “O, Billy, une ne—une ne—une ne mbūkile! Une ne mbūkile!”

263 Une ndinkuti, “Kitamisye kyo fiki, Nellie? Ugwe uli nu—uli nu kutikigwa kwa ndumbula?”

264 Umwene alinkuti, “Umma.” Umwene alinkuti, “Nkundwe Bill, une nāsulukaga pāsi Spring.” Umwene alinkuti, “Bwanaloli-ndumbula, Nkundwe Bill! Bwanaloli-ndumbula, Nkundwe Bill, une ngāsanusyāga ukufulasya nakumo. Une ngāsanusyāga ukufulasya nakumo.”

265 Une ndinkuti, “Kitamisye kyo fiki?” Une ndikwinogona, “Ngimba une ngubombaga fiki nu mwene lilino?” Une ngāménye ikyakubomba. Une, itolo umwinitu unkeke. Kangi une . . .

266 Alinkuti, “O, Nkundwe Bill,” alinkuti, “Une ne itolo—une ne itolo—une ne itolo mbogotwike ntupafu.”

Une ndinkuti, “Lilino, kība pāsi, kalumbu. Mbula une ukufwana ni kyene.”

267 Kangi umwene alinkuti, “Ena,” umwene alinkuti, “Une nisaga pāsi pa lukindi, kangi i Hall ya Redman. . .” Kangi abene bālīsibile ukuya ni fimogo fya kilo kya Mpyagilo kula. Kangi umwene alinkuti, “Une nāli ni findu, ukuti une nābukāga ku kāya ukwakitendeka ilidiresi.” Kangi umwene alinkuti, “Une nāpilike ukwimba.” Kangi umwene alinkuti, “Umwe mumenye,” alinkuti, “Une nālimile itolo i miniti.” Kangi alinkuti, “Ukwene kulinkumilisya ukuya kanunupo. Popāpo une ndinkwinogona, ‘Ugwe umenye, ikyene kitisakufulasya linga une ngwīma palapala pala.’”

268 Apo po pāpo umwene ābōmbīle ubusōbi bwāke, ālīmīle pa kabalilo. Umwene itolo āpilikisye.

269 Alinkuti, “Ena, une nguya pakwinogona.” Alinkuti, “O, Ntwa, Ugwe umenye une nguganile Ugwe, palema.” Alinkuti, “Ugwe umenye une nguganile Ugwe, Ntwa. Lōki une mbagile naloli ukukumbukila akabalilo kāko Lee na une twaponjolaga bosa aba—aba kikopo, na fyosa bo ifyo.” Alinkuti, “Mwe, une ngukumbukila ukwimba ukwaiyolo kula kwālīsibile ukungwāba une. Ukwene kutikubomba lilino.”

270 Uu-oo, uu-oo! Ugwe itolo kwinozona ukwene kutikubōmba. Ukwene kukwegile ugwe iyolo, palapala pala. Uko ko itolo kufwene iki umwene ikulonda, palapala pala. Muketile?

271 Balinga bamenyemo siku u Nellie Sanders? Ena, une ngusakikisya mwe bingi ba umwe. Ena. Naloli. Popāpo abēne—abēne bāli—abēne bāli . . .

272 Alinkuti, umwene alinkuti, “Ena, ugwe umenye fiki?” Alinkuti, “Lumo linga une ngwenda pa mafyukilo mmwanya pala,” alinkuti, “lumo une nguyaga mbagile ukuyoba ubuketi ku bamo ba abene.”

273 O! Muketile, ugwe uli itolo pa buyo bwa mōhési. Sōkāpo apene. “Bopa ububoneke bulabula ubwa bubibi.”

274 Lōli umwene alinkufyuka, pamwanya pa mafyukilo, nukwima pala pa maminiti manini. Kangi ikundu ikyākwānda umwe mumenye, umwene āli mfiboko fya ndumiana yumo, pa kipālo.

275 Polelo umwene alinkwisa kwa yumwene. Kangi umwene ālīmīle pala, ikukūta nukukindilila, alinkuti, “O, une ne njongile lilino, kwa syepwa. Une . . .”

276 Une ndinkwinogona, “Ena, une ngamanya fingi fiyo mu li Bāngéli, loli une ngwitika Yeso āyobīle iki, ‘Mu Ngamu Yangu abene bisakusatsiyaga imisyetano.’” Une . . .

277 Kangi Wayne afwene āli bwīma, panandi, kangi umwene alitugesye kula, ikukētésya. Muketile? Popāpo une ndinkuti, “Lilino, mōhési, une ngamanya ugwe gwe ywani, lōli une ngukubula ugwe lilino, uyu yo kalumbu gwāngu, kangi ugwe ukuya ni mbombo nayimo ukunkola umwene. Umwene akasanwisye ukubomba kila. Umwene ālīmīle pa miniti.” Apo po pāpo umwene ābombīle ubusōbi bwāke, palema. Une ndinkuti, “Lōli ugwe kuyaga pakusōkāmo ukufuma mwa umwene. Ngimba ugwe kumbilika une?”

278 Kangi popāpo ndula une, Kyāla, ku Kigemo kya Bulongi, menye. Ikifigo kyakupinga kila kilinkwanda ukwiguka nu kwiyigala, pa kyene. “Pampute, pampute,” pala pa kifigo. “Pampu, ka-pampue, ka-pampu.” Une ndinkwinogona.

Kangi umwene alinkuti, “Bill, kēta pala. Kēta kula.”

Kangi une ndinkuti, “Ena. Ngimba ikyo kyo fiki?”

Umwene alinkuti, “Une ngamanya.”

Une ndinkuti, “Nīne ngamanya.”

279 Kangi ikifigo kilinkubūka “pampute-pump, ti-pampu,” ikwiyigala bo ulo. Une ndinkwinogona, “Ngimba kitamisye fiki apa? Kitamisye fiki?”

280 Une ndinkukēta kangi, bo ulo. Kangi une ndinkuti, “Sōkāmo mwa umwene, Sētāno! Mu Ngamu ya Yeso, sōkāmo ukufuma mwa mwēne!”

281 Bo une njobīle kila, ikyene kyābonīke ngati ukasusya unkulumba unywamu, kifuki ubutali *ubu*, āsyukīle ukufuma kunyuma yāke, ni nywili indali sikwelela pasi ukufuma mmapiko gāke kangi ukufuma mmalundi gāke, bo *ulo*. Kyabūkāga, “Uuuuuu.” Kilinkwandako kulakula kubwa kumyangu, itolo nubukafu mūmo ikyene kisilaga.

282 Une ndinkuti, “O, Ntwa Kyala, i Lilopa Iya Yeso Kristi mbonesa une ukufuma ku ikyo.”

283 Kangi Wayne alinkunyela ukufuma nkitala, alinkukéta. Kangi apa ikyene kyāli, ngati unsyungulu unnywamu, ukusyungutila, nukubuka ukukilania kangi ukubuka pāsi kunyuma kwa kitala. Ukusōkāpo pa kitala Wayne alinkubūka, nkyumba ikinine, nakalinga mūmo umwene ābagīle. Popāpo uswe. . .

284 Une ndinkumwega Nellie nukummwegela umwe ku kāya kwāke. Kangi ukugomoka, kangi une ndinkutoligwa. . .

285 Māma ābūkīle nkati mula nukusenyenda ifyakwikinga na filifyosa. Kikalipo nakimo mu kitala. Ngimba ikyene kyāli fiki? Iliśyētāno lyāsōkilémo ukufuma mu mwene. Ngimba fiki fyābonike? Umwene ālimīle pa kabalilo. Ikyo kyo kyosa.

286 Komma ikwīma, na panandi. Akabalilo kāko Kyala ikwibisya i Lisyu Lyāke mu ndumbula yāko, ega itolo u Lūbo lula nukwanda ukutumula nukutumulania. Haleluya!

287 “Une ngaya nakabalilo ukugūlīla ku nakimo ikingi. Ndobwike itolo, une ngaya na kabalilo nukusengama pāsi.”

288 Umwene alinkuti, “Ena, kangi ega ingili yangu kangi lambalika iyene pa mwāna. Kangi linga aligwesa ikuyoba kwa ugwe, komma nukuyoba ku bēne.”

289 Linga u mōhési ikuyoba, “Hey, ugwe umenye iki ugwe kwīpilīka?” Komma nukuyoba ku mwene. Itolo umilisyāga ukukindilila.

290 U mōhési, ugwe umenye, mōhési ikuyoba, “Loli umwe mumenye iki? Ugwe umenye, *Gwakuti-na-gwakuti*, akabalilo kāko abēne bālyambilīle Mbepo Mwikemo, ugwe kukumbukila abēne—abēne kifuki bāsyutilémo untu.” Komma nukuyoba ku mwene. Itolo umilisyāga ukubūka. Ugwe ukasimanya isya *Gwakuti-na-gwakuti*.

291 Ikyene kyo ugwe na Kyāla. Uko ko kotalusya. Kyunga Kyala. Umwene ikōneléla abāmbombo Bāke. Une mbagile ukubopela. Kyala ikōneléla abāmbombo Bāke. Muketile?

292 Lilino une ngufimbilisigwa ukukilania utusimbe tumo apa, lōli une ngulonda ukuyoba iki. Apa, pilikisya lilino, kifuki.

293 Nkīkulu nnini, pilikisya kifuki lilino.

294 Apa uswe tukukéta ubukomu bwa mōhési. Ngimba uswe tukubomba bulebule? Lilino, une ndinago a Masimbo mingi

apa, aga basololi ni findu, kũko umwene isilemo ku bēne, kangi abandu abakindane ukukinda mu li Bāngéli, nukubomba ikindu kilakila. Ubwene bo bwila bo bukumu bwāke, ko kugela ukutwala a bāndu ukwīlamwa i Lisyu lya Kyāla. Pilikisya, umwe basikali ba kipingika. Linga ugwe kwīlamwa i Lisyu lya Kyāla limolyene ili lisimbígwe mwi Bāngéli, ugwe unyakígwe ifilwilo.

295 Kwitika ikyo, lūki?

296 Ugwe unyakígwe ifilwilo. Ugwe gwitikisye ukutoligwa, ugwe nswi ya kōbyo. Fwala fyōsa ifyābwīte ifya Kyāla. Ameni. Uswe tuli mu bwīte. Iki Kyāla āyobīle kyābwanaloli. “Ilisyu lya mundu lililyosa lyo busyōbi.” Muketie? Lōli bo itolo ugwe. . . ikukutwala ugwe ukupilika ku kindu kimokyene, ubo bo bukomo bwāke, ugwe unyakígwe ifilwilo.

297 Ngimba findu filinga ifi Eva afimbilisigwaga ukupilika? Kimokyene. Umwene ānyākígwe ifilwilo palapala pala. Ngimba u mōhési ābōmbīle fiki? Alinkwingilila mulamula mu linogono lyāke, mu mbepo gwāke, kangi mula umwene aniongasigwe. Ngimba uko kotalusya? Umwene āniongasigwe i miniti yilayila umwene ānyākígwe ifilwilo, bo umwene ālilamwīle i Lisyu lya Kyāla. Umma ndaga. Apa uswe tukukéta ubukumu bwāke.

298 Abasikali ba Kyāla bikulagilígwa uku “Fwala ifilwilo fyōsa ifya Kyāla.” Ngimba uko kotalusya? Lilino, linga ugwe kulonda ukusimba i Lisimbo lila pāsi, iliyene likwagígwa mu Baefesi 6:10 na 13. Muketile? Uswe tubalile iliyene pitasipo. Ilyene lyo ntu gwītu. Umma ndaga. Kētésya. “Fwala ifilwilo fyōsa ifya Kyāla.” Unko uswe. . . Ngimba umwe muli na maminiti manandi itolo? [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Unko uswe tugomokele kuno itolo pa miniti. Unko uswe itolo tukéte iki ifilwilo fyōsa fya Kyāla fili. Umma ndaga. Unko uswe twande pa linandi lya 10. Lilino, pilika kifuki lilino. Unko uswe twāge ifilwilo fyōsa ifya Kyāla. “Kubumalikisyo, bakundwe bangu. . .” Lilino, une mmenye une ngubuka. . . une ne. . .

299 Agene go maminiti malongo mabili, lululu ulu, ukubuka ku kalongo-na-mabili, itolo kifuki. Une—une ndiku. . . Une ngālonidaga ukubamanyisya umwene akabalilo katali fiyo mma, umwisyugu, lōli une—une lumo ndikuyaga nayo lōli itolo kifuki i Ndumi yimoyene ukongelelāpo bo ngāli ukwega injāto syangu palumu, umwe muketile.

300 Kangi umwe mumenye fiki? Umwe mumenye nongwa ya fiki une ngubomba iki? Une ngubabūlāga umwe. Ilisiku limo une nāli ni njosi. Une nāyāga pakuyoba iyene, lōli iyene yili itolo pa linogono lyāngu. Une kifwene itolo ukuti mbombe ikyene, ukufuma pāpo u Ntwa ambele une ukusanusya.

301 Une nāgogwīle injosi ukuti une nālitendekisye ukuloboka ikisōka ikikulumba, ku mbombo ya mishoni. Kangi lilino, ikyākwanāda, une nāli pamwanya pala nu nkasi gwangu. . .

302 Kangi balinga bammenyemo siku u George Smith, u Smith ugwa masekondi mahano-na-limo, muno nkāya? George Smith, undumiana gwāke ali mu bisikali bwa polisi apa. Umwene, mpelakisa George, yo kinwelwa lilino. Lōli umwene āli yumo gwa balwa abanunu ukukinda-bosa. Umwene yo uyu alimbele une ukumanyisigwa, bo akāli nukubuka ku Y.M.C.A. na kulikosa. Umwene ālisibīle ukutumanyisya uswe. Kangi umwene āli mwengo, mwengo nalolili. Umwene āli itolo busito-pakati, ku mapaundi mia-yumo-na-malongo-mana-namahano. Kangi umwene ālimmanyisye une. Kangi ālisibīle ukwima pamwanya pala, kangi umwene abagīle ukwega ikibuli kyāke, bo *lula*, nukundika une mulamula ndwanda, ukumfyusya une kukibumba, mukatile, lōli, kangi ikylene kikandamiaga une mma. Umwene āmanyisyaga itolo, kila kyāli nakimo lōli itolo ukumanyisigwa.

303 Kangi polelo une—une nāgogwīle injosi, ikilo kimo, ukuti une nālimbwene u Smith ugwa masekondi mahano-na-limo. Lilino, iyene yikāli mboniboni. Iye yāli njosi. Kangi une nālimbwene u Smith ugwa masekondi mahano-na-limo, umwinitu unkeke ukwisa ukulwana nanine, mu lutobe. Kangi umwene, u nnyambala unkangale yula, kifuki, o, une ngusakikisya. . . Une ndi malongo-mahano-na-fibili. Umwene ali kifuke malongo-mahano-na-limo-na-lwele, malongo-mahano-na-limo. Bakālipo balibosa ba abēne abamiana abakeke aba bābagīle ukumpalamasya umwene, mulimosā. Umwene itolo abapinyaga abene mu mpindo, bo *lula*, itolo ukulambalala pa kipālo nukubakolelela abene na maboko gāke.

304 Kangi une ndinkwinogona, “Ikyo kyo kihesya.” Une ninogonaga ukuti unkasi gwāngu āli na une, kangi une ndinkuti, “Ikyo kyo kihesye.” Une ndinkuti, “Ugwe umenye fiki, Meda? Umwene āli mmanyisi gwāngu.”

Umwene alinkuti, “Une—une ngukumbukila ikyo, ugwe kumbula une ikya ikylene.”

305 Une ndinkuti, “Ena, nkulumba. Nu bumanyisi bwāke ubununu, une naponjwīle ubwīte ubwahela kalongo-na-ihano-na-yimo, nukusōka i—i mbombo; ukulūmbilīla i Nongwainunu.”

306 Itolo pala iyene yilinkusanuka, kangi une ndinkwanda ukukilania a—a mīsi. Lōli bo une ngubuka, une nābūkāga pa bwāto bwa ngino. Une ndinkukēta pala, kangi pala pālitugesye babīli ba bakundwe bāngu bitugesye pala, mu bwāto, bītendekisye ukubuka nanine. Une ndinkuti, “Umwe mukabagila ukubomba ikyo, bakundwe. Huu-uu. Une ngubukaga nimwene.”

307 Kangi u nnyambala gwa bwāto alinkwisa pala, kangi umwene alinkuti, “U bwato bwa ugwe buli apa,” u bwāto ubwelu ubwa plastiki.

Une ndinkuti, “Umma. Huu-uu. Komma ikyo.”

308 Umwene alinkuti, “Ena, ugwe ubagile ukubopa pamwanya injila *iyi* nu bwene, amamailosi kalongo na mahano pa sala.”

Une ndinkuti, “Loli une ngufimbilisigwa ukukilania injila *yila*.” Muketile?

“Ena,” umwene alinkuti, “buka na bamiana *bala*.”

309 Une ndinkuti, “Abene bakaya banyambala ba bwato. Abene bakamanya ifyakufwana isya ikyo. Abene bahobwike. Abene bakabagile ukufiga kila. Abene bisakumilwa bosa-babili panja pala. Abene itolo bakabagila ukubomba ikyene.”

Kangi umwene alinkuti, “Ngimba umwe muli . . . mubagile ukusubila . . .?”

310 Une ndinkuti, “Pilikisya, une—une mmenye ukukindapo isya mambwato ukukinda abene, kangi une ngabagila ukugela ukukilania ikyene na ikyo, itolo u luko lwa kindu lula.” Une ndinkuti, “Ikyene kikwegelaga u bwato bwa ngino ukukilania ikyo.” Une ndinkuti, “Ikyene kikwegelaga ikindikimo ikikulumbapo ukukinda ikyo.”

311 Kangi une ndinkumbona umwene ikukelengania, kwa yumo mwa bakundwe, nukuti, “Ngimba ugwe gwe nnyambala gwa bwato?”

Aba bakundwe, “Ena.” Muketile?

Une ndinkuti, “Uko ko kusoba.”

312 Kangi u nnyambala gwa bwato alinkugomokela. Umwene alinkuti, “Ngubule ugwe iki ugwe ubombe.” Alinkuti, “Abene bakuganile ugwe. Abene bikwitika ugwe. Loli,” alinkuti, “linga ugwe kugelaga ukukilania mu bwato bwa ngino, abene bikugelaga ukukukonga ugwe mu bwato bwakufiga bula. Abene babili-bosa kikufwaga, uketile.” Alinkuti, “Abene bakabagila ukukukonga ugwe.”

Kangi une ndinkuti, “Ena, ngimba une mbombe kiliku?”

313 Kangi unnyambala gwa bwato uyu ku kiloboko, alinkuti, “Ugwe buka kunyuma kumwanya *kula*.” Alinkuti, “Yilipo inyumba yafyomba yimoyene itolo nkisu kyosa iki, inyumba iyafyombo innini yimoyene. Kangi itolo bikamo mula fingi ifindu,” alinkuti, “kangi abene bikusalaga apa. Abene bisa—abene bisa kusalaga apa bo ugwe uli—bo ugwe ukindle. Loli,” alinkuti, “ugwe kufimbilisigwa ukubikamo ifindu.”

314 Kangi une ndinkukolela u luko losa ulwa kabiki, na batanaposi, kangi mbatata, ni findu, ukulundika ifyene nkati mula bo ulu. Polelo une ndinkusumuka.

315 Une ngamenye iki ikyene kyali, loli une mmenye lilino. Muketile, uswe tukulundika ifindu, bakundwe. Ubu bo bumi ubu ugwe kufimbilisigwa ukwenda gwimwene.

316 Leo, ugwe kukumbukila injosi ugwe gwali nayo akabalilo kako ugwe gwisele apa akakwanda? [Nkundwe Leo Mercier

ikuyoba “Ameni.”—Nsimbi.] Ukufwana ni piramidi, kangi ugwe gwinogonaga ukuti ugwe gwabagile ukufyuka nkati mula. Une ndinkuti, “Leo, akayapo u mundu ikufyuka apa. Kyāla ikufimbilisigwa ukubika u mundu pamwanya apa. Ugwe gwafyukile ubuyo bulibosa ubupalamasigwe ubu bwābagile ukufyukigwa.” Une ndinkuti, “Ugwe ukabagila ukwisa kuno, Leo. Muketile? Gomokela pāsi. Babula itolo abāndu ukuti ikyene kikufumila kwa Kyāla.” Muketile? Muketile?

³¹⁷ Ikyene kyo kindukimo iki ugwe—ugwe ukabagila ukusubilapo, ukufwana na bakundwe na bākalumbu, kangi ikipanga kyāngu na filifyōsa, kangi ukufwana ni fipanga ifingi, na bakundwe kulikōsa.

³¹⁸ Lilino, une ngabagila ukwikunga ukusōkako ukufuma ku kipanga panja pala. Yumo ikuyoba, “Ena, nongwa ya fiki ugwe kubuka panja na bāndu bala, aba Butatu, kyosa *iki, kila*, ni *kingi*, kangi aba Bumobwene, kangi aba Ngamu ya Yeso, na fyosa ifimdu ifingi ifi kula? Nongwa ya fiki ugwe kwifulugānia na bōsa, ku findu fyosa?” Abēne bo bāngu. Kali abēne babōmbile fiki, abēne bo bāngu. Abēne bo kigemo kyāngu.

³¹⁹ Bo Israeli ābōmbile ububibi fiyo, mpaka Kyāla ālimbulile nu Mōse, alinkuti, “Ipāgūla gwimwene. Une ngwanda itolo nu luko ulupya—ulupya na ugwē.”

³²⁰ Mōse alinkwitagila mwene mu njila, alinkuti, “Bo Ugwe ukāli ukabega abēne, nyēga une.”

³²¹ Kali abēne babōmbile fiki, abo bo une ndumigwēko. Umwene ikutuma u Lumuli, komma ukubala kūko luliko u Lumuli. Kūko yiliko i ngīsi, ko kūko u Lumuli lubagile ukuyako. Kangi ugwe kufimbilisigwa ukwisa palikimo na bāndu. Ugwe kufimbilisigwa ukwima na bēne, kali fiki, ugwe kufimbilisigwa, mu busóbi bwābo.

³²² Israeli āli nsóbi ukuya nsóbi mūmo bayile ukuya. Abēne basóbi fiyo mpaka Kyāla alinkukimigwa na bēne. Lōli, Mōse, une bwila nguswiga mūmo kila kisilemo siku, lōli u Mbepo gwa Kristi mwa Mōse. Muketile?

³²³ Muketile, uswe twesa tuli basóbi. Umwene ālimile kuli twesa ba uswe bo uswe twāli mbusóbi bwītu.

³²⁴ Kali abene bo basóbi bulebule, unko uswe tulingabatagaga pamo ukwisōsyáko twibene na kilikyosa. Pene pāpo uswe tubagile ukukaba u moyo, unko uswe tubūkége nkati na “nkomu bo njoka, ukuya mololo bo ngungubiya,” muketile, kangi ukugela ukukaba u moyo guligōsa ugu uswe tubagile.

³²⁵ Lilino, iki kyo iki une nguyoba ulubunju ulu, ko kulundika i Fyakulya. Ukulundika i Fyakulya, ukuti umwe mwisakuya ni Kindukimo ikya kulya, ukuti umwe mwisakuya ni Kindukimo ukusekelāpo. Ega Ikyene pa ma tepi ginu. Itugasya mu bwimyemye bwa kyumba. Lumo, bo une pabutali fiyo mbūkile,

umwe pópe mwisakukumbukilaga ifindu ifi fyabwanaloli. Itugasya mu kyumba kyinu nukupilikisya. Muketile? Kangi i Kyákulya iki, ukulundika nkati, mu nyumba ya fyombo. Une ngamanya kũko ulwendo luli, lōli, kali ko kugu, Umwene amenye kũko Umwene ikulongolēla; une ngamanya, une ngukonga itolo.

³²⁶ Lilino, ngimba umwene āyobīle fiki apa lilino? Pilikisya kifuki.

Kubumalikisyo, bakamu bangu, yaga bakafu mwa Ntwa, na mu maka ga bwenemaka bwāke.

. . .yaga bakafu . . .mu maka ga bwenemaka bwāke.

Fwalaga ifilwilo fyōsa ifya Kyāla, ukuti umwe mubagīle ukwimikana nu bukumu bwa mōhēsi.

Namanga uswe tutikulwana nu mbili ni lilopa mma, . . .

Ukutusulila ifipolopolo nukutumulania ni fimāge, muketile, ikyo kikaya ikyene mma.

. . .lōli ukulwana nu bwapamwanya, ukulwana ni mimaka, ukulwana na balagīli ba . . .mu ngīsi ya kīsu iki, . . .

³²⁷ “Abalagili ba mu ngīsi.” Ywani ikulagila i kīsu? U mōhēsi. Naloliloli. Ywani uyu ifindu fyosa ifi fikubōmbigwa, ifindu fyosa ifi ifisitakyāla ifi fikubōmbigwa, ukusyungutilla mōsa apa, kangi i sikali isi, na fyosa bo ifyo? Ikyene yo mōhēsi fyōsa. Ili Bāngēli lyāyōbile lulo. U mōhēsi ikulagila mu United States. U mōhēsi ikulagila Germany. U mōhēsi ikulagila ikikolo kilikyosa nkīsu. Une ngwisa ku kyene, itolo mu maminini manini, kangi uswe tukusyaganiaga kali umwene ikubomba, pamo mma. Kali . . .I kitangalala kilikyosa iki kyālimo siku kangi kisakuyamo, mpaka Kyāla ikubātika i Kitangalala Kyāke, kikulagililigwa nu mōhēsi.

³²⁸ Une ndikusanusya aligwesa mu kyene yo mōhēsi, lilino. Balimo abanyāmbāla abanyakyala mu—mu fyumba fya sikali.

³²⁹ Isakuya ngapo yumo apa mu ngilo inini, papapa apa, ukunāngīsa ikibonekelo apa nu Nkundwe Arganbright, apa pa buyo. Umwene āli ntumigwa ku ba presidenti bahano abakindane, Nkundwe Rowe. Kangi umwene yo . . .Umwene ikwisaga apa, une ngwinogona ugwene go kifuki ndūngu gwakibili mu Epurelo. Nkundwe Neville isakufumusyaga ikyene. Kangi umwene yo mundu ugwakwīkyela.

³³⁰ Umwene ātile umwene abagile ukuyoba mu njobelo isyakufwana hano na sibili isyakukindana, une ngusubīla. Lōli bo umwene ālyambilile Mbepo Mwikemo, umwene akāli ni njobelo nayimo umwene ābagīle ukuyoba kwa Ntwa, popāpo u Ntwa itolo alinkumpa umwene iyingi, umwene āyobīle, ukuti umwene āyobaga ku Mwene na yila. Ukumpa umwene imbya, iyi umwene akamanyilamo siku. Umma ndaga.

... *būbibi bwamwambepo mmabuyo agapamwanya.*

Bunobuno...

331 Lilino pilikisya, mwesa umwe basikali lilino, itolo bo tukānda ulukindi lwa lwīpūto.

... *iyegelaga kwa fyinu...kwa mwibene (f-y-ō-s-a) fyosa (komma itolo ikiyabo kya ikylene)...ifilwīlo ifya Kyāla, ukuti umwe mubagīle ukwīma mu lisiku ilībibi,...*

Ilyo lyo lisiku ili uswe tukwitūgasyāmo.

... *bo mubōmbīle fyōsa, ukwīma.*

Ima...

332 Ameni. Mukupilikisya ikyo? Uketile, lūki? Bo ugwe ubōmbīle fyōsa ugwe ubagīle ukubomba, ukwīma, polelo ima. Komma ukwēpuka.

Amwimege lelo, ukuya ni misana gyinu...

333 Pilikisya ku iki. Pilikisya apa, iki ikylene kili. “Imisana ginu.” Ikyo kyo kiyabo kya pakati, *apa*, muketile.

... *gipinyīgwe nu bwanaloli,...*

334 Ngimba u Bwanaloli fyo fiki? I Lisyu lya Kyala. Uko ko kotalusya. “I Lisyu Lyāko lyo Bwanaloli.” Syosa silikanunu.

... *kangi mufwele ikyēlakyakipambaga kya bugolofu;*

335 Uko kōkūti, “Bomba iki kyo kitalusye.” Uli ni Lisyu lya Kyāla mwa umwe, likubomba iki kyo kitalusye. “I kyēlakyāpakipambaga kya bugolofu.”

Kangi amalundi ginu gafwikīgwe ni bwitendeko bwa nongwainunu ya lutengano;

336 Buka kulikosa, ubuyo bulibosa, akabalilo kalikosa, amalundi gafwele ni Nongwainunu. Muketile? Kangi kēta:

Pamwanya pa fyosa, pamwanya pa fyosa fya ikylene, ega ingulu ya lwītiko,...

337 Yila yo yimo iyi yikupalagania ingwebo, muketile, “I ngulu ya lwītiko.”

... *muli iyi umwe mwisa kubagilaga ukusimisyā syosa ingwebo syamoto isya mbibi yula.*

Kangi ega ikitili kya bupoki,...

338 Ugo go moyo... I linogono—i linogono, nkati *muno*, untu; kukupilila pamwanya pantu.

... *kangi i—kangi u lūbo lwa Mbepo, ulu lo lisyu lya Kyāla:*

339 Ugwe kukuyitikisyaga bulubule ikitili iki, ngimba ikylene kikubomba fiki? Ikyene kyo buponesyo. Ngimba ikitili kitendekīgwe ukufuma kugu? Ikikuba. Ikikuba kikabagīla nukuniongasīgwa; kikafu, kikafupo ukukīnda ikisulu. Ikipātu

kya ntu kya kikuba, (iki fiki?) ubupoki, ubumanyi bwa kumanya iki, “Kangi ububumbulusyo bwāngu bukufuma kwa Kyāla. Ubupoki bwāngu bukufumila kwa Kyāla. Ubwīsibile bwāngu bukufwanikisigwa ni Lisyu Lyāke, komma ni fundo ya kipanga; i Lisyu!” Amen. Mwaketa umwe lelo. Ukukupililigwa pamwanya, nu buponesyo, ikitili kya bupoki, ulubāngo. Ega ikyo, polelo bukaga kukukúya nkyeni. O, lilino, lilino ikyo kyo iki uswe tubagile ukubomba. Abābwīte ba Sētāno . . .

³⁴⁰ Lilino kētésya, lilino, uswe . . . Une itolo ngufimbilisigwa ukubopela, lōli une—une ngufimbilisigwa ukufikisya iki nkati.

³⁴¹ Abābwīte ba Sētāno bikutwala i mbungo. Ikyo kyo iki Sētāno ali, umwene yo monangi. Sētāno, i kitangalala kyōsa ikya Sētāno, kyo bubine, bufwe, kangi ubusulumanie, kangi ukufuluganikana, kangi ulupāsyo, fyōsa pa Sētāno.

Kyāla yo Būmi, lwītiko, lutengāno, kubwa *kuno*. Muketile?

³⁴² Lilino, ago go maka makulumba mabili aga gikwisa palikimo lululu ulu. Agēne gikulwāna. Agēne gikulwāna munumuno muno mu nyumba lululu ulu. Agēne gikulwa, ilisiku pa lisiku, na ugwe, amaka galigōsa.

³⁴³ Sētāno, ikukukōnga ugwe mula, yula unkulumba, unnywamu, gwabunyafyāle, Goliati gwabupūti ikugela ukukutetemesya ikinie ukufuma mwa ugwe. Umwene yo nталусye, loli Kyala . . .

³⁴⁴ Ugwe uyengeligwe, ameni, ni Nongwainunu, ni Lisyu lya Bwanalōli ukusyungutula unsana gwāko. Lwīmiko! Ndumbilili, ikyo kyo iki ikylene kili. Ikitili kya bupoki; ingulu ya lwītiko; kangi u Lūbo, ukupūngila Ulwene nkiboko kyāko! “Sētāno, une ngwisa ukwagana na ugwe. Ugwe kwagana na une mu ngamu ya sayansi. Ugwe kwagana na une mu ngamu ya—ya lwiho. Ugwe kwagana na une mu ngamu ya kibugutula. Ugwe kwagana na une mu ngamu ya *iki, kila*, pamo *ikingi*. Lōli une ngwagana na ugwe mu Ngamu ya Ntwa Kyāla gwa Israeli. Une ngwisa kukufwima ugwe. Paga injila!” Bōpe nu bufwe bwene bukabagila ukwima pala. Kekania ikibwina mu bwene. Uko ko kotalisya.

³⁴⁵ Abābwīte ba Sētāno bikutwala i mbūngo, kangi abābwīte ba Kyāla batumigwe ukukagila isyene panja. Amen. Mwākéta lelo umwe. Akabalilo kōsa Sētāno ikusōpa yiliyosa pala, pa ugwe, abābwīte ba Kyala bikunkagila umwene panja. Amen. Nkagila panja!

³⁴⁶ Ubo bo bumang’anyi bulabula ubu Kyāla ābōmbile. Sētāno ābōmbile abābwīte aba kubongotola, ukwīlamwa i Lisyu lya Kyāla, kangi ukupangania ikitangalala ikinunupo ukukinda Mikaeli ālinakyo, kangi Kyāla alinkunkagila umwene panja.

³⁴⁷ Injila ya Kyāla, ko, ukutāgila panja ububībi. Ukutāgila pāsi ukwinogona. Ukutāgila pāsi inyiho. Ukutāgila pāsi ulupāsyo. Ukutāgila pāsi i mbungo. Ukutāgila pāsi ubutulwanongwa.

Ameni. Ugwe uli pamwanya pa ikyene, usyukile mwa Kristi Yeso, gwitūgēsye mmabuyo Gāmmwanya, nu mōhēsī aligwesa pāsi pa kilundi kyāko. Linga umwene ikwanda ukutupusya untu gwāke nkati mula, fiki . . .

³⁴⁸ Ugwe umenye, ugwe ufwile. Ubūmi bwāko bufisigwe. Ngimba kyo fiki *ufwile*? Ugwe ufwile ku fyākwīpilikisya fyāko. Ugwe ufwile ku mabyēbye gāko. Bu bwigane bwa bundu bwāko bubagile ukuyoba, “Ena, une ngusakikisya une. . .” Ufwile ku minogono gāko. Ufwile ku findu fyōsa ifyo. Kangi ugwe usyiligwe mu Ngamu ya Yeso Kristi; kangi usyusigwe nu Mwēne. Kangi kulikōsa Umwene ali, kula ugwe uli nugwe.

³⁴⁹ Ngimba kyābonike kyo fiki bo bala, yumo mwa bilāmwa bala, āfikile ku Mwanya? Kyāli alinkāgile umwene panja. Kangi ngimba umwene āyobile fiki ku basikalu aba basyusigwe mwa Kristi? “Akabalilo kāko u mōhēsī ikwisamo mula, nkāgila umwene pānja. Ntāgila umwene pānja.” Akabalilo kāko Yeso āmanyisye abābwite Bāke, nukubatuma abene ku bumalikisyo bwa kisu, “Buka umwe nkisu kyosa, ukulumbilila Inongwainunu ku kipeligwa kilikyosa. Uyu ikwitika kangi ikosigwa isakupokigwaga; umwene uyu atikwitika isakutagigwaga. Kangi ifika ifi fisakukōngāga abītiki, Abasikalī Bangu. Mu Ngamu Yangu abene bisakusatisyaga imisyetano; bisakuyobaga ni ndimi imbya; bikupimbaga imiyoka, pamo ukunwa ifindu ifyakugoga, ikyene kitisa kubafulasya abene; Linga bikwala amaboko gabo pa babine, abene bisakubumbulukaga.”

Nkyeni, basikali Bakikristi!
Ukukūya bo ku bwite,
Ni kipingika kya Yeso
Ukukīndilīla pa nkyeni.

³⁵⁰ “Une ngomeleligwe nu Mwēne, palema nalinga ndi mūmi; komma une uyu mūmi, lōli Umwene uyu mūmi mwa une.” I Lisyu likubuka nkyeni, ukulongolela, Kyāla ikukekania, nu Lūbo Lwāke ulupyāsye ulwembe-kubili.

³⁵¹ Polelo, kusita kuswiga, akabalilo kāko Grant alimmwegile Richmond, kangi u nkikulu unnini ugwakwītōngo alimmbwene Grant ikwisa mula, ukupakigwa kulinkuntika umwene. Kangi umwene alinkuti,

Amaso gāngu galubwene u lwīmiko lwa kwisa
kwa Ntwa;
Umwene ikukanyanga mosa imigunda kūko
amafilu nubugāsi galundikigwe;
Umwene ābwile injasi insubiligwa nu Lūbo
Lwāke ulubībi ulwengo;
Abābwite Bāke bikukūya nkyeni.

³⁵² Ameni. Ngimba Grant ālyegile bulebule Richmond? Itolo bo mūmo umwene isile ku mwene. Ameni. Umo mo mūmo umwene ālyegile Richmond.

353 Umo mu mūmo abasikali ba Kyāla bikwēgēla ubutulwanongwa, ububine; itolo bo mūmo abene bikwisa ku kyene. Amen. Umo mo mūmu abene bikuponjolēla inyīlamwo syābo, nu lutende, ni findu. Akabalilo kāko kimo kikutupuka, abēne bikutumulila umwene pāsi. “Epukapo pa njila!” O, mwe! Ikyo kyo kyene. Kyāla alinkubakagīla abēne panja, mūmo Umwene ābōmbīle ku Mwanya. U Kapitao Mwalafyāle gwītu unkulumba ātunāngisyē uswe mūmo ikyene kikubōmbelīgwa. Amen.

354 Roy Robertson na Nkundwe Funk, mwe bīngi ba umwe mwāli-basikali apa, umwe mumenye iki u kapitao ugwanaloliloli ali.

355 Akabalilo kāmo une... aka akanini akayabo ka moto ka Jeffersonville apa. Ubuyo bwa Pfau bwākōlīle u moto. Kangi apa pāli akayabo ka moto ka Jeffersonville bīmīle pāsi pala, kangī u kapitao ikusyungutila, ikuti, “Onelela utwisi utunini pamwanya *apa*.” “Sp-sp-sp-sp,” ngati akapaipi akanini panja apa. Apa palinkwisa aba Clarksville pala, “Onelela utwisi utunini pamwanya *apa*.” “Sp-sp-sp.” Iliyumba lya Pfau likupyela pāsi.

356 Abēne balinkukōlēla Louisville. Apa palinkwisa abanyāmbāla abamanyisīgwe. O, mūmo abapyoto bala bakūbīle ukukilania kula!

357 Kangi apa yo kapitao nkulumba ikwisa apa, ugwa fiyabo fyo moto ifi, bikuyoba, “Onelela utwisa utunini pamwanya *apa*. Onelele utwisi utunini pāsi *apa*.” Abanyāmbāla abasitakumanyisīgwa.

358 Nkundwe, akabalilo kāko i ngino yālimīle, ngimba ywani ali ntu gwa mafyūkīlo? U kapitao. Akabalilo kāko amafyūkīlo gābūkīle mmwanya, umwene ābukīle na gēne. Akabalilo kāko umwene ātikīle idirisha, umwene akāli akafikīle ku dirisha tāsi. Umwene alinkupimba indwanga yāke nukuyisopela iyene ukukinda mwi dirisha, kangī alinkuti, “Umweisa, balumiana.” Kangi u moto gwāsīmīle, mu maminiti manandi. U kapitao!

359 Umwene akaya kapitao, ikuyoba, “Onelele utwisa tunini *apa*. Gela akayabo kanini *apa*.”

360 Lōli, “Umweisa, balumiana!” Amen. Umwene alongolīle injila. Umwene atunāngisyā uswe mūmo ikyene kikubombīgwa.

361 Une ndinkwinogona, “Ikiyabo kila ikya moto ikimanyisīgwe-kanunu, abēne bāsīmīsyē u moto gula mu maminiti manandi.” Fiki? Abēne bāli na kapitao pala uyu āmenye iki umwene āyāga pakubōmba.

362 Nkundwe, yoba isya bōsa ubufundakyala bwāko ugwe kulonda ukuyoba. Ifipanga-fipāgūke fyinu ifitendekīgwe-nabandu, ifibugutila fyinu: Angalaga ni fyene.

Une ndinagwe Kapitao Nkulumba uyu āmbūlile une akabōmbélo ka ikyene.

Mukuyoba, “Ena, linga une mbagile ukunūngisya ikyene, ukwipilika ikyene.” O, butoyofu!

³⁶³ *Apa* yo njila iyi u Kapitao Nkulumba āyobīle ikyene kikubombígwa, mwa Luka unto gwa 4. Une ngaya na kabalilo ukubala ikyene. Bala ikyene, mwibene. Umma ndaga. Luka untu gwa 4, andaga pa linandi lya 1.

³⁶⁴ Umwene akāyobilémo siku, “Lilino Une ngubabūla umwe. Umwe mubuke ukukilania *apa* kangi umwe pangania ikipanganio ikikulumba. Umwe ega aba presibeteri, na badiakoni, kangi, pamo ega aba kardino, na mabishopu, kangi umwe muye na *iki*.” Umwene akayobāmo siku ikyo.

³⁶⁵ Akabalilo kāko Sētāno alyāgene nu Mwēne, umwene alinkuti, “Lilino Ugwe uli ni njala. Sanusya amabwe aga ukuya nkati.”

Umwene alinkuti, “Ikyene kisimbigwe . . .”

³⁶⁶ Umwene alinkuti, “Pamwanya apa, uswe tukukwēgāga Ugwe pamwanya apa nukunāngisya Ugwe ikindukimo.”

“Loli ikyene kisimbigwe . . .”

“Une ngubomba *iki*, linga Ugwe kubomba ikyene.”

“Ikyene kisimbigwe . . .”

³⁶⁷ Umo mo mūmo u Kapitao Umwalafyale āyobile ikyene kyābombelígwe. Ngimba ikyene kikubōmbígwa bulebule, kalumbu? “Ikyene kisimbígwe, ‘Linga abene bikwāla amaboko pa babīne, abene bisakubumbulukāga.’” “Ikyene kisimbígwe, ‘Mu Ngamu Yāngu abene bisakusatisyaga abōhési.’” Ameni. Ngimba ikyene kyo fiki? “Ikyene kisimbígwe!” Ubo bo bulagili bwa Kapitao. “Ilyene lisimbígwe, ‘Aligwesa uyu ikupilika a Masyu Gangu kangi nukummwitika Umwene uyu ālindumile Une, ali nu Bumi bwa Bwilanabwila.’ Ikyene kisimbigwe! Ikyene kisimbigwe! Ikyene kisimbigwe!” Ubo bo—ubo bo bulagili. Uyo yo nsikali. Iyo yo njila. Ikyo kyo kipufulilo uswe tukufyusya mmwanya.

³⁶⁸ Ngimba umwene ābombīle fiki? Umwene asegefile kula, kwa Goliati. Umwene ālīnnangisye i . . . Ngimba u Davidi ānangisye bulebule abābwīte mūmo ikyene kyābombelígwāga? Ngimba u Davidi ānāngisye bulebule Israeli mūmo ikyene kyābombelígwāga? *Davidi* kikusanusya “nganigwa, mpoki.” Muketile? Ngimba Davidi ābōmbīle bulebule ikyene? Umwene alinkuti, “Iyi yo njila iyi ikyene kikubombelígwa. Sūbīla mu Lisyu lya Ntwa.”

³⁶⁹ Kangi Goliati alinkusōka panja pala, alinkuti, “Umwe mumenye fiki? Une ngukupimbaga ugwe kubumalikisyo bwa ngwebo iyi, kangi une ngukulyesyaga ugwe ku njuni.”

³⁷⁰ Umwene ātile, “Ugwe kwagana na une ukuya kibugutila. Ugwe kwagana na une ngati gwasayansi gwalilino. Ugwe kwagana na une nu lūbo lwāko ulutale ulunywamu ulwamafiti-kalongo-na-mana. Ugwe kwagana nu un ni kitili kya kikuba, ni kiyabo kya ngulu iki une ngābagile nukunyamula ukufuma pakipālo. Ugwe kwagana na une ngati gwābwite umanyisigwa. Ugwe kwagana na une nu Ph.D., na L.L.D., na babili-L.D. Ugwe kwagana na une ni findu fyosa ifi. Lōli une ngwisa mu Ngamu ya Ntwa Kyāla gwa Israeli, kangi umwisyugu une ngutumulaga untu gwāko ukufuma mfibega fyāko.” Amen. Akangolo akanini kanandi kakwisa panja pala ukulwana ni līndu, lōli umwene āmenye pāpo umwene ālīmīle.

Israeli, itolo bikutetema kunyuma kula, “O, kīnītu kanini akapelakisa.”

Goliati alinkuti, “Une ngubanāngisyāga umwe uyu une ngubōmbaga.” Kangi apa umwene ikwisa.

³⁷¹ Umwene āli nu l-w-ī-t-í-k-o, muketile, m-w-a Y-e-s-o, amabwe mahano, isangalabwe sihano. Ulusangalabwe lumolwene ulunini nkati mula, ukwandako itolo ni kyene. Ukusyungutisya ikyene ukusyungutila bo lula, Mbepo Mwikemo alinkukōla ilibwe lila, kangi ukusōkāpo ilyene lilinkubūka. Goliati alinkubūka pa kipālo. Umo mo mūmo ikyene kikubombelígwa.

³⁷² Iyo yo njila iyi Yeso āyobīle, isi Umwene āyobīle. “Lilino, linga umwe bakundwe mwe mukusōka panja pa ngunda, linga umwe mukulonda ukumanya akaponjolélo ka misyētáno igi, une ngukunāngisyāga mūmo ikyene kikubombelígwa.”

³⁷³ Sētáno alinkuti, “Une ngwaganaga na ugwe.” Goliati, “Une ngukunāngisyāga iki une mbagile ukubomba. Ugwe uli ni njala. Linga Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyāla, une ngutatikanaga na Ugwe. Ugwe kuyoba Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyāla. Une ngutatikanaga na Ugwe. Linga Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyāla, sanusya isangalabwe isi ukuya nkati. Ilya; Ugwe uli ni njala. Kangi linga Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyāla, Ugwe uli na maka ukubomba ikyene.”

³⁷⁴ Umwene alinkuti, “Lōli ikyene kisīmbígwe, lilino, ‘U mundu atisakuya mūmi nu nkati gwene mma.’” O, iyo yo njila u Kapitao Nkulumba ābōmbīle ikyene.

Alīmmwegīle Umwene pamwanya pa pamwanya pa kusulo kwa tempeli. Umwene alinkuti, “Linga ugwe kwitāga pāsi,” alinkuti, “Ugwe umenye ikyene kyōpe kisīmbígwe. . .”

³⁷⁵ Umwene alinkuti, “Ena.” Alinkuti, “Ikyene kisīmbígwe, kangi, ‘Ugwe ulingangelaga u Ntwa gwāko Kyāla.’” Muketile iki Umwene ālikolīle Mwene? “U Ntwa gwāko Kyāla.” A-ha. “‘Ugwe ulingangelāga u Ntwa gwāko Kyāla,’ ikyene kisīmbígwe, kangi, bo lula.” Muketile? O, mwe!

376 Ngimba Umwene ābombīle fiki? Umwene āponjwile umwene, ni Lisyu lya Kyāla. Ubukomu bwa mōhēsi ko kwēga ugwe ukwīlāmwa i Lisyu lya Kyāla. Kangi u Kapitao Nkulumba alinkuti, “Ega i Lisyu lya Kyāla nukulibōmba Ilyene. Mu Ngamu Yāngu abēne bisakukagilaga panja imisyētāno.”

377 O, Sētāno, u kapitao nkulumba gwābo, o, ena, umwe mumenye, fimo mwa fipanga-fipāgūke ifi fikugela ukukwega ugwe ukwitika umwene ali ni kyūga ikyapatatu, umwe mumenye, kangi unswigala untapukano, ni findu fyōsa fila. Komma umwe ukwitika ikylene. Umwene akaya lula mma. Umma, nkulumba, nkundwe. Umwene yo ntenenefu. Komma umwe ukwitika umwene alinakyo ikyo. Abēne bikubomba ikyo itolo ukubatetemesa umwe. Uyo akaya yo mōhēsi. U mōhēsi akaya ni kyūga, nu kwanda itolo; une ngwīlāmwa ikylene fiyo. Umwene itolo yo mbepo. U mōhēsi yo mbepo. Umwene akaya nafyo ifyūga ni findu, ngati umwe mukugela ukumbonekesya umwene. Umma, umma.

378 Lōli, umwene yo gwamahala. Nkundwe, umwene yo naloliloli nnyāmbāla gwamahala, amanyile ukufikapo, bwila umwene abōmbīle, mu mahala gankīsu. O, ena. Umwene yo mmogi. Ukupangania abābwīte bāke na mahala gānkīsu, mpaka, nkundwe, komma ugwe ukugela uku—ukugela ukuyoba amasyu gāko. Ugwe kinunupo umanye iki ugwe kuyobelapo bo ugwe kwagana na yumo gwa bamiana aba, bikuyoba, “Amasiku ga fiswīgo likindīle.” Umma, umwene akaya nakyo—umwene akaya nakyo ikyūga ikitapuke. Umwene yo, o, umwene yo—umwene yo—umwene yo afumīle kulakula ku sukuya yabwīpūti. Umwene yo mpuputīgwe, nkundwe. Une ngusanusya, umwene nkomu, Ph.D., L.L.D., Q.U.S.T., kangi fyosa ifingi ifya ikylene. Muketile? Fyosa nkati mula, umwene itolo yo nkomu mūmo umwene abagīle ukuya. Gwamahala, naloliloi, umwene yo liyoka, ummānya ukwīfisa ukukinda fyosa fya bene. Inywili sitelemuligwe pāsi, nkundwe, kangi, une ngusanusya, āfwēle, kangi komma ulukinya mu lijasi. Mwīfyūsi, itolo ukuya gwamahala kangi nkomu mūmo umwene abagīle ukuyīla. Uko ko kutalusya.

379 Komma ugwe ukusunga nu mwene pene pāpo ugwe umenye iki ugwe kuyobelapo. Uko kutalusya. O, lōli uswe tumenye isyāke—isyāke injila syaiyolo. Uswe tumenye iki umwene ikugela ukubomba: ukutwega uswe ukwīlāmwa i Lisyu lya Kyāla.

380 Kangi umwene akaya nafyo ifyūga ifyapabutatu. Umma, umma, umma. Lilino, uswe tukusyagania ukuti linga umwene akaya ni fyūga ifyāpabutatu, polelo umwene abagīle ukuya kindukimo ikingi. Umwene yo mwīfyūsi. Umwene yo mahala, amanyīle, ipangenie. Nkundwe, umwene ali na bābwīte bāke ulo.

³⁸¹ Kéta, akabalilo kamo, kula ku Switzerland. Une itolo ngutoligwa ukubwaga ubuyo ubwakwimilapo, bakamu. Kilipo i—i...Kula mu Switzerland, kula kukwisa abābwīte ba kiGerma aba, ukuku-...na bahesya bikwingila nkati. Fiki, ikyene kyabonekaga ngati kibumba kya ngelwa; unnyāmbala aligwesa amanyisigwe, ingwebo yiliyosa yitugesye panja bo *ulu*, amafiti lwele pamo kalongo nkyeni. Kangi abene bikusegelela ku bapelakisa aba kiSwiss abanini pamwanya pala, ngimba abēne bāyaga na fiki? Abene bakōlile mmaboko a—a mabupanga ukufuma ku fisengelo, ingili na mabwe, kangi pala abene bālimīle. Abēne bābasyungutile abene mosa. Palapala ukukilania pa kām̄ba kālī kāya kābo. Apa aba kiSwiss abābwīte balinkubūka panja ukwagana na bēne. Abēne bakābombīle nakimo ku bēne. Abene itolo bālingīle nkati nukwega ikīsu kyābo.

³⁸² Ngimba fiki nkīsu iki umwanike uyu abōmbīle, itolo mwanike? Sētāno, ikyo kyo iki umwene ali, ābāgīle ukwega u būmu bwāke linga umwene ābāgīle. Naloliloli. Pala umwene ali; kakālī kabalilo mma. Muketile?

³⁸³ Aba kiSwiss bakābōmbīle kalikosa. Abēne bālī bāndu banunu. Abēne bāgelāga ukuponesya utwāya twābo, lōli abēne bālimīle panja pala ukuponenesa. Bo kakindilepo akabalilo, ālipo yumo ni ngamu ya Arnold von Winkeiried. Apa balinkwisa abābwīte aba. Abēne bāsyungutilīgwe mosa. Balinkuti, “Ngimba uswe tubagīle ukubomba fiki?”

³⁸⁴ Kulikosa, itolo inyanja sya banyāmbāla, abamanyisīgwe-kanunu. Iyo yo n̄jila Sētāno ikubombela ikyene. Abamanyisīgwe-kanunu, ingwebo syāke sikusosola palapala panja, u nnyambala aligwesa mu likato: kimo, fibili; kimo, fibili; itolo ukukwābilamo nkati pa kalundilo akanini aka. Itolo— itolo ukumilisa ukwenda, ikyo kyene abene bafimbilisigwaga ukubomba, na itolo ukupimba abēne, aligwesa gwa bene, pa nyibo sila. Ingwēbo ukubuka itolo ukulasa abēne. Kila āngālī kimalīle ababwīte ba kiSwiss. Kila āngālī kimalisisye. Palapala pa kām̄ba twālī twāya twābo na baganigwa bābo. Abakīkūlu bābo āngālī bonāngīgwe nukugonigwa, kangi abānabalindwana bābo, kangi abāna bābo ukugōgīgwa, kangi utwāya twābo ukōkīgwa, kangi kilikyosa, ifyakulya ukwegigwa, ing’ombe nu findu, fikindile. Pala abene bālīpo.

³⁸⁵ Ngimba fiki fyābonike? Ulukasyo lulunkutika yumo ugwa ngamu Arnold von Winkelried. Umwene alinkuyoba, “Banyāmbāla ba Switzerland, ilisiku ili une ngufwīla Switzerland.” Ameni. “Ilisiku ili une ngufwīla Switzerland.”

Abēne balinkuti, “Ngimba ugwe kubombaga fiki?”

³⁸⁶ Umwene alinkuti, “Umwe itolo ngongesya une nukulwa na kyosa iki umwe muli nakyo.” Umwene ālimīle pamwanya pala; alinkusōpa ingwebo yake, akangīli akanini umwene āli

nako nkiboko kyāke, bo *ulo*. Kangi alinkukúta panja, na maboko gāke mmwanya, bo *ulo*, nukubopela kula, ukuywega, “Pela injila ku bwābuke!” Ukubōpa nubukafu mūmo umwene ābagīle ukubūka, kulakula ku bābwīte. Kangi, bo umwene abōmbīle, umwene alinkupoka ingwebo yiliyosa iyi umwene ābagīle, nukusisōpa isyene mulamula nkipāmbāga kyāke bo *ulo*, nukufwa.

³⁸⁷ Umwene ābabūlile abēne, bo umwene akāli ukusōkāpo. Alinkuti, “Kalipo akāya kanini pisilya, u nkasi nu twanike utunini utu une ngutuleka, akāya akanini aka une mfumile pakūla itolo.” Kangi alinkuti, “Une—une mbaganīle abēne, lōli, umwisyugu, une ngufwila Switzerland. Umwene ikupa ikyangu. . .” Umwene alinkuti, “Une ngupa u būmi bwāngu ukuponesya i kīsu.” Kangi yula āli mponjoli. Abene bakayamo siku nu bwīte ukufuma pala. Kila, kila kyāmalisisye ubwēne.

³⁸⁸ Ikyene kilinkusanusya injila ya bābwīte bala, nu buponjoli bula ubu bwabonesigwa lula, mpaka pala pakalipo. . .Aba—abābwīte bafuluganikene. Aba kiSwiss balinkubungulusya amabwe pa bēne, nukubabōpésya abēne panja pa kīsu; kangi bukayamo siku ukufuma kula. Kila kili bamia ba finyinja ifi fikindile. Muketile? Fiki? Yila yāli mbombo ingulumba.

³⁸⁹ Lōli, o, nkundwe, ilisiku limo, bo ukusitakumanya, inyiho, ukwīlāmwa, ubufuluganiko, nu lutende, fyabasyungutile abāndu ba Kyāla mu nguto, alipo Yumo ikukolégigwa Yeso Kristi: “Ilisiku ili une ngufwila abāndu.” Uko ko kotalusya.

³⁹⁰ Ngimba umwene āyobīle fiki ku bābwīte aba? “Ngongesya une nukulwa na kilikyosa iki umwene muli nakyo. Linga umwe muli ni kibūndya, lwaga ni kibundya. Komma ukutila. Ugwe uli ni kipiki, lwāga ni kipiki. Ugwe uli ni libwe, lwaga ni libwe, kilikyosa umwe mulinakyo.”

³⁹¹ Ikyo kyo iki Kapitao Nkulumba gwītu ikuyoba umwisyugu. “Une nālyēgīle i Lisyu lya Kyāla, nukumponjola u mōhési na maka gāke.” Umwene ālimumulyene umwene ukuya milisi, ameni, ni Lisyu lya Kyāla. Lilino, kilikyosa iki ugwe ulinakyo, linga ugwe itolo ulinalyo i Lisyu limolyene, “U Nwa gwāko Kyala uyu ikukubumbulusya ugwe,” ntumulania umwene. Kongēsya. Ameni. Kongēsya u Kapitao gwītu. Ena, nkulumba. Umwene alinkuntumulania umwene mōsa.

³⁹² Sētāno, nifyake ifinywamu, ifimogi ifitakangala, kangi bumogi ubwingipo, na filifyosa, fyosa ukuya-fya-mwisyugu. Bakaya nakio ikyakubomba na uswe. Uko ko kotalusya. Umwene akāli yo nkomu ukukinda-fyosa ifinyamana ifya mu ngunda. Ena, nkulumba. Yeso āyobile ukuti abana ba kisu iki bāli bakomu ukukinda abāna ba Kitangalala kya Kyala.

³⁹³ Lilino, ukulwana kubili ukukulumba uku. Uswe tukubukaga. . .Une ngufimbilisigwaga. . .ukwīgāla. Ukulwana ukukulumba kubili uku kukwisa palikimo lululu ulu. Lululu ulu

yo sala pāpo u bubine ni findu butikile ikisu, mpaka isayansi ya mikota bafuluganike, kangi kilikyosa kifuluganike. Kikayapo nakimo, kangi—kangi uswe itolo tuku...Kangi abābwite, abābwite banini ba Kyāla, bikusyungutiligwa mu nguto na filifyōsa. Nkundwe, akēne ko kabalili ka Arnold von Winkelried uyungi. Akēne ko kabalilo, akabalilo ka nnyāmbāla gwa Kyāla uyungi ukwīma pānja. Akēne ko kabalilo ka Eliya ukuboneka. Akēne ko kabalilo ka kindukimo ukuboneka pa buyo.

³⁹⁴ Bābwite ba Kyāla, igala ilinogono lyinu. Komma ukwīma pa kabalilo, ukwinogona isya kalikosa u mōhēsi alinakyo ukupa ugwe ukwisila mu fyākwipilikisya fyāko. Lōli kumbukilaga, i Lisyu lya Kyāla likabagila ukutoligwa.

³⁹⁵ Ababwite babili abakulumba aba! Bo undugu ikwingila bo mogesyo, mūmo umwene ikwisila umwisyugu, ngimba Kyāla āyobīle fiki Umwene ikubombaga? “U Mbepo gwa Kyāla isakufyusya ubupime ukulwana ni kyene.” Ngimba ugwe gwe yumo gwa bēne? Ena, nkulumba.

³⁹⁶ Uswe tumanyisigwe mwa Yākōbo 4:7, une ngaya na kabalilo ukubala ilyene, Yākōbo 4:7, uku, “Mpingaga u mōhēsi, kangi,” umwene atisakusōkangāpo itolo, lōli, “umwene isakubopa.” “Mpingaga u mōhēsi.” Ngimba ugwe kumpingaga bulebule u mōhēsi? Mulamula u Kapitao Nkulumba ātubūlile uswe ukubombela ikyene. Ega i Lisyu lya Kyāla. Iyo yo njila ya kumpinga u mōhēsi, ko kwisila mu Lisyu lya Kyāla. U Kapitao Nkulumba ātubūlile uswe itolo mūmo ikyene kyabōmbeligiwaga. Umma ndaga.

³⁹⁷ Lilino, pa kwigala, une ngulonda ukuyoba iki. U mōhēsi ugwaiyolo yula, lilino, umwe mwikwīnogōna umwene akayanisōni. Umwe mukwīnogōna umwene isakusiganilāga umwanike? Umwene isakusiganilāga kalikosa. Umwene ālīnsiganīle Yeso Kristi. Umwene isile ku Mwene, nu busiganilo butata ubwabukindu. Ngimba umwe mwāmenye ikyo? Sētāno akāsiganīle itolo kamokene mma. Umwene isakukusiganīla ugwe nu mbungo polelo apa umwene isakugomokela nukukusiganīla ugwe, ukukubūla ugwe, “Amasiku ga fiswigo gakindīle. Ugwe ukābumbulwike mma. Kikayako nakimo ku Kyēne.” Ugwe umenye uko ko kutalusya?

³⁹⁸ Umwene alīnsiganīle Yeso katatu kōsa. Ukusiganīla kwakindu kutatu, umwene ābopīle mula pa Yeso, nu busitakwitika mu Lisyu lya Kyāla. Yeso āli Lisyu. Naloli, umwene akālītike ikyene. “Linga Ugwe gwe...Linga Ugwe gwe...” Apa umwene ikwisa, ukusiganīla ukwākindu, bo utabalilo tumo undugu umwisyugu. Apa abēne bikwisa, bikuti, “Linga Ugwe gwe Mwanundumiana gwa Kyāla, nāngīsyā une ikiswigo. Unko une ngēte ikyene kikubōmbigwa.” Nkundwe, ukusiganiligwa ukwakindu kutata umwene āpululukile mula, “Linga Ugwe...Linga Ugwe gwe...”

³⁹⁹ Lilino, ngimba Yeso ābōmbīle fiki? Yeso āli Lisyu lya Kyāla. Umwene āli Lisyu lya Kyāla. Umwene āsiganīle i Lisyu. Lwīmiko! Une—une itolo ngufika. . . itolo ngwipilika kanunu, ukulumbilila lilino, bwanaloli-ndumbula une ndi. Uko ko kotalusya. Yeso yo Lisyu. “Ku bwandilo kwāli Lisyu, kangī i Lisyu lyāli na Kyāla, kangī i Lisyu lyāli Kyāla. Kangī i Lisyu lilinkwītūgāsya, ukwipela mbili, nukwītūgāsya. . .” Yeso āli Lisyu. Ngimba Umwene ābōmbīle fiki? Umwene ālintumulyene umwene ntulisi. O, mwe! Une ngulekaga. Ngimba Yeso ābombīle fiki? Umwene āli Lisyu. Popāpo, ni Lisyu, Umwene atumwīle Sētāno pa busīganīlo bwāke ubwakīndu. Umwene āpululwīke nkati mula ngati kibugutila kya basikali-bakasusya, pamo ikindukimo ikingi bo ikyo, ukupuluka nkati pa Yeso, i Lisyu, bo ulo. Kangī Yeso alinkwega i Lisyu lila, nukundāsulānia umwene ntupātu. Haleluya! Naloli, ukunkekania umwene ntupātu, unkumponjola umwene ni Lisyu.

⁴⁰⁰ Keta ulusīganīlo lwāke? Kētésya, pilikisya kifuki, uku kwigala. Ukusīganīla kwāke ko fiki? Ukwīlāmwa i Lisyu lya Kyāla, uko ko kusīganīla kwāke. Pala, mubagile umwene ukukēta ubwīte ubukulumba ubu bwalwīgwēmo siku? Galipo amaka mabili gene: Sētāno na Kyāla. Kangī kyo kilwīlo kiliku ikya Sētāno iki kikulwana na ugwe? Kyo kugela ukukutwala ugwe kukwīlamwa i Kilwīlo kyāko. Umwene ikukunyaka ugwe ifilwīlo. Unko uswe—unko uswe tupilikisye naloliloli kimyemye lilino. Pilikisya. Linga umwene abāgīle ukukutwala ugwe kukwīlāmwa i Kilwīlo kyāko kifwene, linga umwene abāgīle ukukutwala ugwe kukwīlāmwa i Kilwīlo kyāko kikaya kyāmaka ukufwana mma, umwene akunyakile ugwe ifilwīlo.

⁴⁰¹ O, Nkundwe Neville, une ngusubila uswe siku tutisakwitikamo siku ikyo.

⁴⁰² Kēta, umwene akunyakīle ugwe ifilwīlo bo umwene ikukutwāla ugwe kukwīlāmwa i Kilwīlo kyāko. Bo ugwe kukilambalika Ikyo pāsī, ikyo kikumalisye ubwīte bwāko, ugwe umalike. Kōla i Kilwīlo, komma ukukilambalika Ikyene pāsī. Uswe tukukēta ukwīlāmwa kwāke. Unko. . .

Ikindu kimokyene kangī une ngulonda ukuyoba lilino, mu miniti yimo.

⁴⁰³ Russia. Une ngulonda ukuyoba iki kubunogelo bwa ababāli mu sikali, na bosa bo abo, apa, na umwe bafundigwa ba i Bāngéli. Ngimba fyo fiki umwe mukutumigwa nukuywega isya Russia? Huu! Umwe mutikumbilikamo une ngubabūla umwe ukuyenga ungulu ya fipufulo, bule umwe? Fyo fiku umwe mukwilumbusya isya Russia? Russia akaya nakimo mma. Abene batisakuponjola nu bwīte nabumo mma. Abene batikuya pakuponjola ni kīsu nakimo. Ikikomyunisti kikaya pakuponjola ni kīsu nakimo. Kitamisye fiki na bāndu? Ngimba i Lisyu lya Kyāla libagīle ukutolīgwa?

404 Pilikisya, iki pa tepi lilino, ku kīsu kyapāsi, une nguyoba, pamo kulikosa ama tepi aga gikubukaga. Kangi kwa umwe bāndu apa, kisitakupasya kilikyosa iki kikuboneka kwa une, umwe itika iki.

405 Russia, ikikomyunisti, kitikupōnjola nakimo. I Lisyu lya Kyāla likabagīla ukutoligwa. IkiRoma kikipōnjolaga i kīsu.

406 Unko uswe twēge imboniboni ya Danieli. Ilyo lyo Lisyu lya Kyāla. “Ugwe, O Danieli...” “Ugwe, O Mwalafyāle Nebukadnezara, ugu go ntu gwa golidi,” Babuloni. “Ikitangalala ikingi kisakukutolaga ugwe, ikyo kyo siliva,” muketile, iki kyāli Medes-o-Persia. Ikingi kimo kyāli Greece, Alexander u Nkulumba. Ikikōnge, kikwisa mula, Roma. Kangi kakālipo kāyobígwe ukufwana ni kikomyunisti. Roma āponjwīle ikīsu kyosa.

407 Yeso Kristi āpāpígwe nkitangalala kya Roma, nukufwīmígwa, akabalilo Kāke akakwanda ukwisa apa, ni kitangala kya Roma. Kangi pa Kuboneka Kwāke kwakibīli, ukwisa lilino, i Ndumi Yāke ikufwīmígwa ni kipanga-kipāgūke kya Roma, iki kyo māma gwa bosa ba bala. Kangi akabalilo kāko Umwene ikugomokela, Umwene isakugomokela ukupyūta ikitangala ikya Roma kila, iki aba kiYuda akabalilo kōsa bāmulondesyaga Umwene ukwisa nukupyūta i kitangalala kya Roma.

408 Ikilingo kya kiKatolika ni fipanga-fipāgūke fyōsa nkīsu, lululu ulu fikwisa palikimo ukuya bo kipanganio, ukwibungania kya fipanga ikwipanganio fyēne palikimo. Ikyene kikaya Russia. Ikyene yo Roma. ISI SYO IKUTI U NTWA. Ena. Nangisya une i Lisimbo pāpo ikikomyunisti, pamo kalikosa akangi kulubafu lwa Roma, kisakulagila.

409 Ngimba Medes-o-Persia ātolīle Nebukadnezara? Naloliloli. Ngimba Greece ātolīle abēne? Ena. Ngimba Roma āpokīle bala, ukufuma pala? Ngimba ikyene kyabongotwike ukuya maka malongo ga Ottoman bo itolo uswe tulinafyo lilino?

410 Ngimba *Eisenhower*, iki kikusanusya “kisulu,” *Khrushchev* kikusanusya “umfu,” ngimba abene bali nulukomano lwābo papapa apa? Kangi *Khrushchev* alinkufūla ikilato kyāke, [Nkundwe Branham ikukung’usya pa kigemo—Nsimbi.] ukukupela ikyene kiyeye pabwelu, ikindu ikigukano, ukukoma pa mesa, bo *lula*, ukunāngisya abāndu. [Nkundwe Branham ikukung’usya pa kigemo.]

411 Ena, ngimba kitamisye fiki na bāndu umwisyugu? Ngimba u lwītiko lubūkīle kugu? Fiki, ngimba umwe mutikwitika i Lisyu lya Kyāla bo Bwanalōli? Kangi ikindu kila kikaya nkati *Muno* mma. Ngimba kitamisye fiki na balumbilili umwisyugu? “Ikikomyunisti!” Undumbilili aligwesa ali panja apa ukugela ukulwa ikikomyunisti. Ikikomyunisti, nakimo!

412 I kindu, u mōhési ikuluka icyene palapala pāsi pa mbulo syīnu, kangī mutikumanya icyene; icyene kyo kiRoma, ubupāgūke. Kangī Roma yo māma gwa fipanga-fipāgūke. I Bāngéli lyāyobīle, “Umwene āli ndongwe, kangī abānabalindwana bāke bāli bamalaya,” ukulwana na Kyāla, ukulwana ni Lisyu Lyāke.

413 Basikali, pimbila mmwanya i Lisyu. Bāndūmi ba kisa, itugasya ni Lisyu lila. Une ngumalikaga ilisiku limo, lōli i Lisyu ili likabagila ukumalika. Kangī umwe bānde bakekepo, linga icyene kitikuboneka mu ngulilo yangu, umwe mwisakubona. Apo po kilipo i kindu.

414 Ngimba umwe mupilike i nongwa ulubunju ulu? Nka. Kennedy ikubūka, kukwagana na pāpa, kangī iki pāpa āyobīle? Muketile, fyōsa ifipūtilo fya nkisu! O! Ena, lumu uswe tukwegaga ukōngelelāpo panini isya ikyo, Pandungu unkōnge.

415 Muketile, komma ukupasya isya Russia. Russia ko kapātu kanini pa kiloboko. Komma ukupāsya isya kikomyunisti. Umwe kētēsya i kiRoma akabalilo kāko icyene kikwibungania ni fipanga. Kikayapo nakimo kisimbige mu Lisimbo isya kikomyunisti ukulagila ikīsu.

416 Kangī une ngubūka ukwisila mu Lisyu, kisita kupasya iki kalikosa akangī kakubūka. Ilyene lyo Lisyu une ngwitika. Ikyene kyo kiRoma iki kikwēga i kīsu. Kangī i kiRoma yo māma gwa fipanganio. Kikālīmo siku ikipangānio mpaka Roma, kangī kilikyosa kya ifyene kifumila ku kyēne. Kangī i Bāngéli lyāyobīle lūlo, “Umwene āli māma gwa bāmālāya.” Une nābagile ukwitugasya sinda gwa lisiku pa kyene, kangī, lōli une kifwene itolo ukuti une ngindililége.

417 Akabalilo kāko undugu ikutusīganīla uswe, polelo, “O, une ngubabūla umwe, umwe mukufimbilisigwa ukwisa nukwingila ikyitu. . .” Ngimba fyo fiki ifi ugwe kubombaga, kugomokelaga kunyuma, kwiyayaga? Komma unsikali gwanaloliloli, atisa. Umma, nkulumba.

418 Ngimba uswe tukubombaga fiki polelo? I linogono, “Unko i linogono ili lyāli mwa Kristi. . .” Ngimba ikyo kyo iki i Bāngéli lyāyobīle? “I linogono ili lyāli mwa Kristi, liyege mwa umwe.” Ngimba lo luko luki ulwa linogono ulu Umwnee āli nalo? Ukwima ni Lisyu. Uko ko kotalusya. Ima ni Lisyu, i Lisyu lya Tāta, kangī ālimponjwīle u ndugu akabalilo kosa. Lilino akablilo kāko u ndudu ikusīganīla nukugela ukuyoba ugwe kufimbilisigwa ukubomba *iki* kangī ukubomba *kila*, ngimba fyo fiki ugwe kuyaga pakubomba? Ima ni Lisyu. Uko ko kotalusya.

419 Ngimba fyo fiki ugwe kulonda ukubomba polelo? Ega i Lisyu. Ngimba i Lisyu lyo fiki? I Bāngéli lyāyobīle apa. Uswe itolo tubalīle ilyene. Kabuno u Mbepo, kangī gwa Kyāla, lyo Lisyu. Muketile? Keta kuno. “Kangī ega ikitili kya bupoki, kangī u Lūbo, u Lūbo lwa Mbepo.” U Lūbo lwa Mbepo! Fiki? U Mbepo

uyu ikwisa mula ukwisila mu línogóno nukwíngíla mwa ugwe, kangí u Lúbo lwa Mbepo yula yo Lisyu lya Kyála.

⁴²⁰ Ngimba fyo fiki ifi u Mbepo yula ikulwana nafyo? Ngimba fyo fiki ifi u Mbepo Mwikemo ukulwana nafyo? Imbilikisyo? Ukwípilika? ILisyu; ndumbula! Whuu! Lwímíko! Ngimba fyo fiki ifi Ikyene kikulwana nakyo? Ukwípilika? Lisyu! Lisyu! Unko uswe tuyobe ikyene, Lisyu! Lisyu! Lisyu lya Kyála lyo iki u Mbepo ikulwilila.

⁴²¹ U Mbepo gwa Kyála ikusegelela kulakula kwa mōhési, kangí alinkuti, “Ukwene kusímbigwe!” Ameni! “Ukwene kusímbigwe!” Kangi u mōhési ikwepukapo.

⁴²² Ngimba fyo fiki uswe tukubomba? Ega u Lúbo, ulu lo Lisyu lya Kyála, kwaba Ulwene ni (fiki?) ikiboko kya lwítíko, ikiboko ikyamaka ikya lwítíko, u Lúbo ulwembe-kubili. I Bāngéli lyāyobíle, mwa Hiburi 4, “Ulwene lo—Ulwene lo Lúbo lwalwembe-kubili,” lukukéka posa ukwisa nu kubúka.

⁴²³ Nkundwe, ngimba fyo fiki umwene ikubomba? Ega i Lisyu. Ega u Mbepo, unko u Mbepo íse mu ndumbula yáko. Igúla mosa i línogono lyáko, yōba, “Lisyu Lyáko lyo lyābwanaloli.” Lilino, ugwe bomba iki, kalumbu. “Lisyu Lyáko lyo lyābwanaloli.”

⁴²⁴ “Ntwa, une ndikuyaga pakupilika ku iki une ngwípilíka, iki aligwesa, nimwene nguyoba. Une ngwíma, une ngupúta panja yiliyosa iya njila syāngu, fyosa ifi fuluganiko, nu nyílamwe, nukusita kwitika ifi une njílémó nafyo siku. Ukwípilíka kulikosa une njílémó nako siku, ububine bōsa njílémó nabo siku, kilikyosa ikingi une njílémó nakyo siku, une ngupúta fyosa ifyene panja. Une ngukilania fyōsa fila. Une ngwísa itolo nukutalula ku mbepo yangu. O Ntwa, isaga pási. Ugwe gwāyobíle Ugwe gwalimbelíle une mwābuke gwalwího ntuli.”

“Ugwe gwe, Mwanundumiana Gwangu.”

⁴²⁵ “Fyosa kanunu, une ngwígúla indumbula yāngu ni línogono lyāngu. Ingilaga, Ntwa Yeso.”

⁴²⁶ Kangi kamataga u Lwítíko, u Lúbo lula ulwa Mbepo, ISI SYO IKUTI U NTWA. Ywega, “Haleluya!” Ameni. Polelo kekaniaga undugu aligwesa nkyeni myako. Ameni. Pala ikyene kili. Kekaniaga u ndugu aligwesa. Linga i—i mbepo iyaiyolo iyamisya yikukupela ugwe ukwípilíka fyōsa...Tumula ikindu kila, ni Lisyu lya Kyála.

Lōli a maka gítu, go, “Ubwíkyéle bwa Ntwa go maka gangu.”

⁴²⁷ “Sókápo ukufuma kwa une.” Ntike! Ugwe nkeke umwene ni Lisyu. Kali ikyene kiyeye kisyétáno, kali ikyene kiyeye ndugu, kali ikyene kiyeye bubine, kali ikyene kiyeye mbungo, kilikyosa ikyene kili, ega i Lisyu lila nukukwaba Ikyene nu Lúbo. Kangi linga ugwe kutika ikyene akabalili kākwanda, ikyene kikuboneka ngati kitikwepuka, tika ikyene kangí, kangí tika ikyene kangí, kangí tika ikyene kangí. Kangí tika ikyene

mpaka ugwe utōbwīle ikibwīna ukukindilila, bo kakuku akanini kakutēndela kene panja; pamo iswanga, iki ugwe uli. Tēndēla gwimwene itolo ukukinda ikikalang'asa ikyaiyolo kila ikya bubine. Tumulaga injila yāko panja, nukuyoba, “Haleluya! Ngimba yili kugu iyingi ingōnge?” Amen. Ubo bo bwīte. Uyo yo nsikali. Uyo yo nsikali gwa kipingika. Ena, nkulumba. Tika undugu aligwesa pānja.

428 Nongwa ya fiki? Nongwa ya fiki? Uswe, twe bamanyiligwananila, bābunyafyāle Luyungu lwa Abrahamo. Akabalilo kākō Abraham ākānīle kilikyosa iki kyālwanāga ni Lisyu lya Kyāla, umwene akekēnie injila yāke mulamura ukukinda ikipingo kilikyosa iki kisaga nkyeni mmyāke. Abēne balinkuti, “Unkasigo nkangale fiyo.” Umwene itolo akekīle ikindu ukusōkāpo pa njila. U mōhēsi alinkuti, “Ugwe ukabagīla ukubomba *iki*. Ugwe ukabagīla ukubomba *kila*.” Abraham alinkukēka ikylene panja pa njila. Umwene ātikīle ku kyene, kangi ukutika ku kyene, mpaka ikylene kilinkwitumula kyēne ukukinda.

“Ngimba kugu lilino, Gwentwa?”

429 “Sāmīsyā ikitembe kyāko *apa*.” Umwene alinkufyūka nukwakuyēnga Umwene ikigemo pamwanya pala.

430 Alinkufika pamwanya pala, kangi Sētāno ikwisa, alinkuti, “Lilino, une ngukubūla ugwe, ubu bukaya buyo butalusye.”

“Une ngusyalaga papapa apa. Sōkapo ukufuma pa buyo bwāngu.” Umwene alinkuti, “Haleluya!”

431 U Loti alinkuti, “Ugwe kinunupo gwise pāsi kunokuno kuno. Uswe tuli na kabalilo akanunu pāsi apa. Uswe twesa tuli nakyo ikibugutila pāsi apa. Fiki, unkasi gwāngu yo nkulumba gwa kibugutila kya basimbi na filifyosa ifingi, nkāya. Une ngubabula umwe, umwe mubagile ukwisa kuno.”

Sarah alinkuti, “Abraham . . .”

432 “Kiba, Sarah.” Haleluya! “Ima papapa apa. Apa po apa Kyāla ālimbīkīle une. Papapa apa po apa une ngwīma.”

433 Apa po pāpo Kyāla ālimbīkīle une:

Mwesa tufy'Ingamu ya Yeso!
Unko Abandumi bagwe pasi;
Twala panja ingiya yabunyafyale,
Kangi mfwiwe Umwene Ntwa gwa bosa.

Pa Kristi, Ibwe ilikafu, une ngwima;
Ifisu fyosa fyo misanga yakwibila,
Ifisu fyosa fyo misanga yakwibila.

434 Bópe ubufwe bwene, filifyosa ifingi, fyo nsanga ugwakwībīla. Pa Kristi, Ibwe ilikafu, une ngwima.

435 “Uluyungu Ulwabunyafyale ulwa Abrahamu.” Uluyungu lwabunyafyale! Nongwa ya fiki, abābwīte abasaligwa-fiyo aba England bo bābunyafyāle bwa England, ililopa lyabunyafyāle,

kilikyosa. Kangi u Luyungu lwa Kristi ulwābunyāfyāle kyo Kipanga kiskusigwe-na-Mbepo Mwikemo, kiskusigwe na Mbepo Mwikemo. Fiki? Luyungu lwa Bunyāfyāle, mu lufingo, komma mu fyākwīpilikīsyā. Lōli, mu lufingo lwa Kyāla, abēne bikwima mu Lisyu lya Kyāla, nukukéka injila yābo ukukinda, bikuywega, “Haleluya!”

Bópe ubufwe bukwise kangi bukuyoba, “Ikyene kikwise mmwanya mmaboko ga syati yāko.”

⁴³⁶ Yoba, “Paga injila, Yorodani. Une nguloboka kwisilya.” Kēka injila yāko nkyeni ukukinda, ku Kīsu ikifingígwe. Amenī.

⁴³⁷ Ngimba fiki fikubonekaga bo ubwīte bosa bumalike? Une ngwigala lilino, naloliloli kifwene. Bo ubwīte bosa bumalike, kangi abīkēmo bikwīsa ukukúya ku Kāya, une ngulonda ukulālusya ikindukimo, ngimba fiki fyābonike?

⁴³⁸ Ngimba fiki fyābonike bo Hitler ābūkīle mu France? Fiki, abēne balinkuti ugwe gwātologwaga nukukéta imyanya, pa kabalilo, indege. Ilikato-lya-lisēkwa lya kiGerman. [Nkundwe Branham ikwegelela ilikato-lya-lisēkwa—Nsimbi.] Muketile, abene bālīmīle, bikukīsánia, bikusekela ubuponjoli.

⁴³⁹ Bo Stalini ālisīle ku Russia, ku mamailosi kunyuma kwāke, iligāli-tanki liliyosa itolo kunyuma ku liline, bafumile itolo ukupamanda Berlin mpaka kakālīpo nakamo akākusyala aka akene. Kila kyāli kyōsa. Kangi bo abēne bābūkīle, kangi aba kiGerman aba. . . Abasikala ba kiRussia bikusekela, abēne bālingīle nkati na kila, umwe mumenye, kila ikinini ikindu ikisekesye abēne bikubōmba. Une nkibwene ikyene pa kipīcha, akabalilo kamo mu London, mūmo abēne bālīsīle, ikipīcha kyanaloliloli ikya kindu kūko, iki kyābonike, bikwingila, bikusekela. O, mwe!

⁴⁴⁰ Bo uswe tupilika ukuti ubwite bwāmalike, uswe tulinkywega, uswe twakubile ifilīmbi. Bo abaponjoli bāgomokīle, uswe twalyāgéne nabo kumwanya kula. Abēne balinkuywega. Abene balinkulata. Une nāli nu ntani āli nkati mula, alinkuti, bo umwene agomwike, bosa abaiyolo. . . Abasikali abaiyolo aba bāfuléle nububībi fiyo, abēne bātologwāga ukusumuka nkitala, polelo abene itolo balinkubāngulúsyā abēne pamwanya pa sitima bo abēne bikwingila, ukukéta iki Kifwani kya Bwābūke kimile. Alinkuti, “Bala abakulumba abanyamba abanywamu bimile pala, abēne itolo bākutāga, nukugwa palapala pamwanya bo *ulo*, bo abēne bākikētīle i Kifwani kya Bwābūke.” Bāsokilemo ntwaya ku fyinjā fina, ukulwa, baswigisigwe-nu-bwīte, na filifyosa ifingi. Lōli abene bāmenye ukuti unkasi yula, kangi nyafundumbula, kangi māma, na tāta, na bāna, na fyosa ifi abēne bafigānīle, kyalī itolo kunyuma kwa Kifwani kya Bwābūke kila. Ikyene kimilaga iki abēne balwilāga. O, ifilimbi filinkupūtīgwa, kangi

New York alinkubūka mu njwego, ikyo kyo kyōsa, bo abaponjoli bābo bikwisa ukukūya ukwingila. Ikyo kisakuyaga kindu kinini.

441 Akabalilo kāmo bo Kaisale, ukufuma pa bwīte ubukulumba, umwene alinkuti, “Une ngulonda ugwābwīte gwāngu umfumuke ukwitoga nanine mu lusekelo ulukumba ulu ulwa buponjoli pamwanya pa ndugu gwītu.” Kangi aligwesa gwa bakulumba balinkupuputa imyenda gyabo nukubalisya i ngulu syābo, nu kukūya kifuki, umwe mumenye, bo lula, ukuya—ukuya basikali banaloliloli bo lula. Ukukinda akabalilo, u nnini, ugwaiyolo umwinitu ikusegelela, akekīgwe. Mwe! Umwene itolo mu luko lwa kukētēla mmwanya, kangi alinkwanda nkyene, bo ulo. Kaisale alinkuti, “Gūlīla i miniti, Gūlīla i miniti. Ugwe,” akafwala ni myenda bo u—u nkulumba, alinkuti, “isaga kuno.” Alinkuti, “Ngimba ko kugu ugwe ifyāgīle ifilonda fila?”

Umwene alinkuti, “Pānja pa ngunda gwabwīte.”

442 Alinkuti, “Fyuka apa. Ugwe gwe miana une ngulonda ukwitugasya kifuki na une.” Nongwa ya fiki? Umwene ānāngisye ukuti umwene āfumile mbwīte.

443 O Kyāla, yaga ni kisa pa mundu uyu abāgīle ukutumula ikiboko kyāke pa bwato bwakulobela iswi nukuya mfumuke. Une ngulonda ukuya mfulasigwa-kubwīte. Bo Pauli āyobīle, “Une ndinafyo mu mbili gwāngu ifing’wale fya Yeso Kristi.” Iyo yo nongwa une ngulonda ukulwa pa ngunda.

444 Ilisiku limo, akabalilo kāko u Kapitao Nkulumba gwītu isakwisa, Yūyo ātufwīkīle uswe, Yūyo ātupēle uswe ifilwīlo fya Kyāla, Mbepo Mwikemo, atupele uswe i Lisyu Lyāke ukulwila nalyo, ukwima panja pala; bo u Kapitao Nkulumba gwītu ikwingila itogīle, une ngulonda ukukanya pamwanya pa gileta nukwitoga ukubuka ku Kāya nu Mwene, bule umwe? Polelo bo une ngwēga u nkasi gwāngu gwaiyolo pa kiboko, ukelengania apa nukukētā abakundwe na bakasi bābo, kangi abāna bābo, bo uswe tukwanda ukusuluka ukukinda abaparadiso bala aba Kyāla, kangi a Bāndūmi bikwisusya mmwanya ni nyimbo, pamwanya bo lula, yoba isya lusekelo!

445 Kangi bo ubwīte bumalike, uswe twisakufwala ingīga. O, mwe! O, basikali ba kipingika, ulubunju ulu, kwāba ikiboko kila ikya lwītīko panja apa, kangi kola i Kilwīlo iki.

446 Ngimba bule ikyene, kalumbu, ugwe gwītendekisye? Kwāba i Kilwīlo kila, yoba, “Kyāla, une ndikupasya iki—iki mōhēsi ikuyobaga kwa une, ngimba aligwesa uyungi ikuyoba fiki, ulubunju ulu, Une ngwitika, une ngwitika.”

447 Mūmo une nāyobīle ilisiku limo, u nnini. . . Une ngusubila i Milungu minandi igi gikindilepo, alipo unnyambala yumo āli ni njosi. Umwene agogwīle ukuti u mōhēsi āli kandu kanini kanandi kaiyolo, kakubopela ku mwene. Umwene alinkuti, “Buu!” Kangi umwene alinkunyēla kunyuma, kangi u mōhēsi alinkuya nnywamupo. “Buu!” Kangi

umwene alinkunyela kunyuma, kangu u mōhēsi alinkuya nywamupo. Kubumalikisyo, u mōhēsi alinkuya nnywamu bo umwene āli, āyaga pakumponjola umwene. Umwene āmenye āfimbilisigwāga ukulwana nu mwene ni kindukimo, polelo umwene alinkukelengania. Umwene alinkukyāga nakimo ikyakulwana nu mwene. Umwene alinkupimba itolo i Bāngēli. Kangu u mōhesi alinkuti, “Buu!” Umwene alinkuti, “Buu!” itolo ukugomola ku mwene, kangu u mōhēsi alinkuya nninipo, kangu nnipo, kangu nninipo. Kangu, kubumalikisyo, umwene alinkuntika umwene ku bufwe ni Lisyu.

448 Ugwe gwe nsikali, bule ugwe, kalumbu? Ega i Lisyu lila nukuyoba, “Ilyene lisimbígwe.” Amen. “Une ndikuya pakufwa mma. Une nguyaga pakuya nu būmi. Une ngwitugasyaga mu kipanga iki nukuntufwa Kyala ku bununu Bwāke, na bangi ba abēne.”

449 Umwe mukwitika ikyo, bikemo? Amen.

Unko twinamisye imitu gyitu.

450 O Ntwa Kyala, Mpeli gwa kumwanya na pasi, itikisya ukuti ukwene kumanyigwēge mwisyugu ukuti Ugwe akāli gwe Kyala. Kali bo bwingi buki une ngulumbililaga, findu filinga une mbagile ukuyoba, Ntwa, i Lisyu ukufuma kwa Ugwe likumasya ikyene.

451 Ififunga ifi filambalele apa, fikwimila abandu ababine. Une ngusuma, Tāta Gwakumwanya, ukuti isayo Syāko na maka fisakutusya pa aligwesa gwa fyene, bo une ngwala amaboko gangu pa fyene. Kyāla, mu Ngamu ya Yeso Kristi, une ngusuma ukuti Ugwe kōnelēlāga ififunga ifi nu Kuyapo Kwāko ukwikemo, kabuno ikyene kyo kisimbígwe mu Lisyu. Ikyene kyo nakimo kikulwana ni Lisyu. Loli ikyene kiyobígwe mu Lisyu, ukuti, “Abene balyēgīle ukufuma ku mbili gwa Pauli, ififunga nu twenda. Imbepo inyali silinkusōka ukufuma mu bāndu, kangu abene balinkubumbulusígwa ku mbungo ingindanekindane.” Lilino, uswe tukaya Mwikemo Pauli, lōli Ugwe gwe pōpe Kyāla, kangu Ugwe gwe pōpe yulayula Mbepo Mwikemo. Une ngwāla amaboko gāngu pa tufunga utu, mu Ngamu ya Ntwa Yeso, nukusuma ukuti Ugwe usaya nukubumbulusya aligwesa gwa bene.

452 Kangu, Kyāla, kalambalele kubwa kuno nkitala, aka kalambalele apa pakabalilo, nakamo lōli kakaníke, itolo akalindwana akamogi akanini. Umwene akabagila ukuya mūmi, Ntwa. Sētāno abombíle ikibíbi ku mwene. Kangu abaganigwa abagānga aba kisu iki bagelile nubukafu, kisita kwīlamwa, ukuponesya akaníke. Abene itolo bakabagíla ukubomba ikyene. Abene bali pa bumalikisyo bwa mahala gābo. Abene bakamanya nakimo ikingi ikyakubomba. Lōli, Ntwa, une nsangalwike ukuti gulipo untu ugungí gusimbígwe. Uswe tupagile ukusanukila ku lyani ilingi, kangu mu lyani ili uswe tukukéta u Nganga

Nkulumba ikwingila. Uswe tukukōlela Umwene ku bufindisi ulubunju ulu.

⁴⁵³ Lilino, Ntwa, ngimba ikyene kikasĩmbigwa mu Lisyu Lyāko, ukuti, “Ifika ifi fisakukongaga bala aba bikwitika”? Ntwa, linga une ngaya mwitiki, mbela une ukuya yumo lilino. Linga undindwana unnini uyu akaya mwitiki, mpela umwene yumo lilino. “Ifimanyilo ifi fisakukongaga abene aba bikwitika; linga abene bikubika amaboko gabo pa babine, abene bisakubumbulukaga.” Ikyene kyōpe kisĩmbigwe, “Mu Ngamu Yangu abene bisakukagilaga panja imisyētano.” Ntwa, gala—gala go Masyu Gāko. Ilyene lyo Lyāko. Ilyene lyo Lisyu Lyāko. Kangi lilino ukuya gwambombo Gwāko. . .

⁴⁵⁴ Mūmo Ugwe gwāyōbile, “Linga pisakuyaga babili pamo batatu ba umwe mwāgéne palikimo, Une nisakuyaga pakati pinu; kangi linga ugwe kwitikisyaga, bo ukupalamasya ikindu kimo, nukusuma, ugwe kwisakwambililāga ikyene.”

⁴⁵⁵ Kyāla, u mwanike uyu lumo yo mbine ukukinda-bosa mu liyumba ili ulubunju ulu, panongwa yakuti umwene akabagila ukuya mūmi kisita Ugwe, pabutali fiyo mma, kangi umwene yo mbine ukukinda-bosa. Popāpo, uswe twesa, uswe tukwitikisania, ukuya nsikali aligwesa imile apa. Kangi mu kibugutila iki lukwima u Luyungu lwa Abraham ulwabunyāfyāle.

⁴⁵⁶ Uswe tukukūyila nkati pa Sētāno lilino. Kangi lumo kinunupo ukwitendekesya ukubūka, Sētāno, nongwa yakuti ifilwilo fyitu fikumulika, ilangi sikusulula; banyambala na bakikulu bakōlile i Nyībo, ukukūya nkyeni lilino pa ugwe, panongwa ya mwanike unnini uyu. Sōkāmo ukufuma mwa mwene, Sētano. Ndeke u mwanike yula. Ukuya bābwīte ba Kyala gwabūmi, uswe tukupika ugwe. Sōkāmo ukufuma mu mwene, mu Ngamu ya Yeso Kristi.

⁴⁵⁷ Une ngubuka ngabike amaboko gangu pa mwene. Kangi, Sētāno, ugwe upinyile u mwanike uyu, ugwe ubombile ububibi ubu. Une mmenye ukuti ugwe ukindle pa bufwanikisye nu bundu, lōli ugwe ukaya gwakufwanikisigwa nu Ntwa gwāngu, polelo une ngwīsa mu Ngamu Yāke. Sokamo mwa mwene, ugwe mbepo gwa mōhesi. Ugwe lisyētāno lya bubine, sōkāmo mwa mwanike uyu, kangi ali bukaga mwābūke, ukufuma ilisiku ili ukukindilila. Une ngufumusya iki, mu Ngamu ya Yeso Kristi.

⁴⁵⁸ Lilino, Ntwa Kyāla, Ugwe Yuyo Uyu āsyusisye abafwe nukusisimikisya ukuti Ugwe gwāli Kyāla, syūsya u nkīkulu unkeke uyu ku bukafu bwake na maka kangi, ukuti umwene isakwimaga mu liyumba ili. U mōhēsī asokilēmo ukufuma ku mwene! . . . ? . . . kuyaga ukumpela umwene ayege kanunu. Aliyaga mūmi umwene ku lwīmīko nu luyīndīko lwa Kyāla.

Ikyene—ikyene kiyobigwe, lilino unko ikyene kibombigwe.

459 Ngimba balipo abangi muno aba bikulonda ukufyusya amaboko ginu nukuti, “Une ngulonda ukwiputililigwa. Une ndi mbine. Une ngulondigwa Kyāla”? Une ngamanya kabalilo katali bule uswe tuli nako. Uswe tuli nakabalilo kākufwana ukubitikisya abandu bala ukukisānia apa. Une itolo ngwipilika naloliloli ukubatamasi/igwa ulubunju ulu lilino. Ena. Ena. Une ngulonda umwe ukusuluka pāsi apa, Billy, kangi itolo ukwega lumo ikiyabo kimo iki apa, pa lubafu *ulu* kubwa kuno, bene. Itolo unko ikiyabo iki kīse tāsi, polelo uswe tukwega ikiyabo kya kunyuma ukufuma apa, itolo ukufika pa mfwōlo *gula* pala. Polelo uswe itolo tukwegaga bala bo ulu, polelo abene batisa. . .

460 Kangi lilino une ngulonda Nkundwe Neville kangi bamo mwa bakundwe bangu balumbilili ukwima pamwanya apa kifuki na une, papap apa, ukuti umwene mubagīle ukubega abene palapala pāsi pa mfwōlo kangi. Umma ndaga. Umma ndaga. Lilino une. . .

461 Ngimba balinga ba umwe muli ni filwīlo mufwele?

462 (Kikuyaga kyakukindana lilino. Buka kukāya, yaga kanunu lilino, ya kanunu.)

463 Ameni. O, mwe! Mwesa umwe basikali, kwāba u Lūbo. Kwāba u Lūbo, basikali na kipinga, ukukūyila nkyeni, ukukūyila nkyeni.

Pa Kristi, Ibwe ilikafu, une ngwima.

Ifisu fyosa fyo misanga yakwibila.

464 Umma ndaga, isaga itolo sulukaga, itolo sulukaga pa lubafu ulu. Aligwesa mu lwīpūto lilino, bo abene bikukinda.

Mu Ngamu ya Yeso, bumbulusya u nkīkūlu uyu. Ameni.

Kwāba u Lubo lwāko lilino. Yaga papapo ku kikota kyāko, kulāta.

465 Mu Ngamu ya Yeso. . .? . . .mu Ngamu ya Yeso. . .? . . .mu Ngamu ya Yeso Kristi. . .? . . .

Nkyeni, basikali Bakristi!

Ukukuya bo ku bwite,

Ni kipingika kya Yeso

Ukukinda pa nkyeni.

466 “Tupápo injila, Sētáno!” Ngimba kitamisye fiki, basikali? Ngimba mutikwinogona uswe tubagīle ukuponjola? Umwene atalīle apōnjwīle. Uswe twe bakinda-bapōnjōli mwa Kristi Yeso. U mōhési aligwesa akāgīgwe, kilikyosa ikingi. Ameni.

Isaga apa, mwe bakundwe! . . .? . . .

Une ngusuma ukuti ugwe kwisa kubumbuluka. . .? . . .

Mbumbulusya unkundwe gwāngu, Doc; mbumbulusya umwene, Tāta, mu Ngamu ya Yeso.

Mu Ngamu ya Yeso Kristi, mbumbulusya u nkīkūlu uyu. Isaga. . .? . . .

467 Lilino, umwene ālyegīle... Une nāfimbilisigwága abakundwe kunyuma. Paliposa, u Ntwa...?...

468 O Ntwa Kyala, Mpeli gwa kumwanya na pasi! O Kyala, Ugwe umenye ukuti iki kili mu ndumbula yake. Ugwe umenye fyosa ifwakufwana ni yene. Une ngwīputīla bosa-babili u māma na tāta. Mu Ngamu ya Yeso Kristi, une ngubabīka...?...

Mu Ngamu ya Yeso Kristi, une...?...

Mu Ngamu ya Yeso Kristi, une...?...

469 Kyala, yaga nu kalumbu gwangu. Uswe tumenye, ifyinja fikwandu ukwafulilamo nukupela ifwa ukulonda ukwega ubukolelélo ubwa mbili gwa nkīkūlu. Lilino, mu Ngamu ya Yeso...?...

470 Mu Ngamu ya Yeso Kristi, saya undindwana unnini uyu, Ntwa. Ubwite bwītu ku sukulu kula, une mmenye iki umwene ikukīndāmo. Une ngusuma Ugwe unsaye. Alikwābāga umwene u Lubo lula, ulubunju ulu nukwīsa kunkyeni!...?... Nsayaga u ndumiana unnini uyu, Ntwa; umwene ikwīsa, ukukōléla i Ngamu Yāko, ulubunju ulu; une ngusuma ukuti Ugwe kubūkāga ni...?...

471 Kyala, sayaga nkundwe gwangu, tupaga umwene ukuti ubusume bwake. Mu Ngamu ya Ntwa Yeso, une njobile ikyene!...?...

Mu Ngamu ya Yeso Kristi, uswe tukupaga ulwīpūto ulu.

Mu Ngamu ya Yeso Kristi, uswe tukupaga ulwīpūto ulu.

Mu Ngamu ya Yeso Kristi, uswe tukupaga ulwīpūto ulu.

Mu Ngamu ya Yeso Kristi, uswe...?...

Mu Ngamu ya Yeso Kristi, uswe tukupaga ulwīpūto ulu.

Mwa Yeso Kristi yo Ngamu...?...

Mu Ngamu ya Yeso Kristi...?...

Mu Ngamu ya Yeso Kristi, isakubabumbulussyaga nkundwe.

Mu Ngamu ya Yeso Kristi...?...

Mu Ngamu ya Yeso Kristi!

Mu Ngamu ya Yeso Kristi!

Mu Ngamu ya Yeso Kristi!

Mu Ngamu ya Yeso Kristi!

Mu Ngamu ya Yeso Kristi!

472 [Yumo ikuyoba, “Tata aafwile.”—Nsimbi.] Kyala, ndula umwene, mu Ngamu ya Yeso.

Kyala, mu Ngamu ya Yeso Kristi, uswe...?...

Kyala, mu Ngamu ya Yeso!

Mu Ngamu ya Yeso Kristi...?...

Mu Ngamu ya Yeso Kristi, isakubabumbulussyaga nkundwe.

Mu Ngamu ya Yeso...?...

Umwe mukusyagania lilino?

O Kyāla, mgusuma iki kili sōkangápo ukufuma...?...

473 Mu Ngamu ya Yeso Kristi, uswe tukusuma!...?...Tupaga kalumbu...?...

474 O Kyāla, bo tumenye u māma umpala unnini yula, ikukīndámo syōsa isi, Une ngusuma, Kyala, ukuti Ugwe...?... pa mwene.

Kwābága u Lubo lula, Ed, kangi bŭkága nkyeni, mu Ngamu ya Yeso.

475 O Kyāla, bumbulusya u nkíkúlu. Mpapo ukusuma kwāke. Ali egaga u Lubo lwāke pankyeni pa mwene, nkabalilo aka akabukafu.

O Kyala...?...ulubunju ulu. Une ngusuma ukuti Ugwe...?...

476 Tāta Kyāla, une ngusuma ukuti Ugwe kwisakubumbulusya u nkundwe gwītu nukumpela umwene ayege kanunu. Kangi mu Ngamu ya Yeso Kristi...?...

477 Kyāla, une ngusuma ukuti Ugwe ubagile ukubumbulusya u kalumbu gwītu, ukumpela umwene ayege kanunu, mu Ngamu ya Yeso Kristi.

478 Tāta Kyāla, une ngusuma ukuti Ugwe kwisa—kwisa kumbumbulísyá unkundwe gwītu.

Mbumbulusyaga kalumbu gwītu, Ntwa!...?...

Tāta, mu Ngamu ya Yeso, mbumbulusya uyu, u kalumbu gwītu, Tāta.

479 Tata,...?...uswe tukusuma mu Ngamu ya Yeso. Kyala, mbumbulusyaga unkikulu uyu.

O Kyala, une ngusuma ukuti Ugwe...?...

480 O Kyāla, nsayága umwene, Tāta!...?...Mūmo uswe tukubaganila abīnítu abakangale bala, Ntwa. Kangi une ngusuma ukuti Ugwe kupaga ukusūma uku!...?...

481 Tāta gwitu Gwakumwanya, une ngusūma ukuti unkundwe gwāngu...?...O Kyāla...?...umwene, O Kyāla...?... abasikali ba kipingika. Kangi umwene ukukwābága u Lubo lula, ulubunju ulu, nu kukūya nkyeni.

Kyala, uswe...?...Tupaga iki, O Ntwa, ubusume bwake.

482 Kyāla, nsayága u nkundwe...?...Une ngusuma ukuti Ugwe kwisa kumbumbulusya umwene, Ntwa!...?...Mpāpo umwene ikinyonywo kya ndumbula yāke, mu Ngamu ya Yeso Kristi.

483 O Gwakumwanya Tāta, u ndumbilili unnini uyu ugwa Nongwainunu, u mmilo gwāke...?...Kūko umwene unkíkúlu āsukaga mu ndeko...?...Kyāla, une ngusūma ukuti Ugwe

kwisa...?. . .Kangi akabalilo kāko abābwite abakulumba aba Kyāla bikusegeléla kunkyeni lilino, ni Lubo sĭnusĭgwe, mpapo umwene ubuponjoli, Ntwa. Undume gwāke unnini apa, Ntwa, uyu ātwālĭgwe ukufuma ku kitala kyakansa kila kūko umwene ālambalele, ikufwa na kansa, kangi abagānga ukundeka umwene, mūmo umwene ikubūka. Kangi apa umwene ĩsĭle, ulubunju ulu, u nsikali unnini gwa kipingika. Nkasyaga umwene, Ntwa, kububōmbélo Bwāko, uswe tukusuma, mu Ngamu ya Yeso.

⁴⁸⁴ Une ngulonda u nkĭkúlu uyu. . .Kilipo ikindukimo ikindi nu ndumbilili unnini uyu apa. Isaga kuno, Nkundwe Kidd. U nnyambala uyu ātumĭgwe ukufuma kukipatala, itolo lululu, ikufwa, alĭgwe na kansa. [Kalumbu Kidd ikuyoba, “Ifyinja iki kĭkindile.”—Nsimbi.] Ifyinja iki kĭkindĭle. [“Fibili.”] Ifyinja fibili ifi fĭkindile, ni kinena. Abagānga bāke itolo ukumpa umwene amasiku manini agakuyĭla mūmi. Kangi ulubunju lumo, uswe twābūkĭle kumwanya kula, ukulābĭla naloliloli, ukupa ulwĭpúto kuli umwene, yulayula itolo bo kuli ugwe, kangi abene bakabagĭla nukwagapo akasyalepo ka akene. Umwene ābumbulusĭgwe. Ameni. Umwene—umwene. . . [“Afimbilisigwaga ukwitikisya ikylene.”] Umwene ali nu busito bwingipo lilino ukukinda na mūmo umwene āli nabo siku. Umwene nu nkasi gwāke unnini bali mu ngunda gwa Nongwainunu, lumo bo une ngāli ngapāpigwa. Umwene ali apa lilino. . .[Nkundwe Kidd ikuyoba, “Ifyinja malongo-mahano-na-fihano.”] Ifyinja malongo-mahano-na-fihano. Bo une ngāli nukwisa ku kĭsu, abēne bālumbilila i Nongwainunu. Kangi apa umwene alipo, abumbulusĭgwe, pa bukusi bwa kifuki malongo-mahano-na-mabili-na-fihano, pamo, [“Malongo-lwele-na-kimo.”] malongo-lwele-na-kimo. [“Uswe twayaga ni sasanio, ulukōmāno lwa milungu mibili, ukulumbilila ikilo kyosa.”] Ulusasanio lwa milungu mibili, itolo ukuya nu lusanio lwa milungu mibili, nukulumbilila ikilo kyōsa. Ifyinja malongo-lwele-na-kimo mbukusi, abumbulusĭgwe, na kansa, bo umwene āli nkangale.

⁴⁸⁵ Umma ndaga, kalumbu, akene ko kabalilo kāko lilino. Ugwe kwitika? *Nkyeni, Basikale Bakikristi*. Syosa silikanunu, kalumbu. Umwe, kwa mwesa ba umwe, ngimba uswe tukubombaga fiki? ISI SYO IKUTI U NTWA. Ngimba uswe tukubombaga fiki, ukusyala ukusyungutila apa?

⁴⁸⁶ Sētāno, ugwe utōlĭgwe. Uswe tukwisa kukuko lilino. Uswe tukukūyĭla kukuko ku Kĭsu ikifingĭgwe. Ngimba ikyo kyo fiki? “Ngimba i kyāmba iki kyo fiki, pankyeni pa Zerubbabeli? Ngimba uyu yo ywani, imile pankyeni pala? Ugwe kuyaga lukubo.” Nongwa ya fiki? Nu Lubo ulupyasye kulugengekosa, uswe tukuntumulilaga umwene pāsi. Uko ko kotalusya. Umma ndaga.

Nkyeni, nsikali Nkristi!
 Ukukúya bo ku bwite,
 Ni kipingika kya Yeso
 Ukukindilila nkyeni;
 Kristi, u Fundi gwabunyafyale,
 Ukulongosya ukulwana nu ndugu; (Ni Lisyu
 Lyáke.)

Nkyeni mbwite,
 Keta, indëmbéla Syake sikubuka!

Nkyeni, basikali Bakikristi!
 Ukukúya no ku bwite,
 Ni kipingika kya Yeso
 Ukukinda pa nkyeni.

⁴⁸⁷ Aleluya! Ngimba abëne bábömbíle fiki? Ikindu icyákwánda kyábukila panja, mbwite, kuli Israeli, ngimba fiki kyáli kindu kyákwánda? Abĩmbi bábúkága panja, tási. Fiki fyákongága? I Bokosi. Polelo u bwite. Umma ndaga. Ngimba mukwitika icyene lilino? Uswe tukwimba *Nkyeni, Basikali Bakikristi*. Uswe tukukwábíla panja ukwílámwa kulikosa. Ukusumuka pa malundi gyoutu lilino, uswe tukukúya ku bwite.

Unko uswe twĩme lilino, aligwesa.

Nkyeni, basikali Bakikristi!
 Ukukúya bo ku bwite,
 Ni kipingika kya Yeso
 Ukukinda pa nkyeni;
 Kristi, u Fundi gwabunyafyale,
 Ukulongosya ukulwana nu ndugu;

Ngimba uswe tukumponjola umwene bulebule? Ni Lisyu.

Nkyeni mbwite,
 Keta, indëmbéla Syáke sikubuka!

Nkyeni, basikali Bakikristi!
 Ukukúya bo ku bwite,
 Ni kipingika kya Yeso
 Ukukinda pa nkyeni.

Uswe tukaya bakutapukana,
 Twesa u mbili gumo uswe;
 Yumo mu lusúbílo ni Kimanyisyo,
 Yumo ndugano.

⁴⁸⁸ Bosa aba lilino bikwitika, yoba, “Ameni.” [Ikilundilo kikuyoba, “Ameni.”—Nsimbi.] Aleluya! Umwe mukwitika ikyo? Uswe twe baponjoli. Ali kugu undugu aligwesa? Pási pa malundi gĩtu. Ngimba uswe twe fiki lilino? Tusyukile mwa Kristi!

⁴⁸⁹ Lilino, icyene kimalike, kalumbu. Ugwe kwitika ikyo? Buka ku káya lilino. Ugwe kwipilila kanunu? Umwene ikuti ikwipilika kanunu lilino. Kilikyosa kili kanunu.

⁴⁹⁰ Balinga panja apo bikwipilika kanunu? Kangi akabalilo k̄āko abene baywegīle, ikibumba kilinkugwa p̄asi, ameni, kangi abene abalinkukyega ikyene. Ameni. Abene balinkwega a k̄aya. Ameni! Ameni! Umwe mukwitika Umwene?

⁴⁹¹ Lilino, komma ukwībwa ulukōmāno lwa nkilo iki. Nkundwe Neville ikuyaga apa ikilo iki, nukututwalila uswe indumi innunu. Kangi Pandungu, Pandungu ulukonge, u Ntwa itikisyege, yaga apa.

⁴⁹² Lilino unkwe uswe tubukege, bo uswe tukwenda. Kangi lilino, ukusōka ukufuma mu nyumba, unko uswe twendega, tukwimba, *Nkyeni*, *Basikali Bakikristi*. Kangi ukufuma mu lisiku ili, ukubūka kunkyeni, komma siku ukubīka u Lubo lula mu nyambi kangi mma. Sōsya ulwene panja. Unko uswe tuponjole. “Abene balinkusōka panja, ukuponjola, nukuponjola.” Umma ndaga, kangi, pa linandi lyākwānda.

Nkyeni, basikali Bakikristi!
 Ukukúya bo ku bwite,
 Ni kipingika kya Yeso
 Ukukinda nkyeni.

UBWĪTE UBUKULUMBA UKUKĪNDA-BOSA
UBU BULWĪGWĒMO SĪKU KYA62-0311
(The Greatest Battle Ever Fought)

Ubulumbilili ubu butwaligwe nu Nkundwe William Marrion Branham, ubu pakwanda bwatwaligwe nki Ngereza pa Ndungu kulubunju, Mariki 11, 1962, ku Branham Tabernacle mu Jeffersonville, Indiana, U.S.A., bwegigwe pa busimbe bwa tepi ya magneto kangi busimbigwe kisitakutumula mu ki Ngereza. Ukusimba ukwa mu Kyangonde ubu bwasanusigwe nu kuyabanisigwa na ba Voice of God Recordings.

KYANGONDE

©2022 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Ukusasania isya kwegwelelakwegelela

Ukusoka isya kwegwelelakwegelela. Ubwabuke bosa bukanisigwe. Ilibuku ili libagile ukubindikisigwa mfikalatasi pa kompyuta ya kunyumba ukuti ufibombelege imbombo yuyugwe pamo ukubayabilako abangi, kisita kuhombigwa, fiyege fyombo fyakubombela imbombo pakusasania Inongwa inunu isya Yeso Kristi. Ilibuku ili likabagila ukuulisigwa, pamo ukubindigwa ukuti gayege mingimingi, pamo ukusanusigwa pa webusaiti, pamo ukubikigwa mmakina agakusungasunga, pamo ukusanusigwa mu ndimi isingi, pamo ukulibombela imbombo iyakusyagilamo ihela kisita kwitikisigwa mwakalata unsimbigwe ugwa Voice Of God Recordings®.

Linga kulonda upilike inyingi pamo ifyombo ifingi ifi filipo ulisimbilaga ku:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org